

FHM

100.

MĒS ZINĀM, KO ESAM
SASTRĀDĀJUŠI 9 GADOS

ASINIS UN MEGAPIKSELI

KARA FOTOREPORTIERIS

CĪNA
AR' PŪKI
SAUSĀ LIKUMA
HRONIKAS

TRĪSPUNKTU
SPECIALISTS

77 JAUTĀJUMI
DAVIM BERTĀNAM

PSRS GAISA
TERORISTI
BĒGŠANA NO
IMPĒRIJAS

BOLIVUDA
SPRIDZINA
1674 MINŪTES INDIEŠU KINO

Abonē jau tagad:

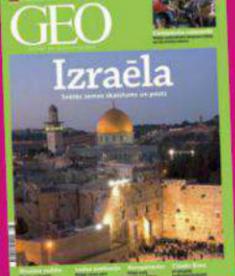
jaunums!

Журнал не учит,
а лишь помогает
сориентироваться
в жизни, мужчинах
и собственной душе.
Все остальное
ты сможешь сама.

Smalks sievietes
dvēseles pazinējs.
Tas nemāca, bet palīdz
orientēties dzīvē,
vīriešos un savā sirdi.
Visu pārējo tu vari pati.

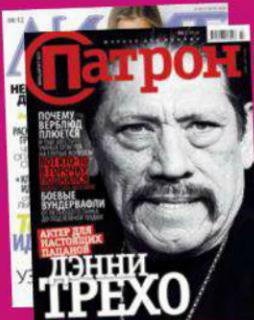
Inteliģentam un
zinātķaram lasītajam.
Izcili raksti un izcili
foto. Unikāli ceļojumi,
neiedomājami
atklājumi, pārsteidzoši
vēsturiski fakti.

Žurnāls vēl skaistākai,
drosmīgākai
un seksīgākai Tev.
Atļaujies vairāk!

Dzīvesstila un
intelektuālās izklaides
izdevums, kas aptver
plašu tēmu loku –
literatūra, mūzika,
kino, stils, ceļojumi,
tehnoloģijas, auto,
sports, ēdieni, vīni.

Отличный комплект
журналов для нее и для
него. увлекательные и
полезные, исторические
и самые актуальные
материалы.

Ls **16⁶⁸**
12 numuriem

Ls **16⁶⁸**
12 numuriem

Ls **24⁹⁸**
12 numuriem

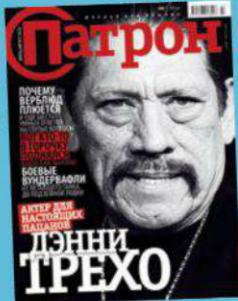
Ls **15⁹⁸**
12 numuriem

Ls **8⁰⁰**
4 numuriem

Ls **19⁹⁸**
12 numuriem

**Visētāk
abonēt!**
www.abonesana.lv

jaunums!

Журнал обо всем –
рассказы о жизни
знаменитых людей,
научно-популярные
статьи, новинки
автопрома и техники.

Žurnāls īstiem
makšķerniekiem,
un visiem kas
par tādiem grib klūt!

Populārākais žurnāls
par automašīnām.
Orīgināls un pilns
uzdrīkstēšanās,
tas stāsta par aktuālo
auto vidē, pasaule
un Latviju.

Viršeņu žurnāls –
noderīgs, smieklīgs,
seksīgs

Informācija
projektētājiem un
arhitektiem. Ilustrēta
lasāmviela gan
darbā, gan brīvajā
laikā – visiem, kas nav
vienaldzīgi pret skaisto.

Katru otro mēnesi
būvniecības objektu
apskatī, inženieraksti,
speciālistu viedokļi
un diskusijas.

Ls **11⁹⁸**
10 numuriem

Ls **18⁹⁰**
12 numuriem

Ls **16⁸⁸**
10 numuriem

Ls **14⁶⁸**
10 numuriem

Ls **15⁵⁸**
6 numuriem

Ls **15⁵⁸**
6 numuriem

Saturs

09/12

LASĀMGABALI

26 FHM 100 numuri skaitlos

Svarīgākais, ko esam paveikuši FHM 100 numuru laikā.

38 Sausais atlikums

Pasaulē joprojām ir vietas, kur cilvēki pavism reti sūdzas par paģirām, jo tur joprojām valda sausais likums. FHM ieskatās tā aizsākumos.

44 Lidojumi sapņos un īstenībā

Pāris izklaides, kuras izmēģināt, ja nebaidies no augstuma.

48 77 jautājumi

Latvijas izlases basketbolists Dāvis Bertāns par spēlēšanu NBA, dzīvi Serbijā un trispunktu metieniem.

54 Padomju pirāti

Lidmašīnas nelaupa tikai arābu teroristi – izrādās, tā bijusi gana populāra nodarbe arī Padomju Savienībā.

74 Guns N' Roses

Grupa, kas, pavism iespējams, kā pēdējā sevī koncentrētā veidā iemiesoja saukli «sex, drugs & rock n' roll».

32 Latgales Kristīna

Kristīna Viluma šokē FHM, atklājot, ka reiz uz ielas ir sadevusi pa muti kādam pārāk uzmācīgam vīrietim.

No 17. septembra uz visiem zvaniem atbildu
ar atslēgas vardiem:

"Mans mīļākais radio ir Radio Skonto!"

Saņemu LVL 300,00

Esmu 1 no ne vairāk kā 5 pretendentiem uz
jauno **HYUNDAI** | NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

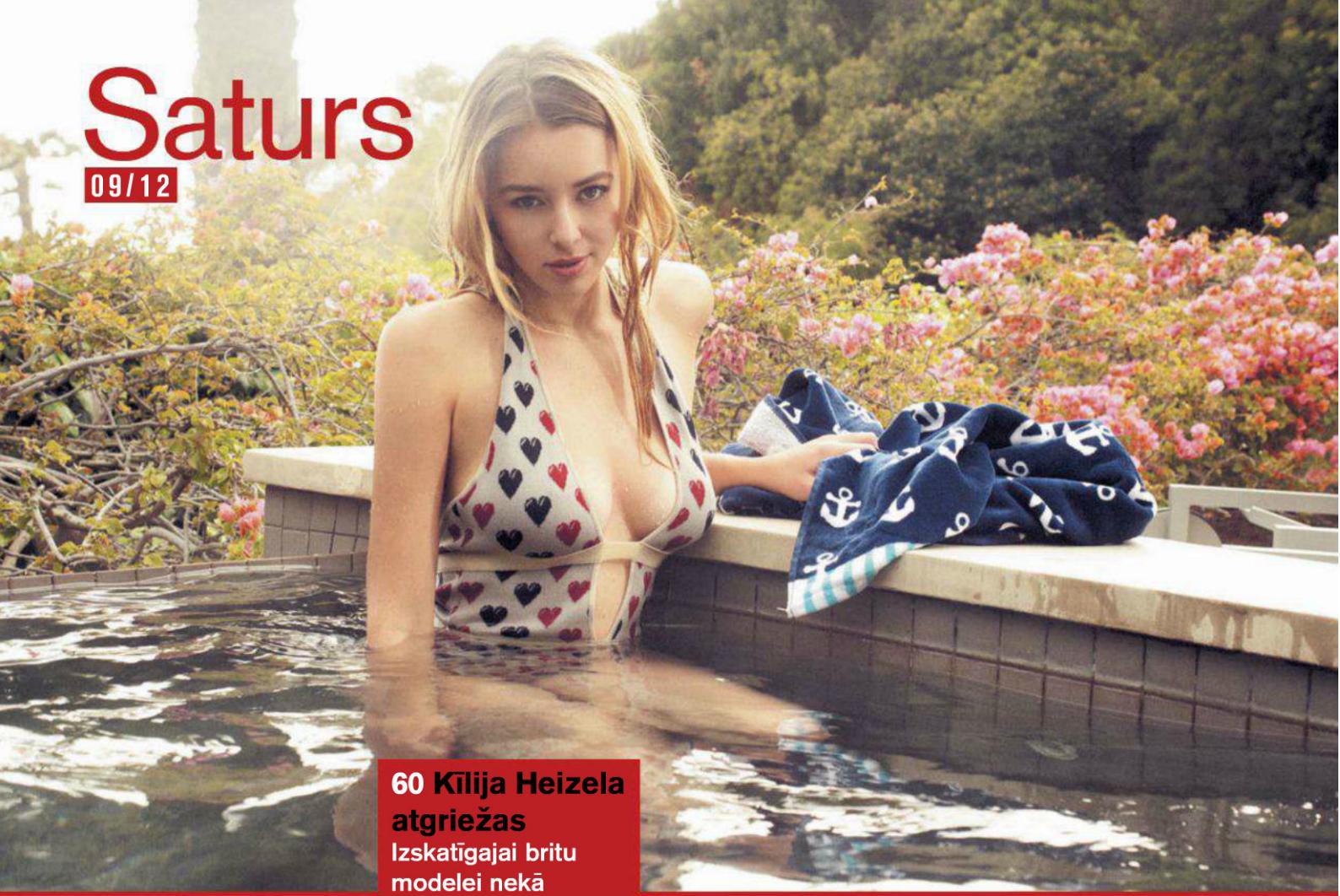
Skandi Motors

atceries atslēgas vārdus:

Mans mīļākais radio ir Radio Skonto!

Saturs

09/12

APSKATI

Kino

Filma «Borna mantojums» pamanās iztikt bez paša aģenta Džeisona Borna. 14. lpp.

Jaunā seriālu sezona

Seši pavisam svaigi seriāli, kuriem tuvākajā laikā pievērš uzmanību. 16. lpp.

Bolivudas blokbasteri

FHM apskatnieks ziedo 1674 minūtes no savas dzīves, lai iepazītu indiešu kino lielākās vērtības. 18. lpp.

Mūzika

Alternatīvā roka grupa «Smashing Pumpkins» atgriežas ar jaunu albumu. 22. lpp.

Grāmatas

Lasāmviela, kas palīdzēs nedomāt par neizbēgamo rudens tuvošanos. 24. lpp.

60 Kīlija Heizela atgriežas

Izskatīgajai britu modelei nekā netrūka. Tomēr viņas dzīve sagriezās kājām gaisā brīdī, kad atklātībā nonāca kāds seksa video. Ar viņu galvenajā lomā.

TEHNIKA

Zaļais sporta dīvāns

FHM izmēģina jauno «Lexus GS450h». 82. lpp.

Dubļu vanna

Fotoreportāža no sacensībām, kuru sauklis varētu būt: jo dziļāk grāvī, jo labāk. 84. lpp.

F1 tuvplānā

Divu Latvijas fotogrāfu iespāidi par F1 sacensībām Spānijā tieši no notikumu vietas. 86. lpp.

Knipsē un klausies

Rudens jaunumi fotoaparātu pasaulei un ne tikai. 88. lpp.

66 Tanki, raķetes, līki un megapikseli

Bezbailīgais fotogrāfs Džons Kantī dodas uz karadarbības vietām, lai mēs būtu lietas kursā, kas tur notiek patiesībā.

MODE

Džinsu parāde

Šoruden aktuālie džinsu modeļi. 90. lpp.

Austrumu garšvielas

Smaržu aromāti laikam, kad kokiem sāk dzeltēt lapas. 92. lpp.

Erotiskā masāža

FHM seksa eksperte iekuño vecmeitu kategorijā un to atzīmē ar erotisko masāžu. 94. lpp.

Mēs zinām, kā...

Praktiski padomi, kā ieklūt Ginesa rekordu grāmatā. 96. lpp.

skaties

lattelecom

televīzijā

ieraksti
un skaties
sev ērtā laikā!*

*TV ieraksti pieejami
Lattelecom Interaktīvajā TV

BALTIJAS JŪRAS NOSLĒPUMI

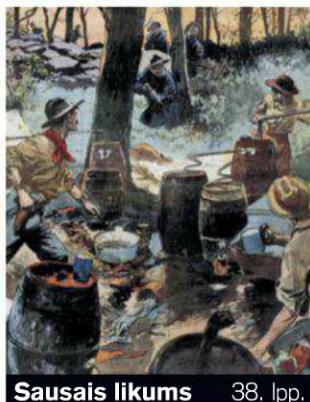
SVĒTDIENAS SPECIĀLIZLAIDUMS

30. SEPTEMBRĪ, plkst. 20.00

TĀDI MĒS ESAM

NATIONAL
GEOGRAPHIC
CHANNEL

Redaktora vēstule

09/12

FOTO: MARTA METUZĀLE

S. Metuzāls

Sandris Metuzāls
Galvenais redaktors

Skan fanfas, rīb bungas! Publīka ekstāzē auro, meitenes met uz skatuves krūsturus, policijas specvienība stāv nomālus un nervozi pīpē. Latvijas FHM svin apaļu jubileju – simtā numura iznākšanu!

Labi, labi, zinām jau zinām, ka tik epohāls pasaules mēroga notikums tas varbūt arī nav, līdz vasaras olimpiādei un Oktoberfestam nevelkam. Taču vienalga patīkami, ka esam deviņu gadu un 100 numuru laikā spējuši iekarot un saglabāt pietiekami lielu cieņitāju pulku. Paldies mums par darbu un jums par uzticību!

Par godu lielajai jubilejai nosēdinājām vienu mūsu līdzstrādnieku pie visiem iepriekšējiem FHM numuriem un uzdevām viņam apkopot pilnu statistiku par mūsu veikumu deviņu gadu laikā. Pilnu tās apkopojumu var atrast mazliet tālāk publicētajā infografikā, taču viena sadaļa liekas išpāsi svarīga. Proti, 152 no 302 publicētajām meiteņu fotosesijām modeles ir bijušas blondines. Meitenes, izdarīt se-cinājumus – gaišmatēm FHM slejās ir vieglāk ieklūt nekā tumšmatēm! Bet meitenēm vispār bez matiem šī iespēja ir tuvu nullei.

Pārlūkojot veco FHM numuru grēdu, mums uzmācās nelielā... nē, ne depresija, bet tāda kā pusmūža krīze. Vai mēs visu esam izdarījuši pareizi? Varbūt vajadzēja žurnālu taisīt pavism citādāku? Varbūt ir pienācis laiks visu radikāli mainīt? Izmēģinājumam uztaisījām vairāku žurnālu **alternatīvo versiju vākus**, un, ja lasītāji pārliecinoši balsos par pārmaiņām, esam gatavi sākt visu no sākuma – tikai tagad jau ar FGM vai FJM.

Taču, kamēr lasītāju vēstuļu plūdi mūs vēl nav piesieduši mainīt orientāciju, uztaisījām vienu kārtigu FHM numuru: ar basketbolista Dāvja Bertāna intervjū, stāstiem par **sauso likumu un padomju gaisa pirātiem**, fundamentālu indiešu kino apskatu un, protams, meitenēm.

Lai labi lasās!

FHM

For Him Magazine, Mūkusalas iela 41b,
Rīga, LV 1004, tālrunis: 67061600,
e-pasts: redakcija@fhm.lv

SEPTEMBRA JAUTĀJUMS

Kurš materiāls no pēdējiem 100 FHM numuriem
tev vislabāk palicis atmiņā?

Galvenais redaktors

Sandris Metuzāls (sandris.metuzals@fhm.lv)

Kā mēs braucām uz Luksemburgu, lai pasaules hokeja čempionātā fanotu par Mongolijs izlasi.

Galvenā redaktora vietnieks

Kaspars Ozols (kaspars@lilita.lv)

Tas, kurā mēs sūtījām savu reporteri iesācēju dabut pār purnu dažādos ciņas sportos.

Redaktors

Artis Kamals (artis.kamals@fhm.lv)

Intervija ar Annu Lieckalniņu, pēc kuras man GANDRĪZ izdevās viņu uzlīcināt uz randīnu.

Redaktors

Aleks Dinamo (aleks.dinamo@gmail.com)

Dīvītrīgo alus pudeļu recenzija. Nu, ja tās var nosaukt par atmiņām...

Galvenais mākslinieks

Māris Auziņš (maris@lilita.lv)

Par urlām šajā pavasarī. Senāki jau no atmiņas izdzīsuši.

Korektore

Agrita Grīnvalde (agrita.grinvalde@inbox.lv)

Incredibly deadly alus tests laikam...

Autori: Miesnieks, Anna Kustikova, Baiba, Dace Vaivara, Fridvalds, Kaspars Zavīlejskis, Kārlis Dambrāns, Kaspars Misinš,

Mārcis Zitmanis, Mikus Porietis, Verners Šneiders.

Fotogrāfi: Andrejs Nikiforovs, Kaspars Garda,

Vadims Straume, Ojārs Jansons.

Ilustrators: Gatis Šķuka.

Radošais direktors Vitalijs Suseklis (susis@lilita.lv)

Tehniskais direktors Girts Mucenieks (girts@lilita.lv)

Reklāmas direktore Ilze Ozola (ilze@lilita.lv)

Reklāmu redakteure Ulla Vaite (ulla@lilita.lv)

Reklāmas menedžeri Tatjana Sidorenko (67061624),

Ineta Zunde (67061623), Roberts Horsts (67061622),

Gunita Jansone (67061625), Raivo Dzelzkalējs (67061626)

Abonēšanas nodāja Sintija Zilbermane (67061652)

Izdevniecības sekretāre 67061600

FHM INTERNATIONAL NETWORK

International Director – Simon Greves

Head of International Content – Anouska Christy

International Content Executive – Ellie Bond

FHM STARPTAUTISKO IZDEVUMU REDAKTORI

Guy Mosel (Austrālijā), Jacky Jin (Kīna), Dalibor Demel (Čehija), Laurent Giraud (Francija), Hans Fuchs (Vācija), Sander Kersten (Nīderlande),

Kabeer Sharma (Indija), Richard Sam Beria (Indonēzija),

Rajesh Talwar (Malajzija), Martin Thronsen (Norvēģija),

Allan Madrijos (Filipīnas), Paul Breazu (Rumānija), Slava Rovner (Krievija),

David Fuhrmann Lim (Singapura), Uros Majcenovic (Slovēnija), Hagen Engler (Dienvidāfrika), Rafael Benitez (Spānija), Saffron Lee (Taivāna),

Jakaphatchara Buranabutr (Taizeme), Berk Ilbar (Turcija), Joe Barnes (A�vienotā Karaliste)

Izdevējs: SIA "Aģentūra Lilita"

© SIA "Aģentūra Lilita" / Iespējots tipogrāfijā "Lietuvos Rytas",

Vilni, Lietuva, tālr. +370 27473333

Izdevējs par rakstu auturu viedokli, visu publicēto faktu precīzitāti un iesniegtajiem materiāliem neatbild. Autors iesniegta manuskriptu, ilustrāciju un fotogrāfiju publicēšanas tiesības piedāvā izdevniecībai. Materiālu vai to fragmentu pārpabalīšana tikai ar rakstisku izdevniecības atlauju.

Izdevējs ir Latvijas Preses izdevēju
associācijas (LPIA) biedrs
www.lpa.lv

[draugiem.lv/fhm](http://www.draugiem.lv/fhm)

https://twitter.com/FHM_LV

<http://www.facebook.com/FHMLatvia>

Skaties augstāk!

Volkswagen Tiguan. Tagad Tu vari to atlauties.

Trend&Fun
no 203,- EUR mēn.

Aprēķins veikts a/m Volkswagen Tiguan Trend&Fun, 1.4TSI BMT no cenas 19 134 EUR iesk. PVN 5 gadu operatīvajam līzingam ar pirmo iemaksu 15%, atlikušo vērtību 30%, nobraukumu līzinga termiņa laikā līdz 100 000 km un kopējo mainīgo procentu likmi 3,12.

Sport&Style
no 221,- EUR mēn.

Aprēķins veikts a/m Volkswagen VW Tiguan Sport&Style, 1.4TSI BMT no cenas 20 779 EUR iesk. PVN 5 gadu operatīvajam līzingam ar pirmo iemaksu 15%, atlikušo vērtību 30%, nobraukumu līzinga termiņa laikā līdz 100 000 km un kopējo mainīgo procentu likmi 4,12%.

Das Auto.

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

HELLO BEAUTIFUL

OLYMPUS PEN mini:

Iepazīsties ar jauno un stilīgo PEN mini. Elegants dizains apvieno kompaktu izmēru un maināmo objektīvu radošo potenciālu ar SLR formāta kvalitāti. Stilīgajā metāla korpusā slēpjas hi-end klases kamera ar Full HD video uzņemšanas funkciju, ļoti ātru auto fokusa sistēmu, iebūvēto attēlu stabilizācijas sistēmu un vēl daudz citām funkcijām, kas ļaus realizēt Tavas lieliskās idejas. Vienkārši **nospied pogu!** Izvēlies kādu no sešām noformējuma krāsām, un padari arī pārējo pasauli tikpat košu. PEN mini – vislieliskākais Tavam stilam.

Papildus informāciju par PEN kamerām un piederumiem skatīt www.olympus.lv/pen

Tagad nopērkams arī:

ELKOR TEHNika
• Brīvības 21

ELKOR TEHNika
• T/C SPICE HOME

ELKOR TEHNika
• T/P ALFA

ELKOR TEHNika
• ELKOR PLAZA, Brīvības 201

ELKOR®
www.elkor.lv

ILSTRĀCJA: GATIS ŠLŪKA

Sūtījumi no Latvijas lielākajiem asprāšiem...

PAREIZAIS ĀRSTS

- Vai jūs esat urologs?
- Es esmu ufologs!
- Tas ir kā?
- Nu tā, ka es nodarbojos ar citplanētiesiem.
- Ko?
- Nu, pētu kosmosu – Marss, Venēra...
- Ā, nu, tad es pie jums. Man ir kaut kāda venēriskā slimība...

Rūdolfs

NEGANTĀIS VEČUKS

Sirmbārdainu večuku ietupina cietuma kamerā. Autoritatīvākais

Balva par mēneša joku – dāvanu karte no interneta veikala **KINLEAVES.COM** desmit latu vērtībā.

FHM, Mūkusalas iela 41B, Rīga, LV 1004
vai redakcija@fhm.lv
Par balvas saņemšanu zvanīt 67061600.
Balva jāsaņem šīdz SEPTEMBRA beigām.

zeķs šim jautā:

- Par ko ietupināja, onkulit?
- Neteikšu, sītisiet!
- Zeks pēc vairākkārtīgas neauglīgas iztaujāšanas apsola, ka večuku neaiztiks. Onkulītis saņemas un atbild:
- Par zapadlu.
- Tas ir kā? Parādi!
- Nē, sītisiet.
- Apsolu, ka pirkstu nepiedursim.

Onkulītis nopūšas un pārjautā, vai tiešām viņu nesītis. Saņemdamas apstiprinošu atbildi, večuks panem kameras slotu un iemērc to netīrajā podā. Pēcāk pieiet pie kameras durvīm un skaļi pieklauvē. Atveroties skatāmlūkai, onkulis grūž ar sūdaino slotu cietumsargam tieši acīs. Lūka aizveras. Pēc desmit minūtēm kameras durvis atsprāgst valā, kamerā iebrūk OMON vīri, sīzdamti kameras iemītniekus un pieteikdamti vecjam onkulītim, lai viņš pait malā...

Labvēlis

VĀRDA TURĒŠANA

Saruna starp kreditoru un debitoru. Debitor:

- Skumji, bet šajā mēnesī es nevaru dzēst savu parādu.
- To pašu jūs teicāt arī pagājušajā mēnesī un vēl trīs mēnešus iepriekš!
- Vai tad es neturēju savu doto vārdu?

Dainis

VIENS METRS

Tris virieši jāj ar zirgiem pa nomalju ceļu, kad pēkšni viņus apstādina laupītāji un saka:

- Ja jūsu dzimumloceļuk izmēri kopumā veidos vienu metru, mēs jūs atlaidīsim.
- Pirmais virietis parāda – 50 centimetri, otrs – 49, trešais – viens centimets.
- Laupītāji saskaita un atlaiž viņus. Virieši dodas tālāk un runā savā starpā. Pirmais saka:
- Ko jūs darītu bez maniem

Atis

PAVISAM APTĪRĪTS

- Ko tāds bēdīgs?
- Ai, šodien viens vecis atnēma zobu un vēl arī naudu.
- Ko, uz ielas sakāvies?
- Nē, biju pie zobārstā.

Ainārs

50 centimetriem?

Otrs saka:

- Ko jūs darītu bez maniem

49 centimetriem?

Bet trešais nojurd:

- 50, 49... pasakiet paldies, ka vēl stāvēja!

Jānis

NERĀTNĀ SARKANGALVĪTE

Sarkangalvīte kaila vālājas mežā zem koka. Garām iet vilks un prasa:

- Tev nav bail, ka mežā ar tevi var notikt visšausmīgākās lietas?
- Sarkangalvīte viltīgi piemēdz ar aci:

- Nu to jau es arī gaidu!
«Skaidrs,» noteica vilks un salauza Sarkangalvītei kāju.

Linda

PATIESĪBA PAR MATU KRĀSĀM

Ja jau meitenes ar brūniem matiem ir brunetes, tad meitenes ar rozā matiem ir... rozetes?

Ainārs

DRAUDZENES PIEVILINĀTĀJA

Kāds virietis lielveikalā pieiet pie ļoti skaistas sievietes ar perfektu figūru:

- Esmu pazaudējis savu draudzeni, vai tu, lūdzu, nepastāvētu ar mani pāris minūtes?
- Protams, bet es nesaprotru, kā tas tev palīdzēs?
- Parasti, kad es runāju ar meiteni, kurai ir tādas krūtis kā tev, viņa nezin no kurienes parādās!

Atis

BIZNESS

Mamma virtuvē gatavo vakariņas. Ieskrien Jānītis un sāk gaušties:

- Mammu, nopērc sunīti, nu, nopērc sunīti...
- Jānīt, nesāc atkal apnikt, negribu pirkst, un man nav laika!
- Mammu, nu nopērc sunīti!
- Nē! Nepirkšu! Un vispār – ej pagalmā, mēģini pārdot tur!

Dāvis

Liepājas stilīgākais kokteiļbārs
RED SUN BUFFET un
žurnāls **FHM** piedāvā:

Konkurss
**SEKSĪGĀKAIS
DIBENS**

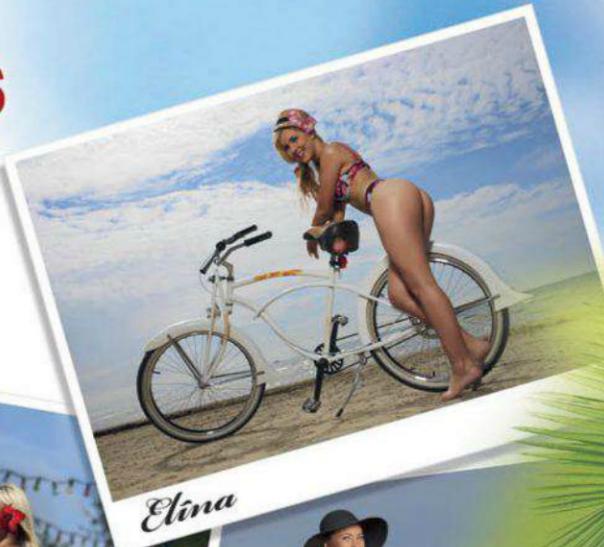
Ivela

Madara

Liva

Elina

Ieva

IZVĒLIES SAVU FAVORĪTI, BALSO*
UN LAIMĒ KOKTEIĻBĀRA RED SUN BUFFET
DĀVANU KARTI 10 Ls VĒRTĪBĀ!

* Nobalsot vari: www.draugiem.lv/redsunbuffet

UZVARĒTĀJA DOSIES CEĻOJUMĀ AR TŪRISMA AĢENTŪRU
Interviju ar uzvarētāju lasi FHM oktobra numurā!

Atbalsta:

Baseins & SPA

FOTOGRĀFS
Jānis Reinfelds ©

www.apsauli.lv

PASĀKUMI, LIETAS UN VIETAS, KURĀM PIEVĒRSĪSI UZMANĪBU TUVĀKAJĀ LAIKĀ

KINO AKTUALITĀTES

NEZŪDOŠAIS ļAUNUMS: ATMAKSA

Nāvējošais vīrusss, ko radījusi korporācija «Umbrella», turpina postīt pasaulli, pārvēršot cilvēku populāciju zombiju legionos. Cilvēces vienīgā ceļiba joprojām ir Alise.

Kinoteātros no 14. septembra

LAIKA CILPA

Nākotnē, kad ceļošana laikā kļuvusi par pavisam parastu lietu, ļaudari no nevēlamiem cilvēkiem atbrīvojas, tos nosūtot atpakaļ uz pagātni.

Kinoteātros no 28. septembra

KAMPANA: VĒLĒŠANU CIRKS

Vils Farels vēl vienā komēdijā par politisku tēmu – šoreiz par vēlēšanu netīrajām aizkulīsēm un seksa skandāliem.

Kinoteātros no 28. septembra

SCISSOR SISTERS

16. septembris

Koncertzāles «Palladium» gada jubilejas pasākumā atkārtoti Latvijā ierodas Nujorkas grupa «Scissor Sisters». Latvijas faniem atmiņā varētu būt palicis grupas koncerts «Positivus» festivālā 2010. gadā. Šogad grupa ir izdevusi jau savu ceturto albumu. Biletes cena uz koncertu, sākot no Ls 19.

BASKETBOLS

8. septembris

«Arēnā Rīga» Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēli aizvada Latvijas basketbola izlase, kuras sastāvā ir arī šī žurnāla lielās intervijas varonis Dāvis Bertāns. Mūsējiem pretī stājas Gruzijas komanda.

VIDEOSPĒLE

11. septembris

No šodienas oficiāli pārdošanā parādās videospēle «NHL 13». Kā jau pēdējos gados ierasts, jaunākā hokeja videospēle būs pieejama tikai «XBox» vai «Playstation 3» konsoļu īpašniekiem.

COLDPLAY

19. septembris

Polijas galvaspilsētā Varšavā Nacionālajā stadionā uzstājas britu rokgrupa «Coldplay», kas savā pasaules turnejā Poliju iekļāvusi kā Latvijai tuvāko vietu. Krisa Mārtina Latvijas fani uz koncertu var doties dienu iepriekš ar speciālo fanu reisu. Plašāka informācija www.fanureiss.lv.

PUSMARATONS

22. septembris

Jūrmalā jau trešo reizi norisinās «Sensodyne» skriešanas pusmaratons. Skriešanas sacīkstes Latvijā kļuvušas populāras, un arī šoreiz dalībnieki varēs izvēlēties kādu no trim distancēm: 21 km, 10 km vai 5 km. Bērniem paredzēta atsevišķa distance. Plašāku informāciju par skriešanas sacīkstēm meklē www.maratoni.lv.

OKTOBERFESTS

22. septembris

Alus cienītājiem laicīgi jārezervē biles uz Minheni, jo 22. septembrī atsākas slavenie alus svētki Oktoberfests. Alus festivāla pasākumi norisināsies līdz 7. oktobrim. Interesantākos pasākumus vari atrast oficiālajā mājaslapā www.oktoberfest.de.

SEPTEMBRIS

KHL SEZONA

Ar Lokomotīves kausa izcīņu starp pagājušā gada sezonas finālistēm Maskavas «Dinamo» un Omskas «Avangard» atsākas piektā Kontinentālās hokeja līgas sezona. Šogad līgā spēlēs 26 komandas no septiņām dažādām valstīm. Šogad bez Rīgas «Dinamo» pastiprinātu interesi vari izrādīt arī par Maskavas «CSKA» komandu, kur spēlēs Jānis Sprukts, Jaroslavļas «Lokomotiv»

(Mikēlis Rēdihs), Kazanjas «AK Bars» (Lauris Dārziņš), Doneckas «Donbas» (Oskars Bārtulis), Novosibirska «Sibirj» (Artūrs Kulda) un Omskas «Avangard» (Georgijs Pujacs). Rīgas «Dinamo» savu pirmo spēli sezona aizvadīs 6. septembrī, Čehijā tiekoties ar Normunda Sējēja menedžēto komandu Prágas «Lev».

Tuvākās Rīgas «Dinamo» mājas spēles un pretinieki

13. septembris

Novosibirska «Sibirj»

17. septembris

Habarovska «Amur»

15. septembris

Novokuznečekas «Metallurg»

28. septembris

Maskavas «Spartak»

APPLE IPHONE 5

Lai vai tās ir tikai baumas, pavisam iespējams, ka septembra beigās patiešām tiks izlaists daudzu ilgi gaidītais viedtelefons «iPhone 5», kuram būs daži būtiski papildinājumi. Piemēram, runā, ka to varēs lādēt, izmantojot bezvadu tīklu. Kā pavisam ticams «iPhone» izlaišanas datums tiek minēts 21. septembris.

OKTOBRIS

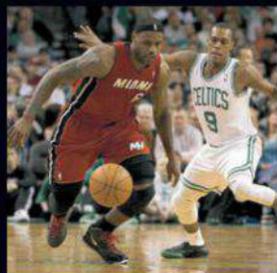

NHL SEZONA

Paredzēts, ka 11. oktobrī atsāksies 96. regulārā Nacionālās hokeja līgas sezona. Šī sezona jāgaida ar pastiprinātu interesei, jo pavisam iespējams, ka lokauta dēļ tā varētu neatsākties. Tas nozīmēs, ka daļa pasaules labāko spēlētāju pavisam noteikti pievienosies KHL klubiem.

NBA SEZONA

Ar spēli starp pagājušā gada NBA čempioniem Maiami «Heat» un sīkstajiem Bostonas «Celtics» atsākas 67. NBA sezona. Tā kā vasarā notika vairāki ievērības cienīgi maiņu darījumi, cīņa par čempionu titulu un uzvarētāju gredzeniem šogad varētu būt vēl sīvāka nekā pērn.

Studentu Paradīze '12

21.septembris

Arēna Rīga

Labvēlīgais Tips

Dzelzs Vilks

6 skatuves
70 mākslinieki
25 augstskolas

GACHO

www.studentuparadize.lv

Latvenergo

draugiem.lv

TUBORG

eHR
EUROPEAN HIT RADIO

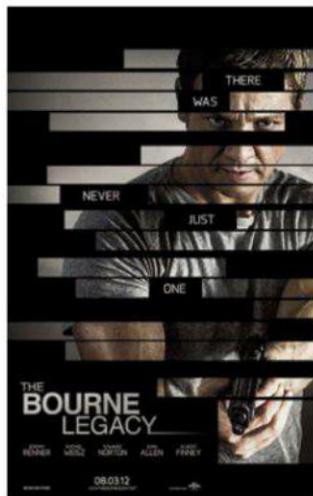

MĒNEŠA
FILMA

FILMA PAR DŽEISONU BORNU BEZ PAŠA DŽEISONA BORNA

BORNA MANTOJUMS (THE BOURNE LEGACY)

Zvaigznes: Džeremijs Renners, Edwards Nortons, Reičela Vaisa
Kinoteātros no 31. augusta
****

Stāsts Lente «Borna mantojums» ir spriedzes filmu par superaģentu Džeisonu Bornu (kuru iepriekšējās trīs filmās atveidoja Mets Deimons) turpinājums, ar kuru tiek mēģināts sākt visu no jauna. Tā kā iepriekšējās filmās Džeisons Borns sačakarēja visu operāciju «Blackbriar», tās atbildīgrie nolemj, ka jāiznīcina visi Džeisonam Bornam līdzīgie aģenti. Nāvinieku sarakstā ir arī aģents Ārons Kross (Dž. Renners), kurš atrodas mācībās Alaskā. Nejausi izglābjoties no nāves, Kross saprot, ka pēkšni kļuvis par mērķi, un ātri atbrīvojas no izsekošanas ierīces, liekot to norīt vilkam. Krosa vajātāji uzlaiž gaisā vilku un priecīgi dodas mājās, nemaz nenojaušot, ka bijušais aģents vēlēsies atrriebties par visiem viņu pāridrijumiem un ne tikai. Kross, kurš ir pārliecīnāts, ka viņa superspējas darbojas tikai speciālu tablešu

iespāidā, no nāves paglābj arī operācijā iesaistīto doktori Šēringu. Pēc tam abi kopā dodas uz Manilu, kur ražo efektīgās tabletētes, bet, protams, nekas nenotiek tik vienkārši, kā abi iecerējuši.

Ko sagaidīt Tiklīdz bija zināms, ka ceturtās Borna filmas režisors vairs nebūs iepriekšējo divu daļu veidotājs Pols Grīngräss, Džeisons Borns jeb Mets Deimons uzreiz pazījoja, ka filmā nefilmēsies. Tā kā iepriekšējās trīs lentes bija nesušas vairāk nekā miljards dolāru lielu pelēju, studija Deimonam sāka meklēt aizvietotāju. Starp kandidātiem bija iepriekšējais Zirnekļcīlveks Tobijs Magvairs, Džeiks Kuprainais Kalns Gilenhols, Džošs Hārtnets un citi, taču kā vispiemērotāko filmas turpinājumam jaunais režisors Tonis Gilrojs izvēlējās Džeremiju Renneru. Tā kā Renners vēl nav

tik skaļš uzvārds kā Deimons, filmai pieaicināti spēcīgi otrā plāna lomu atveidotāji – Nortons un Vaisa, kas lentē savu darbiņu padara teicami. Salīdzinot ar iepriekšējām trim Borna sērijām, kurām jau bija uzlikts zināms kvalitātes zīmogs, jaunākā filma šķietami vēl atrodas sevis meklējumos. Lai arī notikumi filmā norisinās pietiekami spragi, sīzētā nav nekā vairāk par mūžīgo cīņu starp kaki un peli. Ārons Kross skatītājiem diemžēl nesniedz tādas izjūtas kā Džeisons Borns, kura vārds, starp citu, filmā tiek pieminēts gana bieži.

DZELZS DEBESIS (IRON SKY) ****

Zvaigznes: Udo Kīrs, Kristofers Kirbijs.

Stāsts: 2018. gadā kārtējā «Apollo» misija ierodas uz Mēness, kur, uzlecot uz kāda augstāka paugura, melnādains astronauts ar zīmigu vārdu – Džeimss Vašingtons, ierauga megacietoksnī nacistu svastikas formā. Tikpat izbrīnīti ir Zemes pavadoņa trešās paaudzes kolonisti, noņemot svešnieku ķiveri – kā kosmosā var lidot melns cilvēks? Un ar augstākās rases apņēmību metas viņu balināt! Taču tās ir tikai dekorācijas – īstais Ceturtā reiha plāns ir iekarot Zemi un mērķa sasniegšanai viņi ir radījuši grandiozu superieroci.

Verdiks: Visu laiku dārgākais Somijas kinoprojekts ar diezgan tendenciozām metaforām.

Filmas granāta: Friču mēnessmoči.

DŽONS KĀRTERS

(JOHN CARTER) ****

Zvaigznes: Tailors Kičs, Vilems Defo, Kierens Hainds.

Stāsts: Džons Kārters ir amerikānu pilsonīkara veterāns, kuram nepaveicas iekulties apšaudē ar indiāniem. Meklēdams patvērumu alā, viņš uzdurās svešniekiem, kuru neviļus nonāvē, bet tā medaljons teleportē Džonu uz Marsu, kur viņu sagūsta četrrocīgi iezemēši. Izrādās, vietējie savu planētu sauc par Barsūnu, un te jau tūkstošiem gadu rit karš starp divām pilsētām – Hēliumu un Zodangu. Otrās līderis ir jaunais Sobs Tāns, kuram palīdz melnais mags Matai Šangs.

Verdiks: FHMprāt, nav saprotams, kāpēc šī visnotal pieklājīgā Berouza stāstu sēriju kinoadaptāciju finansiāli bankrotēja.

Filmas granāta: Pirmais lēciens.

BLEKTORNS (BLACKTHORN) ****

Zvaigznes: Sems Šepards,

Nikolajs Kosters-Valda.

Stāsts: Izrādās, pēc bankas aplaupišanas un nežēlīgās apšaudes starp Bolīvijas armijniekiem un leģendārajiem ļenķu pistolvīriem Sandensu Kidu un Baču Kesiduju, pēdējais tomēr ir palicis dzīvajos. Apmeties nomālā Bolīvijas selvas būdelē viņš, vietējiem pazīstams kā Džeimss Blektorns, audzē zirgus un kopā ar kādu indiānu sievieti sagaida mūža nokrēslī. Viss mainās, kad, pārdevīs savus rumakus, viņš satiek jaunu spānu ģeologu inženieri Eduardo, kurš piedāvā viņam ļoti vilinošu likopu.

Verdiks: Kvalitatīvs vesterns uz majestātisko Andu ainavu fona.

Filmas granāta: Indiānu zonderkomandas ierašanās.

KEIPTAUNAS KODS

(SAFE HOUSE) ****

Zvaigznes: Denzels Vašingtons, Sems Šepards, Roberts Patriks.

Stāsts: Mets Vestons ir CIP ierindas darbinieks, kurš kūrē slepenu Keiptaunas aģentūras rezidenci. Savai meitenei Mets sprauž dakšas, ka esot pieprasīts jurisksults, bet citādi viņa ikdiņā nekas nenotiek. Līdz kādu dienu CIP specvienība viņa blindāžā nogādā Tobinu Frostu – teju pašu meklētāko un bista-māko izbijušo pārvaldes specāgentu. Izrādās, Frosti no cita izbijušā aģenta ir nopircis sprāgstušo informāciju ne tikai par pasaules smagsvariem, bet arī par CIP olimpiešiem.

Verdiks: Aizraujošs, devīzi «Neuzticies nevienam!» apliecinōš spiegu trilleris.

Filmas granāta: Konspiratīvā dzīvokļa ieņemšana.

DUMPIS

(LOCKOUT) ***

Zvaigznes: Gais Pīrss, Pīters Stormare.

Stāsts: 2079. gads. Vašingtona. CIP aģents Snovs saplūcas ar drošīnieku šefu Snolu Longrīlu, tiek eleganti pārmests un arestēts. Savukārt prezidenta Vārnoka meita un cilvēktiesību aktiviste Emīlija ar inspekciju apmeklē augstākās drošības cietumu, kas uzbūvēts kosmosā. Nav grūti paredzēt, ka smalkajā tuptūzī sākas kašķis, Emīlija noklūst ķilniekos, un vienīgais viņas pestītājs ir Snovs, kuram šai pašā sanatorijā iespindēts viņa nevainības prezumpcijas vienīgais liecinieks.

Verdiks: Šabloniska fantastika ar tikpat ieskābušiem citātiem.

Filmas granāta: Brīvais kritiens ventila-toru šahtā.

BALTAIS TĪGERIS (BELIJ TIGR) ****

Zvaigznes: Gerasims Arhipovs, Valērijs Griško.

Stāsts: Otrā pasaules kara Austrumu fronte. No sašauta tanka tiek izvilkts tā vadītājs ar 80 procentiem ķermena apdegumu. Visiem medīķiem par brīnumu, tankists tomēr izdzīvo un viņa šaušalīgās rētas sadzīst. Taču karavīram ir absolūta amnēzija, tāpēc viņam tiek dots uzvārds Atradenis (Naidenovs), un viņš atgriežas frontē, kur jaunas ekipāžas sastāvā turpina mītiskā Baltā Tīgera – vācu tanka, kas uzrodas no nekurienes un viens pats sašauj lupatu lēveros padomju tanku bataljonus – medības.

Verdiks: Klasiķa Karena Šahnazarova jaunākais šedevrs, skanu celiņā izgreznots ar patētisku Vāgnera mūziku.

Filmas granāta: Vācu feldmaršalu pēckapitulācijas vakarēdiens.

JAUNĀ SERIĀLU SEZONA

SVAIGI SERIĀLI, KURIEM PIEVĒRST UZMANĪBU RUDENS SEZONĀ

PĒDĒJĀ CERĪBA

(LAST RESORT)

Stāsts: Amerikānu atomzemūdenes

«Colorado» komanda teju no zila gaisa saņem pavēli no zemes virsas noslaucīt Pakistānu. Tā kā pavēle tiek saņemta pa speciālu radiokanālu, ko izmanto tikai gadījumā, ja kāds uzbrucis Amerikai, atbildīgais komandieris vēlas noskaidrot pavēles detaļas un atsakās palaist kodolraketes. Kad viņu atstādina no komandiera amata, līdzīgas šaubas piedzīvo arī jaunais komandieris, un «Colorado» kļūst par ASV valdības mērķi. Zemūdene piestāj pie kādas vinentulas salas, ko tās apkalpe pasludina par suverēnu valsti, kuras rīcībā ir kodolieroči.

Pirmā sērija: 27. septembrī

VEGASA

(VEGAS)

Stāsts: Seriāls, kurš balstīts uz patiesiem notikumiem, stāsta par 60. gadu Vegasu. Izbijušais militārists Raefs Lembs (Deniss Kveids) labprāt klusumā mitinātos savā rančo, taču tas nav iespējams no briža, kad pilsētā ierodas Čīkāgas gangsteris Vinsents Savino (Maikls Čikliss). Savino virs Vegasas vēlas pacelt savu karogu un, lai to panāktu, ir gatavs kāpt pāri likiem. Pirmais no tiem nemaz tik ilgi nav jāgaida. Vegasas mērs drīzumā aicina Lembu kļūt par pilsētas šerifu, lai iedibinātu vismaz kaut kādu kārtību.

Pirmā sērija: 25. septembrī

REVOLŪCIJA

(REVOLUTION)

Stāsts: Viens no šī seriāla producentiem ir Džeis Dzei Abrams, bet pirmās sērijas režisors – «Dzelzs vīra» veidotājs Džons Faro. Šie abi vārdi daļēji jau ļauj minēt, kādu auditoriju šis seriāls varētu uzrunāt. Seriāla darbība norisinās ne tik tālā nākotnē, kad nezināmu iemeslu dēļ pasaule pēkšni palikusi bez elektrības, tātad atgriezusies teju viduslaikos. Nepastāv ne valdība, ne kārtība – katrs ir pats par sevi. Seriāla centrā ir Matesonu ģimene, kuras rīcībā ir kāds amulets, kas varētu sniegt atbildi uz jautājumu – kāpēc viss notika tieši tā, kā notika.

Pirmā sērija: 17. septembrī

ELEMENTĀRI

(ELEMENTARY)

Stāsts: Pirms divām sezonām briti skatītājiem piedāvāja nu jau visā pasaulē cienītu seriālu «Šerloks». Nav nekāds noslēpums, ka filmu un seriālu jomā kino ļaudīm okeāna otrā pusē vienmēr paticis aizņemties labas idejas. Tā ir arī šī seriāla gadījumā.

Amerikāni izveidojuši savu moderno, mazliet trako Šerloku Holmsu, kurš no Lielbritānijas ir pārcēlies uz Nujorku. Tikai, lai viss izskatītos mazliet citādāk, Džona Vatsona vietā amerikānu versijā būs Džoanna Vatsone, ko atveidos Lūsija Liu.

Pirmā sērija: 27. septembrī

BULTA

(ARROW)

Stāsts: Kā jau katru sezonu, arī šogad būs vismaz viens jauns supervarōnu seriāls, ko šoreiz skatītājiem piegādās kanāls CW. Miljardieris Olivers Kvīns, bez vēsts pazūdot kuģim, piecus gadus tika uzskatīts par mirušu, līdz viņu atrada uz kādas salas. Atgriezies mājās, viņš atkal vēlas atgriezties iepriekšējā dzīvē. Tomēr apkārtējie mana, ka viņā kaut kas ir mainījies... Pa dienu Olivers dzīvo ideālo biezā dzīvi, bet vakarā viņš pārtop par Bultu, neaizsargāto aizstāvi un taisnības cīnītāju, kura galvenais ierocis ir loks un bultas.

Pirmā sērija: 10. oktobrī

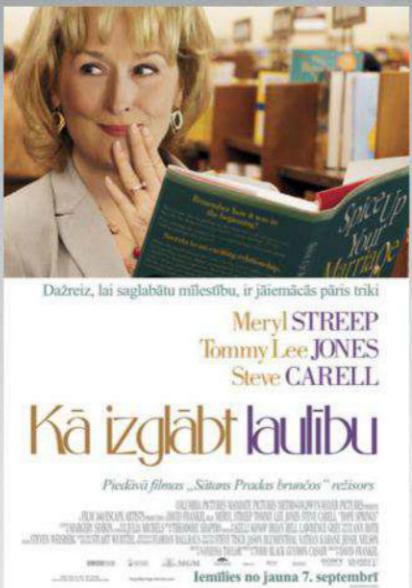
NENODARĪT PĀRI

(DO NO HARM)

Stāsts: Džeisons Kouls ir slavens neurokirurgs, kuram nekā netrūkst – ne naudas, ne slavas, ne uzmanības. Tāpat viņam netrūkst noslēpumu, no kuriem viens ir īpaši savādās. Katru vakaru noteiktā laikā Džeisonā kaut kas mainās – atdzīvojas viņa alter ego Jans Praiss. Ilgus gadus Džeisons no viņa spēja izvairīties, lietojot spēcīgas zāles, taču tagad, pie tabletēm pieradis, viņš ar Janu nespēj cīnīties. Vēl trakāk – Jans vēlas atrriebties par ilgo ieslodzījumu un vēlas izpostīt Džeisona dzīvi.

Pirmā sērija: seriālu starpsezonā

Filmu zvaigznes pulcējas kino!

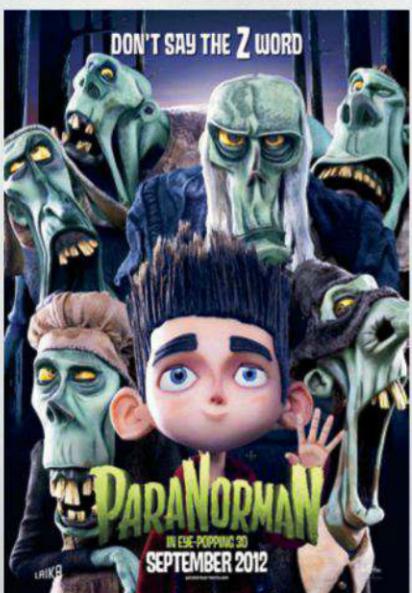
Kā izglābt laulību
Pirmizrāde: 7. septembris

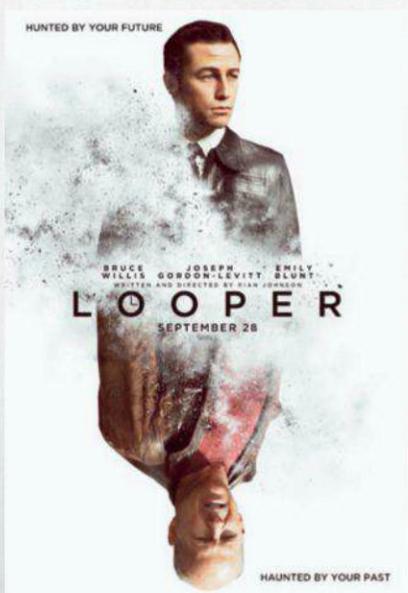
Nezūdošais ļaunums: Atmaka
Pirmizrāde: 14. septembris

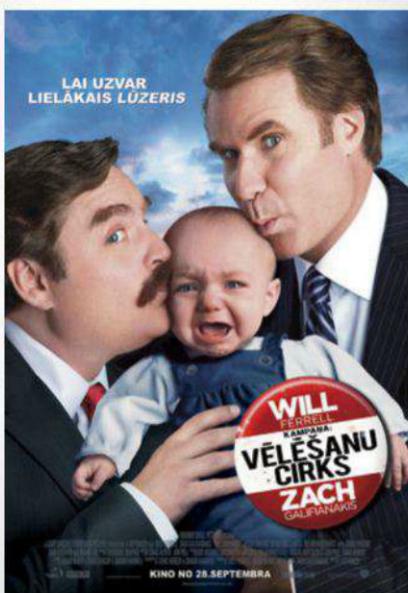
Vecmeitas
Pirmizrāde: 14. septembris

Paranormans
Pirmizrāde: 21. septembris

Laika cilpa
Pirmizrāde: 28. septembris

Kampaņa: vēlēšanu cīrks
Pirmizrāde: 28. septembris

Lielākās šī mēneša pirmizrādes

Cinamon

www.cinamonkino.lv

Cinamon, t/p Alfa, Brīvības gatve 372

BOLIVUDAS LOKBASTERI

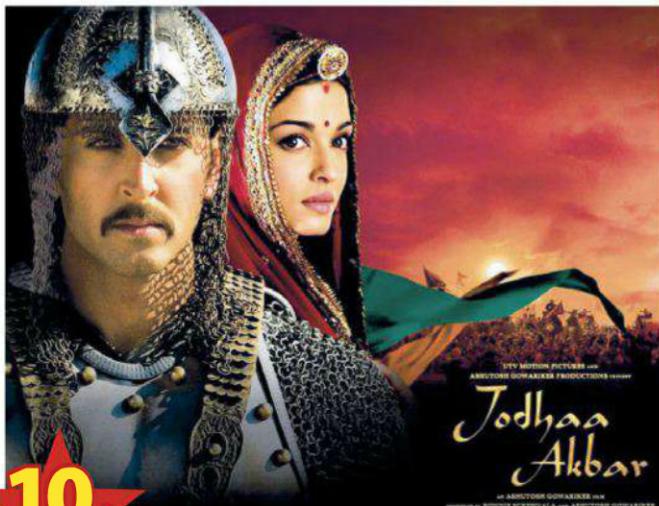
FHM apskatnieks ziedo 1674 minūtes no savas dzīves, lai iepazītu indiešu kino lielākās vērtības. Atgriezies no sanatorijas un savedis kārtībā iedragāto psihi, viņš ir gatavs dalīties iegūtajās zināšanās un iespaidošās.

Iztēlojies 30 latviešu meitas un zēnu tau-tastēros un pastalās sinhroni dejojot pie «Raimonda Paula vecās dziesmas, Raimonda Paula jaunās dziesmas dzīliieed jums «Eoliķa», kamēr visiem pa priekšu dižojas Ģirts Kesteris, noplēšot sev prieži un kreklu. Nē, tie nav nākamie dziesmu svētki (bet varbūt arī ir...?), tā izskatītos latviešu kino, ja mēs nēmētu piemēru no indiešiem. Ikiens noteikti ir redzējis kaut nelielu fragmentu no tipiskas Bolivudas filmas: ar gimeni dejošanu harēmos, pār-

spilētiem un neticamiem pakaldzišanās skatiem, kuros nereti tiek iejaukti zirgi un mašīnas, kas sprāgst (mašīnas, ne zirgi) no tā, ka radiatorā iemet dzelzs stieni... Mēs te nerunājam par «Graustu miljoniāru», kas pat nav Bolivudas ražojums. Tas gabals ne tuvu nestāv FHM aprakstītājiem grāvējiem un mīlas stāstiem, kurus ikviens, sekojot mūsu piemēram, var noskatīties, lai iegūtu jaunu pieredzi un neaizmirstamas izjūtas. Vai arī pilnīgi izbojātu sev nedēļu....

NELIELS PRIEKŠVĀRDS

Pirms karstasinigi indiešu filmu fani mani sāks kritizēt par dažādu detaļu un sīkumu neminēšanu šajā apskatā, savai aizstāvībai varu vien teikt to, ka, manuprāt, galveno lomu atveidotājus minēt nav nekādas jēgas, jo Latvijā tāpat neviens viņus nezina. Un tā tam arī būtu jāpaliek. Gluži kā indiešu filmām ir jāpaliek Indijā. Šajā aprakstā aplūkotas desmit dārgākās Bolivudas filmas pēc to budžeta dolāros.

**10.
vieta**

Jodhaa Akbar (2008)

Budžets – 8 000 000 USD **Ienākumi – 24 000 000 USD**

Filmas garums – 213 min

«Jodhaa Akbar» ir aizkustinošs un sirdi plosošs stāsts par 16. gad-simta mogulu imperatoru Akbara un radžputu princeses Jodhā mīlestību. Tas, starp citu, balstīts uz reāliem vēstures notikumiem. Ja esi vidējais latvietis un tavas vēstures zināšanas sākas un beidzas ar Molotova–Ribentropa paktu un Latvijas okupāciju, tad, visticamāk, nekas no filmā redzētā tev neizraisīs emocijas par mazu daļu pasaules vēstures. Nu labi, ko gan es te cenšos apmānīt – arpus Indijas šī filma vispār neizraisa nekādas emocijas, varbūt vienīgi neizprastas un negatīvas, pateicoties vāji iestudētajiem cīņu kadriem, kas šajā gadījumā ir filmas «pērle». Vislabākā daļa, dēļ kuras ir vērts skatīties filmu, ir imperatora cīņa ar ziloni norobežotā arēnā (jā, jā, ziloni, jo tīgeri un lauvas ir pārāk *mainstream*). Šķiet, ka režisors un producenti pirms tam nekad nav mēģinājuši izmantot palēninātos kadrus, jo šeit viņi palēninājumu mēdz lietot visnepiemērotākajos brižos – arī tad, kad tam nav pilnīgi nekādas jēgas.

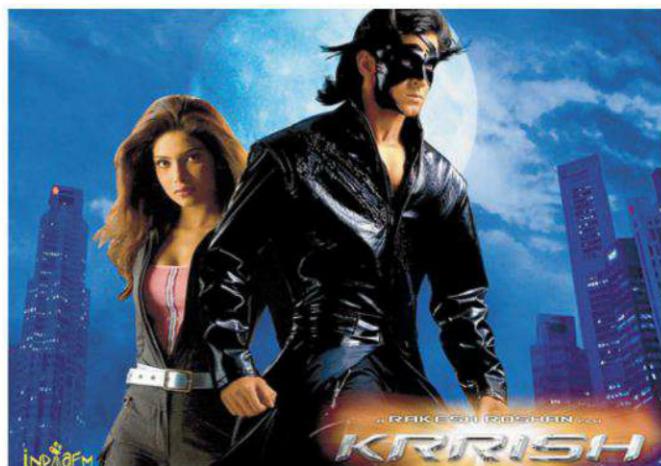
Krrish (2006)

Budžets – 9 000 000 USD

Ienākumi – 24 000 000 USD

Filmas garums – 175 min

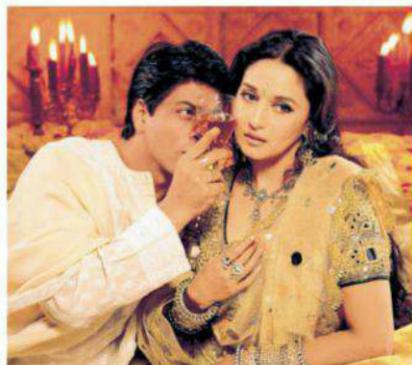
Ja vēlies klasisku supervaroņu filmu ar Bolivudas piesienu, šī būs īstā. Lai gan es būtu pārsteigts, ja tu vispār kaut ko tādu meklētu... Patiesībā šī ir otrā daļa filmu sērijā, kuras galvenais protagonisti ir pirmās daļas varoņa dēls, kurš no tēva pārmantojis pārcilvēciskās spējas. Ar to vien prieki nebeidzas, jo galvenajā lomā ir... tieši tā – imperatores no filmas, kas mūsu sarakstā ieņem desmito vietu! Pārņem savādas sajūtas, skatoties uz šīm neticamajām pārmaiņām. Ar neticamajām pārmaiņām es šajā gadījumā domāju to, ka viņam vairs nav nocenota žīgolo ūsu un parašutista bikšu, bet gan «Matrix» tipa mētelis, vēl nedaudz tīzlakas bikses... un es varu apzvērēt, ka, pietuvinot viņa melnās botas, «Nike» zīme bija apgriezta. Komentāri lieki. Vēl mani pārsteidza skauņi celīns – varu garantēt, ka pāris filmas vietās skan «Kariķu jūras pirātu» galvenā kompozīcija «He's a Pirate», tikai nedaudz citā aranžē-jumā, ko pie ļoti lētas kadru maiņas nomaina tehnoloģisko mūziku, kas asociējas ar 90. gadu narkomānu klubiem. Noskaties šo filmu, ja tevi interesi, kā Bolivudas Neo cīnās pret zemniekiem ar mačetēm.

8.
vieta**Devdas (2002)****Budžets – 10 000 000 USD****Ienākumi – 31 000 000 USD****Filmas garums – 183 min**

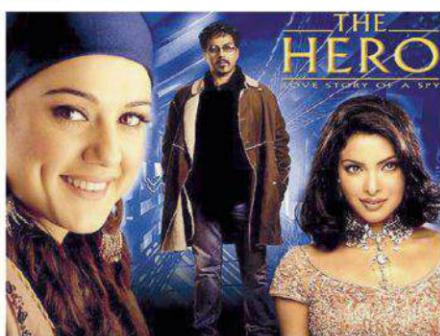
Perfekts,

uzsvēršu vēlreiz, perfekts paraugs tam, ka veiksmīgas Bolivudas filmas pamatā ir labi daudz dziesmu un danču. Viss uzvedums ir tik skaisti sinhronizēts, ka tā vien liekas – ieejot jebkurā Indijas bārā un gana daudz izdzerot, apkārtējie tevi ievilks vētrainā dejā, un tu perfekti pārzināsi iestudētās horeogrāfijas kustības, kuras ir primitīvi šarmantas. Skatoties tādas filmas, liekas, ka cilvēki piedzimst dejojot un visa dzīve izskatās pēc «Vidusskolas mūzikla 3» (nepārprotiet, es nelepojos ar to, ka zinu tādas filmas). Starp citu, «Devdas» ir bijusi 2002. gada ienesīgākā filma visā Indijā, «Time Magazine» to atzina par labāko filmu 2002. gadā, gabals ir ieguvis 15 pašmāju apbalvojumus, kā arī dublēts sešas valodās. Šis ir trešais ekranizējums populāram indiešu romānam, par kuru mūspusē tāpat neviens nekad nūžā nav dzirdējis, un arī pats veiksmīgākais. Filmas sižets ir līdzīgs meksikānu seriālam. Ciemā ierodas pazudušais un izskatīgais dēls, kurš desmit gadus studējis prestižā Lielbritānijas universitātē. Atgriezies dzimtenē, viņš nekavējoties iemīlas savā bērnības draudzenē. Dēļa vecāki ir diezgan turīgi, taču kaut kā palaidu garām, vai arī meitenes vecāki ir tādi paši. Lai vai kā, jaunieši viens otru mīl, bet viņu mīlestību cenšas izjaukt ģimenes. Jāatzīst, ka diezgan daudz filmā nesapratu, jo neizskaidrojamu iemeslu dēļ to skatījos oriģinālajā valodā. Par spīti labajiem vārdiem, neceret uz vēl vienu «Graustu miljonāru».

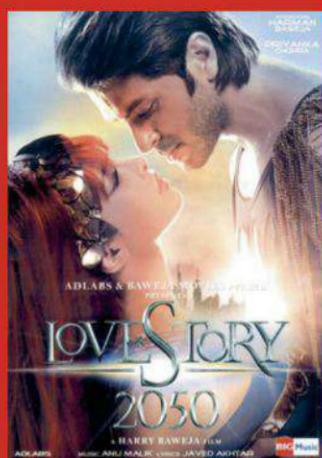
The Hero: Love Story of a Spy (2003)**Budžets – 11 000 000 USD****Ienākumi – neticami, bet neviens tos nav aprēķinājis****Filmas garums – 182 min**

Saprie-

cājos, ka beidzot būs spiegi. Beidzot būs apšaudes. Beidzot būs seksīga meiteņe, kuru kāds nolaupīs, bet spiegs izglābs. Beidzot būs kārtīgs indiešu bojheviks! Bet nē, rožainās cerības ātri aplauzās. Protams, arī te kādam bija licies, ka tā būs laba ideja – ielikt filmā pāris grupveida dejas un dziesmas. Tā viņi tur Indijā dara. Acīmredzot dziesmā un dejā ir spēks, kas spēj izglābt cilvēci. Holivudai to vietā ir Toms Krūzs... Es noskatījos filmu, pēc tam vēlreiz pārlasiju scenāriju, un teikšu pilnīgi atklāti: man nav ne mazākās nojausmas, kas īsti tur notiek. Sapratu vien, ka runa ir par korupciju Indijas Aizsardzības dienesta iekšējā komūnā un milzīgu sazvērestības teoriju, kurā ir iejaukti kodolieroči. Jo kas gan tā par spiegu filmu bez kodolieročiem... Dažbrīd tā vien šķiet, ka visai pasaulei ir pieejami kodolieroči, izņemot Latviju un Somiju. Toties nevienai citai valstij pasaulē, izņemot Indiju, nav slepenā aģenta, kurš, glābjot pasauli un sirdsdāmu, paspēs vēl uzlaist kopīgu danci ar simts cilvēkiem ielas vidū.

6.
vieta**Love Story 2050 (2008)****Budžets – 12 000 000 USD****Ienākumi – apkaunojoši mazi, zem 2 000 000 USD****Filmas garums – 180 min**

Pēc iepriekšējās filmas noskatīšanās man likās, ka nu jau zinu visu par indiešu piedzīvojumu kino. Noskatoties pirmo pusstundu šai filmai, apjēdu, ka patiesībā es nezinu pilnīgi neko. Man radās ļoti daudz jautājumu, uz kuriem neatradu atbildes pat ar «Google» palīdzību. Visa filma ir viena milzīga jautājuma zīme. Galvenajā lomā ir iedomīgs un dumpiniecsiks čālītis, kurš iemīlejies vienkāršā un kārtīgā meitenē. Tad uzrodas Mr. Es-Esmu-Super-Zinātnieks ar savu laika mašīnu, kuru būvējis 15 gadus (tā izskatās aizdomīgi līdzīga vārtiem no «Star Gate»), un tad nu jaunais pāris vēlas doties nākotnē uz 2050. gadu, lai apprecētos. Meitene nomirst (nē, ne jau no dejošanas), un džeks viņu dodas atgūt atpakaļ kaut kādā jaunā meitenes reinkarnācijā. Bolivudas izpratnē nākotne izskatās pēc japānu multenēm ar robotiskiem/runājošiem mīkstajiem lāčiem, kā arī atbaidoši neglītiem androida tipa robotiem. Ēkas tur ir 200 stāvus augstas, cilvēce un roboti pārvietojas ar levitējōšām mašīnām, un tiek izmantoti gaismas zobeni. Kādam vajadzētu piezvanīt Džordžam Lūkasam un nostučīt, jo filmā ir reāli gaismas zobeni. Un vispār, mēs jau sen izspriedām, ka nākotne nebūs tik futuristiska kā liekas, jo cilvēci piemīt tāda nelīela tendence iznīcināt, demolēt un piesārnot... Vismaz pēdējos gadu desmitus.

Kadri 09/12

5. vieta

Bodyguard (2011)**Budžets – 12 800 000 USD****Ienākumi** – 50 000 000 USD !!!**Filmas garums** – 132 min

Viri Bolivudas ofisā nolēma pamējināt kaut ko jaunu. Nostājoties preti ierastajai lietū kārtībai, viņi paņēma standarta Holivudas bojevika/komēdijas/drāmas formātu. Un izdevās! Ja vien nebūtu pārspilēti banālo joku un nerealistisko cīņas ainu, šo filmu pat varētu izrādīt pārējās pasaules kinoteātros, ne tikai Indas un Gangas apkaimē. Stāsts ir par miessargu, kura vārds ir *Lovey*, kas tulkojumā no angļu valodas būtu Burvīgais. Simpātiskas meitenes bagātais papuks nolīgst Burvīgo, lai viņš pasargātu skuķi no nelabiem cilvēkiem, kam nepatik ģimenes galvas uzņemtais politiski ekonomiskais kurss. Protams, te mēs varam sagaidīt smiekligus un kuriozus pārpratumus, jo Burvīgais ir *hardcore* miesassargs līdz zobu saknēm un viņam ir grūti nosargāt divdesmitgadīgu meiteni lielveikalos, augstskolā, sieviešu tualetē...

3. vieta

Don 2 (2011)**Budžets – 14 000 000 USD****Ienākumi** – 48 000 000 USD**Filmas garums** – 153 min

Un mēs jau esam nonākuši līdz mūsu Top 3. Šī ir otrā

4. vieta

Ghajini (2008)**Budžets – 13 000 000 USD****Ienākumi** – 38 000 000 USD

**Filmas
garums** –
183 min

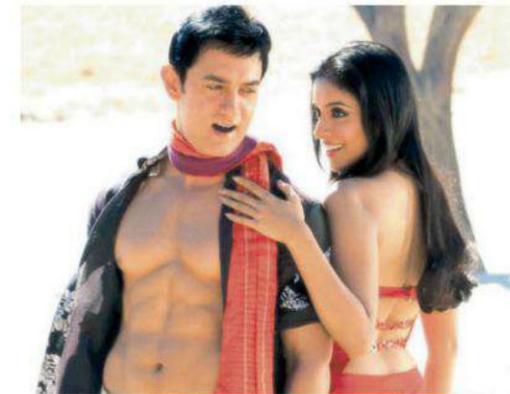
Ja esi redzējis

Kristofera

Nolana

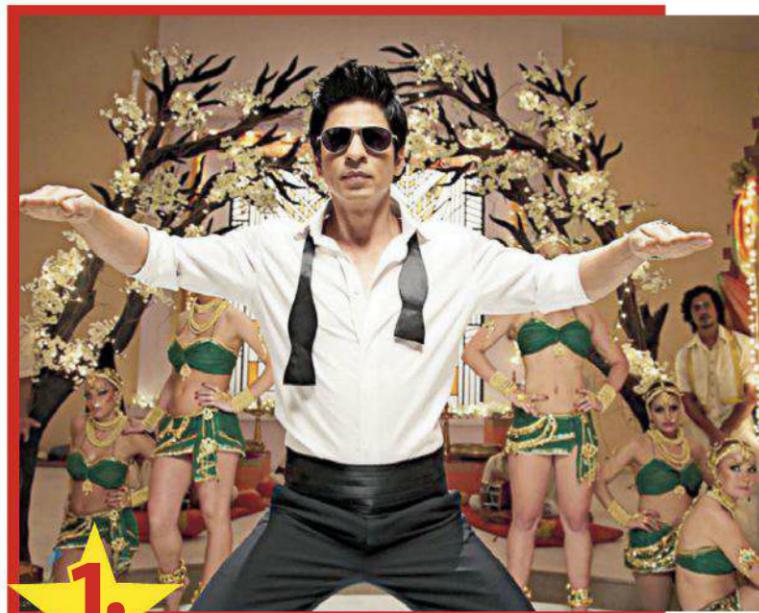
«Memento»,
tad šī filmatevi nepār-
steigs ne ar ko

jaunu. Te

nebūs zem-
nieku ar

jaunātēm, gaismas zobenu un futūristiskas nākotnes, bet būs tipisks indiešu biznesmenis, kurš sīrgst ar Alcheimera slimību. Tā ir slimība, kas rada atmiņas traucējumus. Konkrētājā gadījumā cilvēks labi apzinās savu identitāti, bet ik pēc laiciņa vienkārši aizmirst iepriekšējo minūšu notikumus. Un tā visu savu atlikušo mūžu... Īsti nesaprotu, kā ar šo slimību var kļūt par veiksmīgu biznesmeni tā vietā, lai sēdētu sanatorijā ar deviņām dažādām ripām dienā vai arī piestrādātu kādā ātrās ēdināšanas restorānā par apkopēju, bet nebūsim sīkumaini. Pieņemsim, ka Indijā var. Pēc sievas traģiskās nāves biznesmenis alkst atriebties un caur saviem biznesa partneriem un ieteikmīgajiem draugiem ar apņēmības pilns aizrakties līdz patiesībai un atrast laulātās draudzenes slepkavu. Motīvi viņu neinteresē, un pareizi vien ir (mani arī, ja godīgi). Filmai pat ir izdota atsevišķa videospēle, kas vien jau liecina par tās popularitāti valstī.

dāja filmai ar grūti saprotamu nosaukumu – «Dons: Un pakaldzīšanās atkal var sākties». Atkal var sākties? Tā taču ir pirmā dāja. Varbūt būtu bijis loģiskāk, ja pirmās daļas nosaukums būtu otrajai filmai, bet ej nu saproti tos indiešus... Filmas sīzeta centrā ir liela mēroga narkotiku boss, kurš vēlas iekarot Eiropas narkotiku tīkla virsotni. Nekā īpaša, pāris smuku skatu, mašīnas tiek dauzītas vairāk nekā citās filmās, pāris asīnainu kautiju, seksīgas meitenes utt. Viena no retajām Bolivudas filmām, kas filmēta arī ārpus Indijas, tostarp tādās valstis kā Tai-zemē, Vācijā, Šveicē un Malaizijā. Ienākumi ar uzviju atpelnīja budžetu, arī šīs cīņas ainas, atšķirībā no jau piemērtā grāveja «Bodyguard», te nav pārspilēti fantastiskas un neticamas. Verdicts – viena no skatāmākajām filmām, ko Bolivuda var piedāvāt. Tici man, tādu nav daudz.

Blue (2009)**Budžets – 15 000 000 USD****Ienākumi – 33 000 000 USD****Filmas garums – 119 min**

Konkrēts «Speed», «Jaws», «Piranha 3D» un «Into the Blue» krustojums. Labi, ka vismaz šeit nav dejōšanas un dziedāšanas, jo, lai kā es mēģinātu iztēloties haizivis, nāriņas un akvalangistus dejot zem ūdens pie Panjabi MC instrumentālajiem gabaliem, tas tomēr ir pārāk liels pārbaudījums manai fantāzijai. Stāsts ir par diviem jauniešiem – zemūdens dārgumu meklētājiem, kuri sadarbojas ar zvejošanas firmu, kas saucas tieši tāpat kā filma. Meklējot dārgumus, nekas nenotiek pēc plāna un tā tālāk, un tā joprojām. Kiniņi ir daudz, daudz haizivju, un, tā kā viens no varoņiem ir bokseris, viņš bez problēmām var piekaut haizivis arī zem ūdens. Žēl, ka filmas veidotāji šai lomai neiedomājās uzaicināt Maiku Taisonu – viņš varētu haizivij piedevām vēl nokost spuru. Kritiķi filmu nodēvēja par neticami banālu zemūdens trilleri, kura dialogi šķiet ķemti no filmiņām par teletubijiem, taču masās grāvējs tika uzņemts pāsteidzoši labi. Ej nu saproti. Šis ir tas gadījums, kad es vairs nesaprotru neko.

Rezumējums

28 stundas... Aptuveni 28 stundas manas dzīves... Un ko es no tā esmu ieguvis? Ejot pa ielu, vismaz trīs reizes man ir uzņākusi vēlme iesaistīties kaisīgā dejā un ievilkta tajā arī apkārtējos. Taču es dzīvoju tipiskā mikrorajonā un no šīs domas mani atturēja līdzpilsēsoņi (jo vienīgais, kurš dejotu, būtu es, un, ja cestos pamudināt arī citus, es iedejotu slimnīcā).

Ra.One (2011)**Budžets – 27 000 000 USD****Ienākumi – 48 000 000 USD****Filmas garums –****154 min**

Pēc treilera domāju, ka tas būs «G.I. Joe» pakalda-rinājums, taču biju patīkami pārsteigts, jo tas bija līdzīgs tikai koncepta ziņā. Šī ir pati pēdējā filma, kuru esmu noskatījies, un, rakstot šo, esmu pārņemts ar milzīgas laimes un atvieglojuma sajūtu, jo vēl vienu masveida dziesmu ar deju es nebūtu izturējis. Vai nu es, vai mans TV, bet kāds

no mums ciestu. Manā gadījumā tā būtu neatgriezeniska smadzeņu trauma, TV gadījumā – milzīgs zirneklis uz ekrāna, kas radies no lidojošas pults. Stāsts grozās ap videospēļu programmētāju, kurš radījis antagonistu, kas spēcīgāks par protagonistu, citiem vārdīm sakot – slikto stiprāku par labo. Te nu kaut kas noiet galīgi greizi sistēmā, vēl iedarbojas kāds neizskaidrojams un pārdabisks spēks, un sliktais no spēles tiek brīvībā. Tad nu spēles izveidotājam jāatrod vienīgais cilvēks tās pastāvēšanas vēsturē, kurš ir uzveicis lielo un jauno. Sākas episka cīņa starp diviem spēkiem, bet pa vidu tam visam vienmēr atrodas laiks uzaist danci kādā savrupmājas ballītē. Skaties, ja vēlies redzēt Bolivudas spec-efektus augstākajā līmenī.

KIRBJI ATGRIEŽAS AR PADZILINĀTU TROKSNI

«THE SMASHING PUMPKINS»

«Oceania»

(EMI)

Telefoni gaisā:

Pale Horse

*****

Tiem, kas nezina – eleganti plik-paurainā Čikāgas milzena Billija Korgana (Billy Corgan) vadītie «The Smashing Pumpkins» 90. gadu otrajā pusē kļuva par vieniem no galvenajiem alternatīv roka karognesējiem

Devīndesmito gadu otrās puses alternatīvā roka varonu «The Smashing Pumpkins» spoža atgriešanās ar jaunu studijas albumu «Oceania»

pasaulē. Jaunā gadu tūkstoša sākumā grupa piedzīvoja diezgan gaidītu komerciālo lejupslīdi, taču pēcāk atgriezās ar jaunu un smagu ierakstu «Zeitgeist».

Tagadējo «kirbju» sastāvā daudzi uzskata par Billija soloprojektu, tomēr, paklausoties «Oceania», jāsecina, ka «The Smashing Pumpkins» patiešām arī ir Korgans, jo tas viss izklausās nu pavism līdzīgi un atpazīstami kā zelta laikos, lai gan jaunajā sastāvā Billijs tik tiešām ir vienīgais grupas veterāns. Jaunais albums pieteikts ar liela projekta pretenziju, un Korgans mūsdienās droši vien arī nevēlas strā-

dāt citādi, kā vien ar vērienu. «Teargarden by Kaleidyscope». Tā saucas 44 dziesmu un vai-rāku minialbumu projekts, kura liela sastāvdaļa tad arī ir jaunais ilgspēlējošais studijas veikums «Oceania». Un nav pat jābūt 30 gadu slieksni pārsniegušam kādreizējo «pumpkinu» fanam, lai iemīlētu jauno albumu, kas ir gana pašpietiekams un pat pārsteidzoši viegli klausāms. Seit ir gan Korganam tik piestāvošā agresija, gan tiešām skaisti melodiskas dziesmas, kuru gitārvirpuli tikai šai grupai raksturīgi izceļas Korgana žēlīgi naudošā balss, ko gan nekādi

nenosauksi par iemidzinošu. Pats Korgans intervijās atzinis, ka astotais grupas albums ir labākais, ko tā radijusi kopš 1995. gada dubultā grāvēja «Mellon Collie and the Infinite Sadness», un mums atliek vienīgi pievienoties. Vēl jo vairāk, «Oceania» pat diezgan izteikti atgādina klasiskā albuma noskaņas, kas šajā gadījumā ir tiešām priecējoši. Tematiski «Okeānija» pārsvārā vēsta par mūsdienu cilvēku atvesināšanos tehnoloģiju pārpildītajā vidē, kas mūzikā kļuvis par itin bieži izmantotu jājamzirdziņu. Tādēļ par galveno jaunā albuma vērtību uzskatīsim tieši pašu mūziku. Tā izklausās kā vecos, labos laikos, bet dziļāka, kā grupai ar tik lielu stāžu arī pienāktos. «The Smashing Pumpkins» cienītājiem jādzird obligāti!

ROKS PA TAISNO

GASLIGHT ANTHEM

Handwritten

(Mercury)

*****

Ja tev apnīkusi FHM jūsmošana par alternatīvās mūzikas pasaules pērlēm, īsti vietā būs taisni iespēlēta un

pasniegta amerikāņu roka enerģijas deva, ko piedāvā viena no zināmākajām Nūdžersijas rokbrigādēm «The Gaslight Anthem». Ceturts veikums «Handwritten» īpaši neatšķiras no iepriekšējiem, tomēr uzskatāms par kvalitatīvu konkrētā stila paraugu. Šī ir grupa, kuru ar prieku lainapā iekļauj ikviens no lielajiem rokfestivāliem. Tiesa, ne gluži kā galvenos hedlainerus, bet vajadzīgajai atmosfērai.

Nekāda Linča: *Mulholland Drive*

REGEJVETERĀNA OTRĀ JAUNĪBA

JIMMY CLIFF

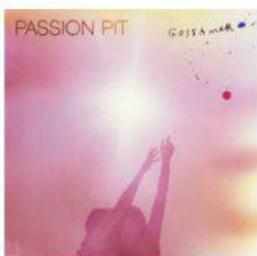
Rebirth

(Universal)

*****

Uz lielās mūzikas skatuves atgriežas visi, kam vien nav slinkums, bet šī atgriešanās izcelama īpaši – Jamaikas regeja leģenda Džimis Klifs arīdzan sadomājis laist klajā jaunu saulainas pārpilnības piesātinātu veikumu. Paaicinājis talkā skapanku «Rancid» ģitāristu Timu Ārmstrongu, misters Klifs radījis lielisku stila paraugu, iekļaujot albumā arī pāris klasiskā regeja manierē skanošus kaverus, kā «The Clash» radīto «Guns of Brixton» un pašu «Rancid» sacerēto «Ruby Soho». Lieliski arī atvasarai!

Vai šis ir oriģināls?: *Guns of Brixton*

OTRAIS ALBUMS

PASSION PIT

Gossamer

(Columbia)

*****

Aizokeāna elektropopa brīnumbērni «Passion Pit» ar savu naivi un gaiši skañošo dailīradi pārsteidza pasauli 2009. gadā, kad nāca klajā viņu debija «Manners». Nu pienācis laiks allaž lielākajam izaicinājumam pēc veiksmīgas debijas – otrajam albumam. «Passion Pit» tiek galā lieliski un piedāvā nākamo porciiju ar dzivespriečigām elektropopa dziesmelēm, kas mūsu skatījumā ir daudz garšīgākas par «Scissor Sisters» arvien bezgaumīgākajiem mēģinājumiem radīt popdeju grāvējus.

Taisnība vien ir: *I'll Be Alright*

Ieraksts, ko atcerēties no aizgājušiem laikiem

STEREOLAB

Dots and Loops

(Duophonic Superunknown, 1997)

«Stereolab» jau deviņdesmito beigās tika uzskatīta par ļoti īpatnēju un drīzāk nākamajam gadsimtam piestāvošu muzikālo apvienību, kas arī izrādījās taisnība. Grupas vokāliste un taustiņniece *Laetitia Sadier* nupat laidusi klajā savu otro soloalbumu «Silencio», kas izklausās vis-

notaļ līdzīgi klasiskajam «Stereolab» veikumam «Dots and Loops». Tolaik Londonas apvienības mūzika daudziem šķita pārāk nepieradināta un pa virsu peldošais, ne šai zemei īsti piederīgais vokāls mulsināja pat elektroniska postroka cienītājus. «Sigur Ros» toreiz tikai izdeva savu debījas albumu «Von» un līdz viņu pasaules slavai vēl bija krietni jāpagaida...

NOPIETNAIS ALBUMS

PATTI SMITH

Banga

(Columbia)

*****

Septiņdesmito gadu amerikāņu pank-roka dīva un nu jau sen vienkārši lieliska dziesminiece un māksliniece Petija

Smita arī sadomājusi sapurināt sevi un fanus, pēc piecu gadu pauzes izdodot negaidīti enerģisku rokalbumu. Protams, viņas izpratnē. Nosaukts Poncija Pilāta suna («Meistars un Margarita», ja kas), nevis kādreizējā radioaparāta vārdā, Smitas jaunais veikums ir neizbēgami piesātināts ar kultūras citākiem un veltījumiem. Viens no tādiem arī nelaiķei Eimijai Vainhausai.

Balāde Eimijai: *This is the Girl*

DEBIJAS ALBUMS

PURITY RING

Shrides

(4AD)

*****

Burvīga kanādiešu elektroniskās (ne deju) mūzikas dueta «Purity Ring» debīja, kas piedāvā plašu izbraucienu no draudīgi bezgaumīgas lēnās popsas robežām līdz patiesi dzīļi skanošai mūzikai. Gides lomu uzņēmusies maksimāli bērnišķīgā, bet arī koketā balsī dziedošā Megana Džeimsa (Megan James), un tas viss kopā liek sajūsmā sist plaukstīņas un priečāties par vēl vienas lieliskas skatuves formācijas rašanos. Starp citu, šīs duets perfekti iederētos arī «Positivus» festivālā. Uzlūdz meiteni uz deju!

Būtībā hits: *Fineshrine*

SOLOALBUMS

SERJ TANKIAN

Harakiri

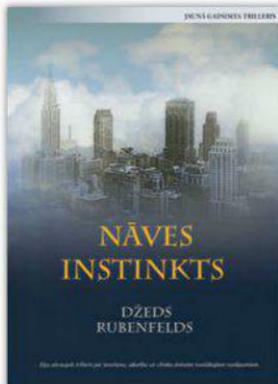
(Reprise)

*****

Seržam Tankjanam jau sen nepietiek ar grupu vien (viņš ir «System of a Down» līderis). «Harakiri» ir trešais Tankjana soloalbums, bet ieplānoti vēl trīs, turklāt stilistiski diezgan atšķirīgi. Šāmējais gan ir kā radīts «System of a Down» cienītājiem, un patiesībā ir arvien grūtāk pateikt, kuros brižos tiek izlemts, ka, lūk, šī dziesma derēs soloprojektam, bet, lūk, šī noderēs grupai. Arī tematika īpaši neatšķiras, jo Seržs joprojām gatavs iestāties par dažādu nedieļu tiesībām un darīt to visnotāl niknā veidā.

Garām nepalaidīsi: *Ching Chime*

NĀVES INSTINKTS DŽEDS RUBENFELDS

*****

Izdevējs: Dienas Grāmata

Izvirzot savu literāro versiju par 1920. gadā Volstrītā notikušo sprādzienu, kurš tā arī palicis neatklāto lietu vākos, Džeds Rubenfelds, pateicoties savai erudicijai, pratis uzrakstīt kaut ko krietni vairāk par lielisku detektīvu. Un te nav runa par grāmatas fiziskajiem gabariņiem, kas lauj to dēvēt par kārtīgu kieģeli. Apšaude ar vēsturiskiem faktiem mijas ar elegantu, vietām pat ironisku stāstījumu. Sausais likums, Baltā nama spēlēs varas gaiteņos, visur esošais bolševisma rēgs. Nav piemirsts arī tas, ka tieši 1920. gadā ASV prezidenta vēlēšanās pirmoreiz lauts piedalīties sieviešiem. Un tas vēl nav viss, jo, ieskatoties romāna varoņu pagātnē, tiekam iemestī vēl dažus gadus agrākā vēsturē, kur Pirmā pasaules kara ierakumos metaforiski tiek

izspēlētas versijas par Freida teorijām. Romāna lappusēs tiksīmies arī ar pašu psihonālīzes pamatlīcēju, tāpat arī ar Mariju Kirī un viņas uzcītīgajām skolniecēm. Tāpēc arī nav nejaušas paralēles starp radioaktīvo vielu pētījumiem un terorīsa pirmsākumiem. Amizantos piemēros atklājas arī veidi, kā jaunākos sasniegumus zinātnē, neapzinoties risku, steidz ieviest vieglas peļņas tīkotāji, plašā klāstā piedāvājot rādiju saturošu kosmētiku dāmām, bet kungi – rādija ūdeni, kurš sola ārstēt no «vīrišķā nespēka».

Kad un kā lasīt? Ja esi izlasījis visas grāmatas par Šerloka Holmsa piedzīvojumiem, bet gribas vēl, šajā grāmatā sastapsi okšeri, kura dedukcijas metodes brīžam ļoti līdzīnās vecā Šerloka domu gājienam.

SĀTANA ZVAIGZNE

JŪ NESBĒ

*****

Izdevējs: Zvaigzne ABC

Nosaukums vedina domāt par kārtējo slepeno okulto brāļu piedzīvojumiem, taču nekā. Sātaniski viltīga ir slepkavas iztēle un ne mazāk sātaniska ir viņam pa pēdām brienošā detektīva vēlme iedzert un nonākt konfliktā ar savu tiešo priekšniecību. Grāmatas beigās uzzinot slepkavas profesiju, klūst pavism skaidrs, kā

gan viņa prātā dzimušas šīs velnišķīgās fantāzijas, kas nodzenājušas policistus pa pentagrammas linijām izraibinātu pilsētas karti, ik pa brīdim uzduroties pierādījumiem, no kuriem daži liek labsirdīgi pasminēt.

Kad un kā lasīt? Ja tava sieva, tērpusies vienā bikini, iziet pēc piena un neatgriežas ne pēc divām stundām, ne arī pēc divām dienām.

MISIJA LONDONĀ

ALEKS POPOVS

*****

Izdevējs: Jāņa Rozes izdevniecība

Atkal kāds patīkams smejamgabals, kurā smieklu kārtīja patvērusies starp rindām. Šķietami nekā smiekligā, ja vien ne bulgāru diplomāta un viņa svītas uzturēšanās kosmopolītiskajā Londonā, saglabājot anekdotēs bulgāriem piedēvēto provinciālismu un savdabīgo izpratni par citiem eiro piešiem pašsaprotamām, ikdienā

sastopamām lietām. Būtu apsveicami, ja šādu labdabīgu pašironiju par savas tautas nacionālajām īpatnībām beidzot atļautos kāds no mūsu vietējiem spalvas meistariem.

Kad un kur lasīt? Kad, pirmoreiz nokļuvis Londonā, tu aptver, ka ar tavām angļu valodas zināšanām vien ir par maz, lai nopirktu maizi.

SPĒLES

DŽEIMSS PATERSONS

UN MARKS SALIVANS

*****

Izdevējs: Zvaigzne ABC

Vienīgi ar likteņa ironiju iespējams izskaidrot to, ka šo grāmatu lasīju tieši tajā nedēļā, kad citi, pieplakuši zilajiem ekrāniem, sekoja Londonas olimpiādes notikumiem. Ironija, jo grāmata, uzrakstīta neilgu laiku pirms šī notikuma, uzbur visai drūmas prognozes par olimpisko spēļu norisi, jo kāds par savu misiju izvēlējies attaisnot antiko spēļu garu, novācot olimpiešus un organizatorus, kuri, viņaprāt, nogalinājuši spēļu īsto garu. Samērā pavāji uzrakstīts, taču ne garlaicīgs viendienītis, kura spožākā pērle ir kičīgais fināls – laudari trāpa Olimpa dievu raidīzībeņi, iesviežot viņu olimpiskās lāpas šķīstījošajā liesmā.

Kad un kā lasīt? Īsa pamācība olimpiskā grila pagatavošanā, ja esi paredzējis rīkot dārza ballīti olimpiešu stilā.

TUMSAS KREISĀ ROKA

URSULA K. LE GUINA

*****

Izdevējs: Zvaigzne ABC

Fantastikas obligātajiem atribūtiem nobrūgēts darbs, kurš tai pašā laikā ļoti atšķiras no līdz šim lasītajiem fantastikas šedevriem. Varbūt autorei to izdevies panākt, sedzot virskārtu ar gluži vai izgašojamas rēgainības atmosfēru, kura kā plīvurs sedz kosmisko odiseju pieturas punktus, tomēr, saglabājot žanra tīrību un nelaujot fantastikai pārtapt mistikā. Šī rēgainība ir ledus salta; iespējams, tieši šis saltums palīdzējis saglabāt produkta svaigo garšu. Rozīnišu nominācijā šoreiz balva tiek piešķirta nodaļai, kurā siki un smalki pētīta kādas svešas civilizācijas fizioloģija un seksualitāte.

Kad un kā lasīt? Uz nokaitēta skārda jumta gaidot lidojošo šķīvīti, kurš ieraðīsies, lai aizvestu tevi mājās.

Pārdošanā no 5. septembra

Apbrīnojamais radījums Sēņu unikālā būtība

Lasiet vēl:

Kīnas transportlīdzeklis

Velotūre pa divriteņu valstību

Sniegs un ledus

Arktikas saltais skaistums

Pēdējie nepieradinātie

Amazones lietusmežu indiāņi

The cover of the September 2012 issue of GEO magazine features a photograph of the Old City of Jerusalem at night, with the Dome of the Rock and the Western Wall illuminated. The title 'Izraēla' is prominently displayed in large white letters, with the subtitle 'Svētās zemes skaistums un posts' below it. At the top left, it says 'SEPTEMBRS 2012 • L 2.4€'. At the top right, there's a small photo of people in traditional Indian attire with the caption 'Lietusmeža salīnieki'. Along the bottom, there are four small text boxes with headlines: 'Divainā radība' (Divine creation), 'Ledus simfonija' (Ice symphony), 'Surogātmate' (Surrogate motherhood), and 'Cītada Kīna' (China's other side).

Savādāks skats uz pasauli. Žurnāls GEO

FHM

100 NUMURI SKAITĀOS

2003. GADS LATVIJAS VĒSTURĒ BIJA NOZĪMĪGS AR VAIRĀKIEM NOTIKUMIEM:

Vaira Viķe-Freiberga tika atkārtoti ievēlēta prezidenta amatā; vairākums Latvijas balsstiesīgo iedzīvotāju referendumā nobalsoja par iestāšanos **Eiropas Savienībā** (cerams, tagad esat laimīgi); Latvija organizēja **48. Eirovīzijas dziesmu** konkursu «Skonto» hallē, to vadīja iepriekšējā gada uzvarētāja Marija Naumova kopā ar «Prāta vētras» solistu Renāru Kauperu... un septembrī iznāca **pirmais FHM numurs** latviešu valodā. Mēnesis, kas jāatzīmē vēsturē kā jaunas ēras sākums vīriešu žurnāliem un vīriešu kopīgai attīstībai mūsu zemē.

Patlaban ir 2012. gada septembris un tu rokās turi Latvijas **FHM 100. numuru**. Ir pagājuši deviņi gadi, kopš sākām piesārņ... atvainojiet, izdaiļot Latvijas vīriešu žurnālu tirgu, un šo gadu laikā esam piedzīvojuši neticamas pārmaiņas gan žurnālā, gan valstī. Mūsu redaktori ir mainījušies; **FHM** žurnāla formāts ir audzis kopā ar tā rakstniekiem un arī lasītājiem; esam kļuvuši nobriedušāki, nopietnāki; spējam izturēt daudz mazāk alkohola un ballīšu... No 2003. gada tehnikas apskatiem, kuros uzslavas un ovācijas guva polifonisku melodiju funkcija telefonus, esam aizdzīvojušies līdz aprakstiem par jaunāko iOS versiju nepilnībām un sūdzībām par trūkumiem «SmartTV» televizoros.

Tā nu mēs nolēmām izveidot nelielu infografiku, kurā apkopotu tos mūsu darbus, ar kuriem varam lepoties (kā arī dažus tādus, ar kuriem nevaram), lai rastos neliels priekšstats par to, cik tad īsti sviedru un asiņu mēs esam atstājuši uz lapām, nemaz nerunājot par salauzto pildspalvu un diktononu kaudzēm...

Meiteņu skaits,
kas piedalījušās
FHM fotosesijās:

302

No viņām
162
ir bijušas
latvietes,
bet **140**
ārzemju
dāmas

NO KURĀM:

152 ir bijušas blondīnes
128 brunetes
22 rudmates

FHM lasītāji tev ir likuši pasmieties (vai arī šausmās savilkst seju un mēģināt saprast, kurš nogalinājis humoru...) veselas **774 reizes!** Ar ko mēs domājam iesūtīto un publicēto joku skaitu, protams

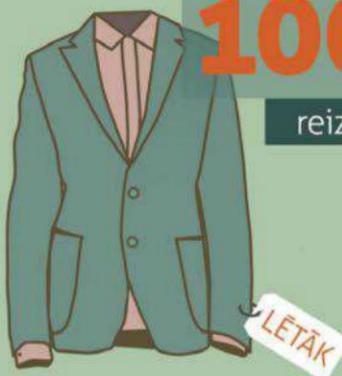
FHM ir publicējis
334
iesūtītas lasītāju
vēstules!

FHM ir saņēmis un nav
publicējis
32 draudu
vēstules!

Mēs tev esam likuši
pirkīt pārcenotas drēbes

100

reizes!

– tāds ir aptuvenais
daudzums, kas izliets
deviņu gadu laikā, radot
materiālus žurnālam

Aptuveni

17%

rakstu žurnālā
ir rakstīti
paģirās

A computer monitor displays a fireworks display. To the left is a grey game controller. To the right is a black desk lamp.

FHM dēļ esi pavadījis daudzus
vientuļus vakarus kopā ar kādu
no **440** mūsu izmēģinātajām
videospēlēm.
Labī, būsim reālisti – mūsu datori
var pavilk labi ja **200** no visām

Esam noklausījušies un
citiem rekomendējuši
724
mūzikas
albumus

A sleek, modern blue sports car is shown from a front-three-quarter perspective.

FHM ir aprakstījis
86 automašīnas, no kurām
57 tu nekad nevarēsi
atlāauties – pat lietotas ne

Four orange theater-style seats are shown in a row, facing towards the right.

Esam likuši tev noskatīties
877 filmas, kas pieminētas
mūsu kino apskatos

Nonākuši līdz 100. numuram, mēs piepeši aizdomājāmies, ka varbūt līdz šim esam visu darījuši pilnīgi nepareizi. Un atradām četrus veidus, kā paplašināt žurnāla auditoriju. Gaidiet drīzumā!

FOR HIPSTER MAGAZINE

FHM

**20
GRUPAS,**

PAR KURĀM TU
NEKO NEESI
DZIRDĒJIS!

AR VIENU KLIKŠĶĪTI

**NOPĒRC
FIKSĪTI**

FHM TESTĒ
**PIENA
KOKTEIĻUS**

MEDITATĪVA INTERVIJA AR —

TOMU GRĒVINU,
(CAUR AIFONU)

**10 STUNDAS
BEZ TVITERA**

PATIESS ŠAUSMU
STĀSTS

UZADI
PATS SAVU
TELEFONA
MACIŅU!

FOTO: FOTOLIA

FOR GAY MAGAZINE

FGM

Liepāja
geja acīm

Zivju eļļa
un tās
izmantošana
sadzīvē

Tavs mazais
draudziņš –
toiterjers

Vinstons
Čērčils –
vai viņš bija mūsējais?

Kā likt
viņam
justies
īpašam

PASĪVS UN AKTĪVS – GRĀMATVEDĪBA TAVĀ ĢIMENĒ

FOR JESUS MAGAZINE

ŽURNĀLU VAR IEGĀDĀTIES
PAR ZIEDOJUMIEM
SAVĀ DRAUDZĒ

FJM

MĀSAS IEKŠ KRISTUS

EKSKLUZĪVA
FOTOSESIJA

«...UN TAD
VINŠ IELĒCA
AKĀ!» -
DĒMONU
IZDZINĒJS
ZIGURDS

JAUNAIS KARDINĀLS

PAR LABDARĪBU, LĪDZCIETĪBU UN SAVU «MERCEDES BENZ»

STILS

MODES
AKTUALITĀTES
SLUDINĀTĀJAM

5 JAUNI
ZIEDOJUMU
TRAUKI

TUMSONU , DZĪVE

IESKATS
MUSULMANU
KOPIENĀ

FOR HASAN MAGAZINE

BĀRDA
UN TĀS
KOPŠANA

FHM

لأجل رجال

MĒNEŠA
MEITENE

FATIMA

LABS
ŠAŠLIKS
SĀKAS AR ASU
KINŽALU

12 PADOMI
HARĒMA
SAVALDĪŠANAI

LABĀKIE VILTOTO BRENDU

VEIKALI UN
LOMBARDI

CIEMOS PIE BRĀLIEM
BRUNEJAS SULTĀNS
IZRĀDA SAVU GARĀŽU

Latgales Kristina

Konkursa «FHM Vāka meitene 2012» laikā arī mums bija savas favorītes. Viena no viņām bija Kristina Viluma no Rēzeknes, taču izšķatīgā meitene ne' reizi neiekļuva pat top 10. Cik nu spējām atcerēties, nevarējām atsaukt atminā, ka FHM žurnālam kādreiz būtu bildējuši kādu dailavu no Latgales, tādēļ nolēmām, ka šoreiz tādu izdevību nevar laist garām. Intervijas laikā uzzinājām, ka Kristina itin labi prot kauties, tāpēc vēlreiz nopriecājāmies, ka tagad viņa uz mums ļaunu prātu vairs neturēs.

[INTERVIJA: ARTIS KAMALS
FOTO: ULDIS VILKS]

Vai Rēzeknē visas meitenes ir tik smukas kā tu?

O! Atbraucot uz Rīgu, es ļoti bieži dzirdu atsausmes par Latgali, un man bieži ir teikts, ka Rēzeknē esot daudz skaistu meiteņu. Tā arī ir! Mēs varbūt esam vienkāršakas. Es gan negribu teikt, ka Rīgā visas meitenes staigā ar augsti paceltu galvu, bet cilvēki, kas nāk no laukiem, ir vienkāršaki.

Rēzekne gan Latvijas mērogā taču nav nekādi lauki!

Salīdzinājumā ar Rīgu tie ir lauki, taču mūsu pilsēta nebeidz attīstīties un augt. Tagad mums tiek celta koncertzāle, kino, jauniešu centrs. Lai gan cilvēku skaits samazinās, tie izturīgākie tik un tā paliek te. Tāpēc arī man gribas darīt labu savai pilsētai un nest Rēzeknes vārdu ne tikai Latvijā, bet arī pasaulei.

Pastāsti, ko tu darī Rēzeknē?

Es tur strādāju, man ir divi uzņēmumi – sava ziedu salons un modes apģērbu veikals. Tagad vēl esmu klāt nēmusi pasažumu organizēšanu. Pagājušonedēļ mums notika «Miss un Misters Rēzekne 2012», kam biju galvenais organizators. Tagad ir radušas jaunas idejas: koncerti, pasažumi. Negribas, lai viiss notiek tikai Rīgā, gribas, lai cilvēki brauc arī pie mums.

Kādus pasākumus tu gribētu sarīkot?

Neviens pasākums, ko līdz šim esmu organizējis, nav nesis peļņu. Primārais ir paaugstināt kultūras līmeni pilsētā, kā arī pacelt savu vārdu.

Tu vēlies, lai līdzās Latgales Māras piemineklim tiek uzsliets tavējais?

Jā, nebūtu slikti! [Smejas.] Bieži esmu dzirdējusi sakām, ka par visu to, ko es Rēzeknē daru, man vajadzētu uzsliet pieminekli. Nav tā, ka es vēlos pieminekli, bet labprāt gribētu, lai mani zina un par mani atsaucas tikai ar labu.

Tu vēlētos uz Rēzekni atvest kādu lielu grupu – kā «Red Hot Chili Peppers»?

Mans mērķis ir uztasīt kaut ko tādu kā «Arēnā Rīga», bet Rēzeknē. Iespējams, kādu Amerikas zvaigzni. Gribētos, lai visa Latvija tad atbrauc uz Rēzekni un saka, cik te tomēr ir forši – pat tad, ja nekad pirms tam pie mums nav būts.

Mēs tiešām sen neesam bijuši Rēzeknē. Ko tur var darīt?

Godīgi sakot, maz ko. Var aizbraukt uz «Statoil» un padzert kafiju. [Smejas.] Tik traki gan nav, jo tur, kur ir tavi draugi, vienmēr var izdomāt, ko darīt. Mums nav tik daudz izklaides vietu, kur atpūsties, bet toties ir pats vērtīgākais – draugi.

Kā tu parasti izklaidējies?

Daudziem varbūt liekas, ka esmu baigā tusētāja, daudz izklaidējos un atpūšos, bet man tam patiesībā neatliek laika. Darbs aizņem visu ikdienu. Atnākot mājās, man gribas paēst, nomazgāties un iet gulēt. Reizi nedēļā satiekos ar draugiem. Tad kopā pasēžam vai aizbraucam pie ezera. Pilsētai apkārt ir ļoti daudz atpūtas vietu, skaista daba. Man nepatīk tusiņi klubos ar mūžīgo piedzeršanos, man vairāk patīk būt mājās. Es alkoholu nelietoju vispār, tāpēc, aizejot uz klubu, es pastāvu kādas divas stundiņas, paskatos uz cilvēkiem un aizeju mājās.

Ja esi tik aizņemta, vai tev vispār atliek laiks satikties ar puišiem?

Ir grūti. Es agri sāku strādāt, gribēju ►►►

nostāties pati uz savām kājām. Savos 22 gados tagad esmu sasniegusi to, ka man ir divi biznesi, kas plaukst un zel. Man neliekas, ka meitenei būtu jāsēž puišim uz kakla, es visu gribu sasniegt pati. Mans sapnis ir balts bentlijs, un es zinu, ka to nopolnīšu pašas spēkiem. Gribu visu sakārtot, lai justos stabili dzīvē. Tas ir mans mērķis. Tāpēc ar attiecībām ir tā – joti gribas, bet nav laika. Priekšroka tomēr ir karjerai, bet varbūt vienkārši neesmu vēl satikusi to īsto.

Bet par uzmanības trūkumu taču nevari sūdzēties?

Uzmanību man pievērš joti daudzi. Tā kā esmu sasniegusi samērā daudz, arī latīnu esmu uzlikusi diezgan augstu. Nav teikts, ka viņam jābūt diktī bagātam vai nezin kādam. Taču viņam jābūt joti izglītotam, pareizam, ne tusētājam. Es meklēju cilvēku ar lielu harismu, tādu, kuru pastāvīgi gribētos redzēt sev blakus. Pagaidām tādu neesmu

satikusi. Varbūt nemeklēju īstajās vietās. Bet gan jau viiss vēl ir priekšā. Attiecības man ir bijušas, bet kaut kas vienmēr bijis ne tā. Varbūt tieši šī intervija man palīdzēs!

Tev nepatīk tusētāji, puiši, kuri lieto alkoholu. Varbūt arī izskata ziņā ir īpašas prasības?

Bieži saka, ka ārejam izskatam nav nozīmes, jo svarīgi, kāds cilvēks ir iekšēji. Nezinu, varbūt kaut kas ar mani nav kārtībā, taču man ir joti svarīgi, kā cilvēks izskatās. Man tas ir primārais. Ir svarīgi, lai puisis būtu kopts. Vēl ir svarīgi, kā puisis attiecas pret savu māti, jo tā viņš attieksies arī pret mani. Tāpat svarīgs ir arī stils, jo es pati ikdienā priekšroku dodu klasiskam stilam.

Ja puisis uz tikšanos ar tevi atnāks šortos un iešūcenēs, tev uzreiz būs skaidrs, ka ar šito noteikti ne-e?

Tik traki nav! Tas nenozīmē, ka no garderobes jāizslēdz visas čības. Es pati pa māju staigāju gan čībās, gan šortos, gan platās biksēs – viss kārtībā. Attiecīgā pasākumā gan cilvēkam jāmāk sevi pasniegt.

**Nezinu, varbūt kaut
kas ar mani nav
kārtībā, taču man ir
ļoti svarīgi, kā
cilvēks izskatās.
Man tas ir
primārais. Ir
svarīgi, lai puisis
būtu kopts.**

Basketbolisti tev nav pievērsuši uzmanību?

Viņu vidū blondīnes ir lielā cieņā!

Ir, ir! Patiesībā daži basketbolisti man ir labi draugi. No Rēzeknes nāk Žanis Peiners un Artjoms Butjankovs – viņi tagad ir jaunās zvaigznes. Abi man ir labi draugi, ar kuriem labi saprotamies. Man vispār patīk gara auguma puisi – tumšmatains, 1,95 metrus garš vīrietis ar skaistu ķermenī varētu būt mans ideāls. Jā, nenoliedzu, ka man patīk basketbolisti.

Pati arī nodarbojies ar kādu sporta veidu?

Divpadsmit gadus nodarbojos ar karatē. Tikai pugnads palika līdz melnajai jostai, bet veselības problēmu dēļ bija jāaiziet no sporta. Esmu Latvijas un Eiropas čempione, pasaulē paliku ceturtā. Protams, savā vecuma grupā. Tikpat ilgi arī nodarbojos ar sporta dejām. Tagad divreiz nedēļā staigāju tikai uz sporta zāli.

Kauties arī māki joprojām?

Jā, jā!

Esi šo prasmi pielietojusi arī dzīvē?

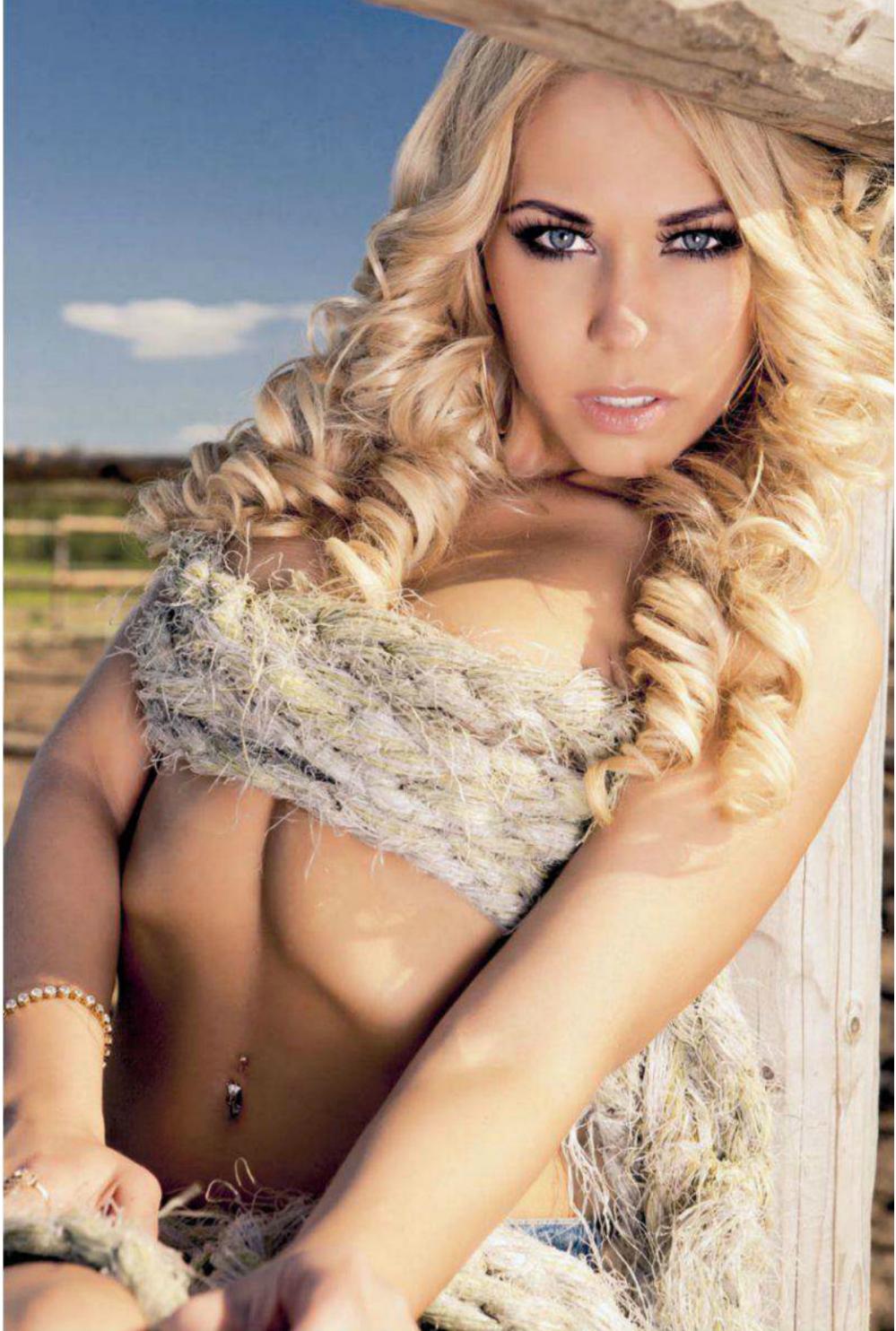
Ir gadījies! Diemžēl bija viena nepatikama situācija – man piesējās ne vairs puisis, bet jau vīrietis. Nācās aizstāvēt sevi.

Siti ar kāju?

Jā! Seju neaizsniedzu, jo viņš bija ļoti garš. Pēc tam gan bēgu prom. Sapratu, ka labāk mukt, jo vīrietis tomēr ir vīrietis, sazin kā vēlu būtu.

**Žurnālā otra meiteņu fotosesija ir ar britu
modeli Kiliiju Heizelu. Kad atklātībā nonāca
viņas sekša video, viņa aizbēga uz Ameriku.
Kā tu rīkotos līdzīgā situācijā?**

Man tāda video noteikti nebūtu bijis! Es nekad arī nebildētos nevienā žurnālā kaila, jo uzskatu, ka sievietes kailumam jābūt kā noslēpumam. Interesantāka viņa ir apģērbā, nevis kaila. Tāpēc man tāda video nebūtu. Bet, ja nu būtu... Es laikam arī nepaliku

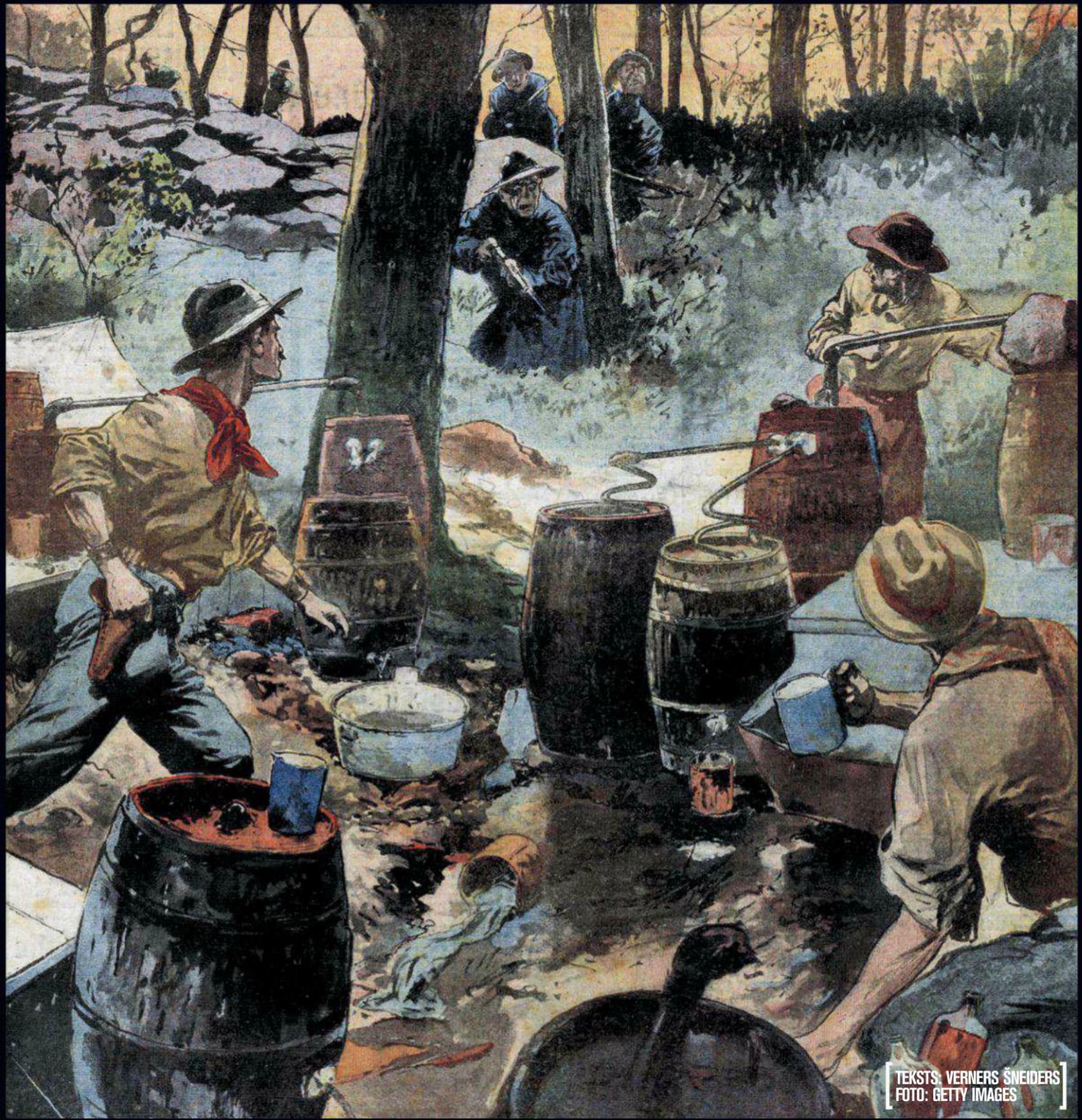

tājā valstī. Mūsu sabiedrībā jau vispār nekas tāds nav pieņemams. Pie mums noniecina pat meitenes, kuras bildējas kailas, pat ja tas ir mākslas foto.

Kāds bija tavs aizvadītās vasaras lielākais piedzīvojums?

Skaistumkonkursa noorganizēšana. Pagājušajā gadā pati pieteicos konkursam «E-miss Latvija 2011». Bija apmēram 600 pretendēntu. Vēlāk saņēmu e-pastu, ka esmu iekļuvusi top 100. Nodomāju, ka vajag pacensties. No top 100 gan netiku top 25, jo paliku 26. vietā. Saņemos, un tā kā esmu pašpārliecināta, piezvanīju organizatoriem, pieteicos uz kastingu, jo pati zināju, ka varu

uzvarēt. Beigās tiešām sanāca tā, ka uzvarēju. Pēc tam braucu uz starptautisku konkursu Malaizijā «Miss Tourism International», kur iekļuvu «Top 10 Best in Talant». Kad atbraucu no turienes, nolēmu organizēt konkursu pati savā pilsētā. Man tā bija lieliska iespēja, tāpēc gribēju, lai tāda tiek katram. Nu jau konkurss ir noticis, un mūsu uzvarētāja dosies uz konkursu Ķīnā. Man prieks, ka esmu kādam cilvēkam devusi iespēju redzēt pasauli. Esmu par to gandarīta, tāpēc tas arī ir šīs vasaras lielākais piedzīvojums. Tā arī ne reizi nebiju ezerā vai jūrā! Iespējams, septembrī došos uz Ameriku un tur piedzīvošu vasaru, kuras man nebija te. **FHM**

[TEKSTS: VERNERS ŠNEIDERS
FOTO: GETTY IMAGES]

SAUSAIS ATLIKUMS

«Dzert vajag
mazāk,
mazāk vajag

dzert,» savulaik sevi šaustīja komēdijas «Liktena ironija» varonis, un gan jau arī tev bijuši rīti, kad, mēginot atsaukt atmiņā vakara notikumus, prātā nākušas līdzīgas domas. Daudzviet pasaulē gan šādas problēmas cilvēkus nenodarbina, jo tur arī mūsdienās ir spēkā sausais likums. Reti gan ir gadījumi, kad tā ieviešana vainagojusies panākumiem.

Vandāli plosās – tiek iznīcināts par nelegālu pasludinātais viskijs.

18. labojums

Dzirdot vārdu kombināciju «sausais likums», tev droši vien prātā nāks vai nu dzirdētais par Andropova/Gorbačova laikiem, vai arī Holivudas filmās redzētā amerikāņu kandžas dzinēju un šmigas kontrabandistu rosišanās. Sausais likums Andropova gaumē patiesībā nemaz nebija nekāds sausais likums, bet tāda nīrgāšanās par tēmu, toties amerikāņi gan lietai piegāja nopietni... un tikpat pamatīgi arī izgāzās, dabūjot uz kakla ne tikai mafiozus, kuri, pateicoties nelegālajam rūpalam, pamatīgi uzzvārījās, bet arī nekvalitatīvu dzērienu nomocītu sabiedrību, milzīgu skaitu likumpārkāpēju un vēl Lielo depreisu piedevām.

19. gadsimta sākumā lielākās sausā likuma atbalstītājas bija amerikāņu mājsaimnieces, kurām bija apnicis, ka viņu vīri pēc darba nevis nāk mājās, bet organizēti dodas uz krogu, kur pievelk mūli, notriec naudu azartspēlēs un palaistuvēs, turklāt nereti dzērumā sameklē kašķi un sacaurumo viens otru no koltiem. Mājsaimniecēm izdevās nodibināt aliansi ar baznīckungiem, un jau ap gadsimta vidu te no vienas,

Biedrības aktīviste Kerija Neišena pat kļuva par krodzinieku biedu – miesās brangais sievišķis mēdza ielauzties dzertuvēs un bez brīdinājuma ar cirvi iznīcināt barčika saturu, bet visiem, kuri protestē, sadot pa muti.

te otras teritorijas pienāca ziņas par krogu slēšanu. 19. gadsimta nogalē lielu slavu izpelnijs Sieviešu kristīgā atturības biedrība, kuras locekles ne tikai pašas atturējās no dzēšanas, bet arī aplenca krogus, diezdot psalmus un kauninot dzērājus. Biedrības aktīviste Kerija Neišena pat kļuva par krodzinieku biedu – miesās brangais sievišķis mēdza ielauzties dzertuvēs un bez brīdinājuma ar cirvi iznīcināt barčika saturu, bet visiem, kuri protestē, sadot pa muti. Aptuveni ap to pašu laiku tika izveidota arī Aizlieguma partija (Prohibition party), kas regulāri virzīja savus kandidātus prezidenta amatam, un Antisalonu liga, kas iestājās par krogu slēgšanu.

Taču īstus apgrēzienus šī cīņa uzņēma līdz ar kapitālisma attīstību.

Kapitālistiem, šiem asinssūcējiem, taču nebija vajadzīgi darbinieki, kuri pēc iepriekšējā vakara uzdzīves nav spējīgi noturēt rokās pat alus bundžu, par nopietnākiem darbarīkiem nemaz nerunājot. Nu labi, izņēmums varbūt bija viskijs vai alus ražotāji, taču, piemēram, tādi vīri kā naftas magnāts Džons Rokfellers un autorūpnieks Henrijs Fords ne tikai atklāti deklarēja, ka dzēšana traucē darbam, bet arī ziedoja ievērojamus līdzekļus organizācijām, kas cīnījās par alkohola pasludināšanu ārpus likuma.

Par pirmo šatu, kas pasludināja sauso likumu, vēl 1851. gadā kļuva Mena, taču lielas jēgas no tā nebija: tie, kuriem briesmīgi vajadzēja, izbrauca ārpus šata robežām, uzpildījās, izgulēja paģiras ►►►

Pretalkohola aktīvisti ar konfiscēto kandžas aparātu.

un pēc nedēļas atgriezās mājās, stāstot, ka apmaldījušies sēnošanas vai medību laikā. Tomēr, citējot Mihailu Gorbačovu, «process bija sācies», un līdz 1914. gadam sauso likumu tādā vai citādā formā bija pieņemūši jau 15 štati, bet vēl pēc diviem gadiem jau puse ASV teritorijas skaitījās nedzeroša. Revolucionārā situācija bija nobriedusi, un Kongress pieņēma labojumus Konstitūcijā, kas visā ASV alkohola ražošanu, pārdošanu un pārvadāšanu pasludināja par nelikumīgu, un pēc tam, kad 1919. gadā šos labojumus bija ratificējuši lielākā daļa štatu, tika pasludināts, ka sausais likums stājas spēkā 1920. gada 16. janvārī. Pat neraugoties uz to, ka prezidents Vudro Vilsons, kuram pašam patika ielūkoties glāzītē, uz šo pasākumu raudzījās ļoti skeptiski.

Pagatavo pats!

Tālāk notikumu gaita liecina, ka Vilsona kungam bija absolūta taisnība. Sākumā varasiestādes, protams, uzvaroši raportēja, ka līdz ar likuma stāšanos spēkā slēgtas 236 stiprā alkohola un vairāk nekā 1000 alus un vīna rūpniecības, vairāk nekā 200 000 krogu, bāru un cita veida dzertuvju, par 70 procentiem samazinājies noziegumu skaits, bet par 20 procentiem pieaudzis darba ražīgums. Sausā likuma piekritēji līksmoja par tautas labklājības pieaugumu, ģimeņu ietaupījumu palielināšanos, mazāku cietušo skaitu autokatastrofās un negadījumos darbavietās, pat par piena patēriņa palielināšanos.

Taču šis efekts bija īslaicīgs – amerikāniem vienkārši bija nepieciešams laiks, lai pēc pirmā apjukuma pierastu pie jaunajiem spēles noteikumiem. Un kad viņi ar šo

uzdevumu tika galā, kļuva skaidrs, ka zaļais pūķis savu uzvaras gājienu turpina arī sausā likuma apstākļos. Par klasiku tālaika Amerikas simbolu kļuva dūmi, kas cēlās no savrupmāju dārziem – gandrīz kā dziesmā par sesku, kurš dara alutiņu. Protī, lielai daļai amerikāņu ļergas dzīšana kļuva par tikpat ierastu lietu kā zobu tīrišana no rītiem un došanās uz svētdienas dievkalpojumu. Lai dūmus nepamanītu likuma sargi, amerikāni parasti kandžu dzīna pa naktīm, tādēļ nav pārsteigums, ka viņu produkciju drīz vien žargonā sāka saukt par «mēnesgaismiņu» (moonshine).

Diezgan ātri attapās arī Kalifornijas vīnogu audzētāji. Izbarojuši cūkām pāris ražas, viņi sāka gatavot rūgušu vīnogu dzērienu ar nosaukumu «Vine-Glo». Pievienotajā instrukcijā bija aprakstītas pāris vienkāršas manipulācijas, kuras ražotāji nekādā gadījumā neieteica veikt pircējiem, brīdinot, ka šādā gadījumā lieliskā sula pārvērtīties vīnā – neteiksim, ka ļoti elitārā vai augstvērtīgā, bet par «Taizeli» vai «Karabahu» jau noteikti labākā. Konstitūcijas 18. labojums atlāva ražot arī alu ar ne vairāk kā 0,5% alkohola saturu (tagad tu zini, kāpēc amerikāņu aliņi ir tik ūdeņaini). Liela daļa alus rūpniču uzskatīja par labāku aizklapēties ciet, taču atradās uzņēmīgi ļautiņi, kuri izdomāja, ka savā alus brūzī no deviņiem ritā līdz pieciem pēcpusdienā var taisīt atlāautā stipruma alu,

bet pēc darba laika beigām brūvēt ko stiprāku.

Dakteri un kontrabandisti

Vēl smiekligāk bija ar ārstiem. Sausā likuma apjūsmotāji kā vienu no pozitīvākajām tendencēm pasludināja to, ka amerikāni sākuši rūpēties par savu veselību, proti, pieauga ārstu apmeklējumu skaits. Patiesībā gan amerikāni pie dakteriem devās pēc spīra receptēm, un ar spītu tolaik tika ārstēts viss, sākot no iesnām un beidzot ar ūdeni celgalā.

Līdz 20. gadu vidum licences spīra izmantošanai medicīniskiem mērķiem bija saņēmuši 72 000 dakteru un aptiekāru, un uzņēmīgākie no viņiem neaprobežojās ar recepšu izrakstīšanu radiniekiem, bet gan organizēja spīra vairumtirdzniecību, piegādājot to pagrīdes rūpniecībām, kurās spīrs tika bezdievīgi šķaidīts un pasludināts par istu «Rašen vodku». No kurienes spīrs, jautāsi? Nu, tāk daudz saprāta valdībai bija, ka pavisam visas rūpniecas aizvērt nevar, un pāris ražotnes valsts vajadzībām spīru tomēr ražoja.

Milzīga rošība valdīja uz valsts robežām – gan ziemēlu, gan dienvidu. No Kanādas kontrabandisti veda ne tikai draņķīgu visķiju, bet arī dažādus smalkus Eiropā ražotus dzērienus. Tie bija paredzēti tai elītārajai sabiedrības daļai, kas pirms sausā likuma stāšanās spēkā iepirktos krājumus jau bija paspējusi izdzert. Amerikāņu vidienes iedzīvotāji bija spiesti pierast pie tekilas un ruma – pirmo pāri tuksnešainajai robežai piegādāja meksikāni, otro ne tikai zvejnieku laivās, bet arī liejos kravas kuģos veda no Karību jūras reģiona.

Iesim pačukstēt!

Cilvēks ir tāda radība, kurai dzert vienatnē nav īpaši interesanti. Kamēr laucinieki uz pašdzītā dropi savācās, to maskējot ar sienu vai kartupeļu vākšanas talkām, pilsetniekiem durvis vēra pagrīdes krodziņi jeb čukstētavas (speakeasy). Protī, lielu trobeli tajās nevarēja rīkot, lai nepiesaistītu lieku policijas uzmanību. Čukstētavu adreses bija izpaužamas tikai pavisam uzticamiem cilvēkiem, tajās vareja ieklūt, nosaucot paroli, zīmīgi pieklauvējot vai paspiezot roku tam, kurš atvēra durvis, vienlaikus pakatos īkšķi – tie, kuri šīs zīmes nezināja, tālāk par slieksni netika. Šī spiegu romānu

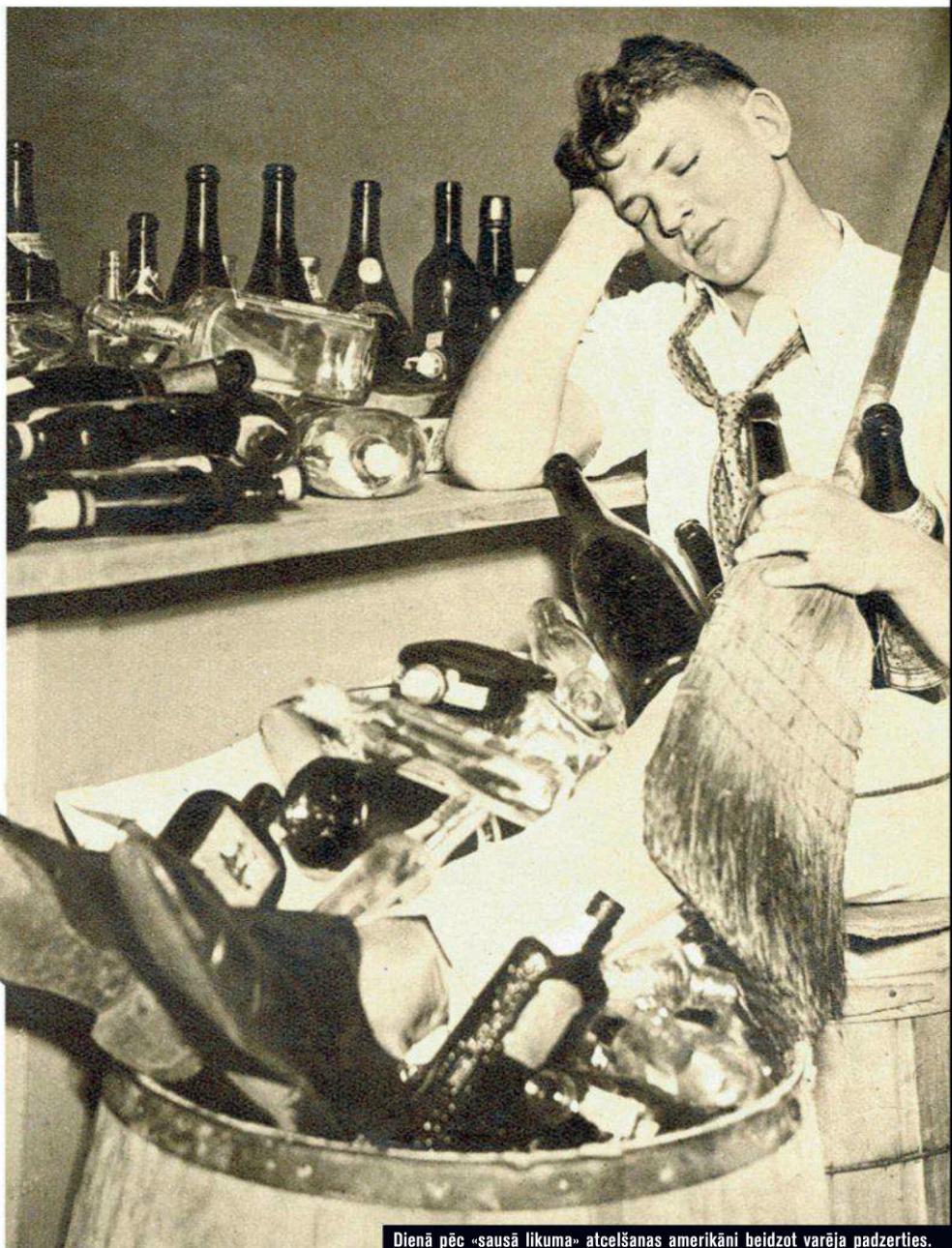
Amerikāņi pie dakteriem devās pēc spīra receptēm, un ar spītu tolaik tika ārstēts viss, sākot no iesnām un beidzot ar ūdeni celgalā.

cienīgā romantika gan valdīja tikai sausā likuma pirmajos gados, jo vēlāk mafija, kas bija uzņēmusies kārtot visas ar sausā likuma apiešanu saistītās lietas, jau bija sapiķusi visiem, kam vajadzēja sapiķot, un čukstētavās paskaļas mūzikas un apdzērušos sieviešu spiedzienu pavadībā vakarus kopā vadīja gan darbaļaudis, gan mafijas vīri, gan policisti, gan vietējie politiķi. Tieks lēsts, ka sausā likuma gados Nujorkā vien bija ap 100 000 čukstētavu, Čikāgā to skaits pārsniedza 40 000, bet cik bija visā Amerikā kopā – kas lai to zina. Starp citu, amerikānu simpātijas pret kokteiļiem jeb longdrinkiem arī aizsākās sausā likuma laikos – nelegālais alkohols tolaik bija samērā dārgs, tādēļ to pasāka šķaidīt ar sulām vai gāzētajiem dzērieniem, lai dzeršanas prieku varētu paildzināt.

Alkoholiķu armija

Nav brīnums, ka sešus gadus pēc sausā likuma ieviešanas sākotnējā sajūsma bija noplakusi. 1926. gadā Kongresa priekšvēlēšanu kampaņas laikā publiski tika atklāti statistikas dati, kas liecināja par labi domātās iniciatīvas izgāšanos. Hronisko alkoholiķu skaits valstī bija pieaudzis līdz četriem miljoniem cilvēku – gandrīz divreiz vairāk, nekā bija reģistrēti 1920. gadā. Trīs reizes bija palielinājies to cilvēku skaits, kuri aizturēti par atrašanos dzērumā sabiedriskā vietā. Policija lēsa, ka iedzīvotāju īpašumā ir vairāk nekā pusotrs miljons kandžas aparātu, bet nelegālā alkohola ražošanā, pārvadāšanā vai izplatišanā iesaistīti vairāki miljoni amerikānu. Varasestādes atzina, ka tām izdodas pārtvert tikai aptuveni piecus procentus kontrabandas alkohola, un šausminājās par to, ka tikai Karību jūrā vien kuršē ap 300 kuģu, kas ieved valstī rumu. Sešu gadu laikā no sešiem miljoniem līdz 256 miljoniem dolāru gadā bija pieaugusi summa, ko valsts atvēlēja, lai tiktu nodrošināta sausā likuma ievērošana, bet lielas jēgas no tā tik un tā nebija.

Jau tolaik bija aptuveni skaidrs, ka lielākie ieguvēji no sausā likuma ir mafijas darboņi (kopējie ienākumi no nelegālās alkohola tirdzniecības sasniedza divus miljardus dolāru gadā), korumpēti politiķi un policisti, taču atturības piekritēju aktīvās darbības un politisku apsvērumu dēļ likums inerces pēc turpināja darboties līdz pat brīdim, kad 1932. gadā pie varas nāca prezidents Frenklins Delano Rūzvelts. Tieši viņam izdevās cauri Kongresam izdabūt Konstitūcijas 21. labojumu, un 1933. gada 5. decembrī sausais likums tika atcelts. Tam par godu amerikāni šajā dienā

Dienā pēc «susā likuma» atcelšanas amerikāni beidzot varēja padzerties.

jau pilnīgi legāli izdzēra 180 miljonus litrus alus, kārtīgi atzīmējot 12 gadus, deviņus mēnešus un 19 dienas ilgušās mocības.

Sendienu atraugas

ASV, protams, nebūtu ASV, ja atsevišķi štati neizdomātu, ka tiem obligāti nav jāiet federālās valdības un citu pavalstu pavadā. Demokrātiskā procedūra ļāva Oklahoma un Kanzasā sauso likumu ievērot līdz 1948. gadam, bet Misisipi štātā pēdējie ierobežojumi tika atcelti tikai 1966. gadā. Tomēr atsevišķām municipalitātēm joprojām ir tiesības savu teritoriju pasludināt par pilnīgi vai daļēji brīvu no alkohola, un pēdējie statistikas dati liecina, ka šo iespēju izmantojuši aptuveni 200 lielāki un mazāki teritoriālie veidojumi jeb apgabali.

Dažviet, piemēram, Viljamsburgas pilsē-

tiņā Kentuki štatā, ir spēkā tā dēvētais mitrais likums. Protī, veikalos vai degvielas uzpildes stacijās alkoholu neatrast, taču bāros un restorānos kādu mēriņu apmeklētājiem ielles bez problēmām. Tāpat Viljamsburgā nav aizliegts ievest alkoholu no kaimiņu apgabaliem un rātni to dzert mājās – atklāta plātišanās ar šmigas pudeļēm, kā zināms, ir aizliegta visos štatos. Krietiņi stingrāki noteikumi valda citā štata pilsētiņā, kurai dots skaļais Londonas vārds. Tur pie alkohola nav iespējams tikt arī restorānā, bet bāru nav vispār. Teorētiski pilsētiņas policistiem ir tiesības ņemt pie dziesmas ikvienu, kurš uz ielas parādās kaut nelielā reibumā, taču praktiski šis likums netiek piemērots – pietiek jau ar to, ka uz pārkāpēju sāk šķībi skatīties visi līdzpilsoņi. Kā jau

Padomju bizness – nodod piecas tukšas pudeles, vietā dabūsi vienu pilnu.

teikts, šādu apdzīvotu vietu ASV ir daudz, un, ja es iedomājis pārcelties uz Ameriku, mēs ieteiku sākumā papētīt vietējo likumdošanu – lai netišām nenopirktu jauku mājiņu pilsētelē, kurā neko stiprāku par jogurtu nepazīst. Šajā ziņā riska nav tikai Havaju salās – tas ir vienīgais ASV štats, kur nevienā apgabalā alkohola tirgošana un pārvadāšana pagaidām vēl nav ierobežota.

Krievi, kas nedzer

Padomju laikus pieredzējušie, dzirdot pieminam sauso likumu, droši vien atcerēsies par pagājušā gadsimta 80. gadu pirmo pusi, kad Jurījs Andropovs un pēc viņa nāves pie varas nākušais Mihails Gorbačovs mēģināja apkarot alkoholismu. Nekas dižs gan no tā visa nesanāca – izslāpušos ļaudis pazemoja ar stāvēšanu bezgala garās rindās pie šābenēm, kas durvis vēra tikai divos pēcpusdienā, vēlāk mocīja ar talonu sistēmu, tomēr točķās visu nepieciešamo, tiesa, par bargu naudu, nopirkt varēja bez problēmām. Ražas novākšanas laikā sauso likumu mēdza pasludināt atsevišķu kolhozu vai padomju saimniecību vadītāji – tas izpaudās tā, ka vietējā veikalā teju veselu mēnesi nekāda šmiga nebija nopērkama. Vai kolhoznieki tādēļ raudāja? Nē taču – pēc vietējo aktīvistu iniciatīvas ik

rītu ar autobusu, kravas auto vai traktoru tika apbraukāti visi kolhoza objekti, katra brigāde deleģēja savu pārstāvi, un transporta līdzeklis devās dzeramā iepirkšanas operācijā uz tuvāko bodi, kurā sausais likums nedarbojās – parasti rajona centru.

Mazāk zināms ir fakts, ka savulaik Krievijā pastāvēja īsts sausais likums ar visām no tā izrietošajām sekām – no 1914. gada līdz pat 1923. gadam. Tā ieviņšana ir tieši saistīta ar Pirmo pasaules karu – cars Nikolajs II bija apjēdzis, ka cilvēks, kurš gadā iztempī piecus litrus tīra spirta (tādi 20. gadsimta sākumā bija Krievijas vidējie rādītāji, ieskaitot gan sievietes, gan zīdaiņus, gan sirmgalvju) nekāds lielais karotājs nav. Taču, kā jau Krievzemē tas pierasts, likuma bardzību kompensejā iespēja to neievērot. Lielāko pilsētu krogos un traktieros alkohols par bargu naudu bija pieejams tāpat, bet lauciņieki izlīdzējās ar gadu gaitā pārbaudīto recepti, liecot lietā kandžas aparātus.

Boļševiki, kuri 1917. gadā sarīkoja apvērsumu, no nīstā cariskā režīma saņemto likumu uzskatīja par nepieciešamu ne tikai ievērot, bet pat padarīt stingrāku. «Atšķirībā no kapitālistiskajām valstīm, kas laiž pārdošanā šābi un citas apreibinošas vielas, mēs to nepieļausim. Jo, lai cik arī tas būtu izdevīgi tirdzniecībai, tas mūs

vedīs atpakaļ pie kapitālisma, nevis uz priekšu pie komunisma,» – tā kādā no partijas saietiem deklarējis pats Vladimirs Iljičs Ļenins, un viņa vārds, kā zināms, bija likums. Tagad jau grūti pateikt, vai tā ir taisnība vai ne, bet viena no revolūcijas leģendām vēsta, ka 1917. gada oktobrī Pēterburgas Ziemas pils šтурmēta divas reizes. Pirmajā reizē matroži, karavīri un strādnieki atrīvojušies no Pagaidu valdības, bet otrajā – devušies iekarot pils vīna pagrabus, jo bija paklīdušas baumas, ka boļševiku vadoni likuši iznīcināt visus tajos esošos krājumus. Nevarēja taču labu mantu laist postā...

Uz iznīcināšanu boļševiki nebija mācāmi, taču cīņa pret kandžas dzinējiem beižās ar prognozējamu neveiksmi – pat neraugoties uz to, ka par šādu rīcību draudēja 5–10 gadi cietumā ar īpašuma konfiskāciju. «Jautājumam par pašdzīto ir kolosāla nozīme. Ja viss turpināsies tāpat kā līdz šim, mums nekas nesanāks nedz no sociālistiskā, nedz kapitālistiskā uzkrājuma,» savos rakstos sūrojās viens no revolūcijas trubadūriem Ļevs Trockis. Taču, konstatējuši, ka no sausā likuma liela labuma nav (tauta turpina kost, bet budžetā naudiņa neienāk), arī boļševiki bija spiesti palaist grožus valīgāk. 1921. gadā valsts paklusām atsāka vīna un 30 grādus stipra šābja

ražošanu – šīs dziras tika mainītas pret zemnieku izaudzēto labību. Bet 1923. gadā pārdošanā beidzot parādījās īsts šnabis, kurš par godu toreizējam valdības vadītājam Aleksejam Rikovam tika nodēvēts par rikovku. Lūk, arī viss sausais atlikums!

543210 Somijā

Ar līdzīgām sekmēm pagājušā gadsimta pirmajā pusē sausais likums tīcīs ieviests, bet pēc tam atcelts daudzās Eiropas valstīs. Ja sanāk iedzert kopā ar kādu somu vecūksni, noteikti pavaicā, vai viņš zina, ko nozīmē ciparu kombinācija 543210? Ja soms būs pietiekami vecs, tad atminēsies gan: 54 simbolizē 5. aprīli (5.04), 32 – 1932. gadu, bet 10 – pulksten 10 no rīta. Tieši šajā brīdī Somijā beidza darboties 1919. gada 1. janvārī ieviestais sausais likums un durvis vēra dzērienu veikali. Ja esi manījis, cik ķipri somi dodas šņabja iegādē, nokāpuši no prāmja klāja Tallinā, tad pareiziņi to ar 50 un spēsi aptuveni iedomāties, kas minētajā dienā notika pie dzērienu veikalim – lai regulētu kārtību rindās, bija mobilizēti teju vai visi policijas spēki.

Jā, bet kādēļ tad somi bija spiesti atceļt savu sauso likumu? Protams, ka kontrabandas dēļ – šmigu Somijā aktīvi ieveda gan no Baltijas valstīm, gan Polijas, gan Vācijas. Lai apgrūtinātu dzīvi somu robežsargiem, kontrabandisti bija izgudrojuši tā saucamo spirta torpēdu. Proti, aiz šķietami necila zvejnieku vai kravas kuģīša tika vilkta virtene ar divdalīgām skārda kanām, kuru vienā nodalījumā atradās sāls,

Saūda Arābijā vai Bahreinā par alkohola lietošanu draud publisks pēriens, bet lielākajā daļā AAE emirātu (atskaitot Šardžu) tūristu šmigošana ir ierasta lieta.

bet otrā spirts. Briesmu gadījumu tauva tika pārcirsta un krava nogrima, taču, sālim izkūstot, kannas atkal uzpeldēja, un tās savāca kontrabandistu līdzinātāji. Ik gadu Somijā kontrabandas ceļā tika nogādāti aptuveni seši miljoni litru spirta, aptuveni 80 procenti no visiem valstī pastrādātajiem noziegumiem bija saistīti ar nelegālo alkohola apriti, un ar laiku somi saprata, ka īstas jēgas no sausā likuma nav. 1931. gadā notikušajā referendumā par tā atcelšanu nobalsoja vairāk nekā 70 procenti referenduma dalībnieku, tomēr alkohola monopolu un nežēlīgi augstas cenas valstij izdevās saglabāt.

Pēc diezgan līdzīga scenārija sausie likumi tika ieviesti un atcelti Islandē (1. marts tur tiek atzīmēts kā Alus diena), Norvēģijā, Fēru salās, Kanādā, Australijā. Visīsāk šāds likums spēkā bijis Ungārijas padomju republikā – to pieņēma 1921. gada martā, bet atcēla augustā, kad ungāru komunisti tika gāzti un padomes aizgāja pa skuju taku.

Islāma kārtība

Ceļotājiem jārēķinās ar to, ka lielākajā daļā musulmaņu valstu alkohola lietošana netiek atbalstīta. Likumi mēdz būt skarbā-

ki un maigāki, tādi, kas attiecas tikai uz vietējiem musulmaņiem, un tādi, kas jāievēro arī tūristiem. Saūda Arābijā vai Bahreinā par alkohola lietošanu draud publisks pēriens, bet lielākajā daļā AAE emirātu (atskaitot Šardžu) tūristu šmigošana ir ierasta lieta. Šardžā formāli ir sausais likums – nedz ārzemniekiem paredzētos veikalos, nedz viesnīcās alkohols nav pieejams. Taču neviens neliedz nobraukt 15 kilometrus līdz Dubajas emirātam un dzert tur – neviens Šardžas policists tūristam, kurš uzvedas daudzmaž pieklājīgi, trubiņā pūst neliks. Līdzīgi ir arī Ēģiptē un Turcijā – vietās, kur grozās tūristi, šmiga ir pieejama, taču kādā Kairas nomales čaihanā taujāt pēc auksta alus ir velti.

Sausais likums ir spēkā arī vairākos Indijas štatos, Gudžaratā par alkohola ražošanu un pārdošanu draud pat nāves-sods. Taču lietošanas aizliegums attiecas vairāk uz vietējiem iedzīvotājiem – ārzemniekiem ir iespējams nopirkst ne īpaši dārgu licenci un baudīt savu alu, džinu vai viskiju. Tiesa, sabiedriskās vietās drošības labad rādīties nevajadzētu: mazākais būtu nokūt policijā, bet daudz bīstamāk ir tikt nagos aborigēniem, kuriem acīmredzot vienkārši skauž, ka kāds var atlauties iedzert. **FHM**

LIDOJUMI SAPNOS ŪN ĪSTENĪBĀ

No augstuma kā tāda neviens nebaidās, baidās no kritiena. Un nevajag nemaz nokrist no lapegles vai traktora. Kritiens beidzas ar kvadrātmetros mērāmu zilumu pat tad, ja paklūpi pār staltu klēpja sunīti. Nav nekāds brīnumis, ka vairākums labprāt izvairās kāpt uz kebla, lai nomainītu izdegusū spuldzi, rāpties kokā, lai nolasītu strazdu nesaknābtos kiršus, un rausties uz slīpa jumta, lai aizlāpītu meteorīta izsistu caurumu. Tulta vantis ir atsevišķs gadījums. Par spīti bailēm, lielākā daļa no mums tomēr alkst lidot augstumos, no kuriem krist var tikai vienreiz. Gubu mākonī kutina pēdas, turbulenti vējš plivina vaigus – lidot, nedirnot sastrēgumos un nekāpjot pāri mikro sunīem!

[TEKSTS: MĀRCIS ZITMANIS]
[FOTO: AIGA PŪLE]

Mugursomas planieris

Vilinājums ir pārāk liels. FHM dadas uz lidlauku pārvārēt bailes un gravitāciju ar paraplānu! Kontrolētam kritienam vajadzīga lupata un daudz auklas. Katrs izpletņlēcējs to zina. Taču, lai paceltos un turētos gaisā, diemžēl ar to nepietiek. Vajadzīgas divas lupatas! Tagad, kad esmu izskaidrojis paraplāna konstrukcijas niances, varu parādīt, kā tas lido. Pilots parauj divus espandera rokturus, kas paceļ gaisā spārnu. Kad vējš tajā iepūš, aizpildot ar gaisu katru no vairākiem desmitiem kopā sašūtu piedurkņu,

spārns ieņem raksturīgo laima daivas miziņas formu un pilots sāk skriet klints malas vai jumta karnīzes virzienā. Pilots nepaklūp, nesapinas simtos metru auklu un nenokrīt – viņš lido!

Instruktāžas beigas, laiks izmēģināt pašam.

Iesākumā gan nevis uz «Saules akmens» jumta, bet pļavā pie lidlauka. Paraplāns

ir mazākais un vieglākais no lidaparātiem, kas neizskatās pēc balona vai amerikāņu futbola bumbas. Melnas polsterētas autiņbikses ar divām cilpām, trosītes un spārns kopā sver tikai dažus kilogramus, un, noķerot silta gaisa plūsmas, tas var turēties gaisā stundām ilgi. Garākais reģistrētais lidojums

pārsniedz 500 kilometrus. Iespējams, rekordisti varētu lidot vēl tālāk, taču maksimālo attālumu ierobežo cauruma trūkums sēdeklī (un biksēs) un notirpušās pakaļas nieze. Panākt, lai lidojošais matracis uzpūšas, nav grūti. Pietiek nostāties pret vēju un paraud spārna malu aiz trosītēm. Daudz grūtāk ir to noturēt gaisā, tīklīdz spārns sadūšojas lidot. Stūrēt paraplānu ar auklu palidžību nozīmē skriet uz to pusē, kur tas sasveras, raujot pretējās malas auklu. Skriet nākas daudz, un ar

pirmo reizi neizdodas. Ar desmito arī ne. Pāris sekundes pēc tam, kad vējš uzrauj buru gaisā, tā nostājas pret brāzmu nelenķī un ietriecas zemē paraplānista suligo lamu pavadijumā. Atpiņķerēt paraplāna auklas, kas samudzinājušās pēc saskarsmes ar zemi, ir apmēram tikpat viegli, kā mēģināt iztīt no

kabatas izvilktu 100 metrus garu austiņu vadu.

Kad vējš rimstas, izpriece ar gaisa pūķi pārvēršas par lokomotīves vilkšanu. Piepūšanas darbs jāveic pašam, un skriet pietiekami ātri, lai paceltu spārnu gaisā, var tikai tāds, kam ragutuļu vilkšana ir mīlākais ziemas valasprieks. Skrien un svīsti, milzu paraplāns rada lielu gaisa pretestību, bet tad tas paceļas gaisā kā avīzes atvērumums pēkšnā vēja brāzmā, un tev nekas neatliek, kā vien turpināt skriet.

Lidlauks garš, skriet var ilgi, taču pacelties gaisā neizdodas, tam vajadzīgs krietni lieķisks ātrums. Nepieciešams «Audi»! Ar mašīnas un vinčas palīdzību var iztikt bez léciena no klintis. No brīža, kad auto bremzē lidlauka otrā galā, paraplāns paspēj pacelties pus-kilometra augstumā. Jāpavēl cilpa, kas atāķē trosi, un var ērtāk iesēties krēslā, šūpot kājas, skatīties uz zemeslodes izlieku-mu, mikroskopiskiem namiem un ielu tīklu tālu lejā. Sasoditi tālu lejā! Polsterēts auduma sēdeklis un divos kurpjū auklu mudžek-ļos iesieta lupata ir mazākais komplekts, kas nodrošina lidojumu ar iespēju nosēsties – absolūts minimālisms. Nekāda dzinēja trokšņa, nekādu sālītu riekstiņu par trim eiro, un tev priekšā bezgalīgi daudz vietas, kur izstiept kājas. Paraplāna pilota licence ir iegūstama vienas vasaras laikā, taču man tādas vēl nav, tādēļ lidaparātu vada aiz muguras piesprādzējies profesionāls planierists. Un, ziniet, uzsēdināt plecos autopilotu ir labākā ideja, kopš kāds izdomāja, ka pri-vato lidmašīnu var salocīt mugursomā!

Izklaidi piedāvā www.lieliskadavanaugh.lv un klubs «Adrenālīns»

Cena: 40 lati

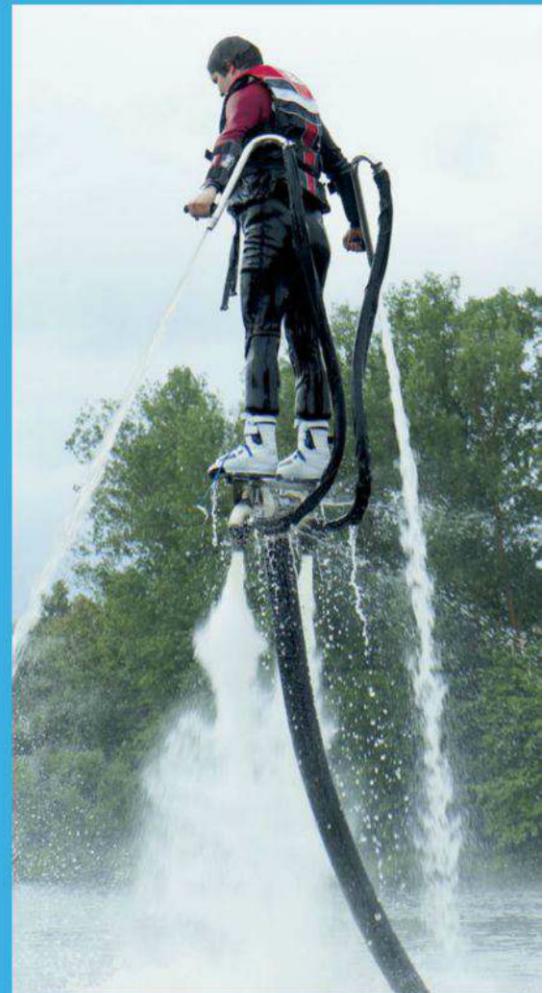

Brīvība 15 metru rādiusā

Jakāds sakārtotu sporta veidus, sākot no vieglāk apgūstamā un beidzot ar hokeju, tad veikbords noteikti neiekļūtu pirmajā desmitniekā. Visas tās bērnības filmas, kurās kādu ar koka zaru izvelk no plūstošajām smiltīm, sniedz tikai aptuvenu priekšstatu par to, cik grūti ir ar veikbordu izcelties no ūdens.

Taču, tikiļdz dēlis šūc pa ūdens virsmu un veicotājs pārstāj izskatīties pēc arkla, mums atklājas šī sporta veida mīnuss. Sportists nevar vienlaicīgi atrasties laivā un uz dēļa, viņu velk pa noteiktu maršrutu. Cik gan lieliski būtu, ja veikbords pats ietu uz priekšu un ar to varētu nokļūt, kur vien pats vēlies! Tādēļ mums bija jāizmēģina turbīndēlis!

Ar spēcīgu ūdens strūklu var paveikt daudz labu lietu. Var izkliedēt protestētājus, kas aicina gāzt mīloto diktatoru vai, piemēram, aizpūst pa gaisu vēsturisku koka namu, mēģinot tajā apdzēst ugunsgrēku. «Cik lieķisks būtu izmantot šo spēku, lai lidotu,» noteikti domāja kāds no revolucionāriem, kamēr ūdens strūklas viņu vārtīja pa bruģi. Un tāpēc turbīndēlis! Šīm lidaparātam tik tiešām ir turbīna, tā ir liela, smaga un pie-skrūvēta dzinējam, degvielas tvertnei un vadības blokam. Tas viss sver vairāk par simts kilogramiem, bet kopā ar turbodēlo-tāju pāri par 200. Pēdējo reizi, kad redzēju, ka kaut kas mazs izceļ ko tik smagu ārā no ūdens, bija filmā «Zvaigžņu karis», un to mazo sauga Joda. Daudz racionālak ir izmantot turbīnas saražoto ūdens spiedie-nu tam, lai izceltu tikai pašu dēlotāju, savu-

kārt turbīnu turēt iegremdētu upē, kur tā sūknē ūdeni pa cauruli uz dēli. Atsevišķiem ūdens strūklas lidaparātiem ir kompakta pa ūdens virsu peldoša kapsula, Latvijā pīeje-mais variants iztiekt ar ūdensmotociklu, kura turbīnai pieskrūvēta šūtene. Lai novaldītu spēcīgo strūklu, tā tiek sadalīta četrās mazākās – pa vienai pie katras rokas un divas pie dēļa. Teorija skan pārāk labi, lai būtu patiesība, un bieži vien tā arī ir. Šūtenei ir masīvs diametrs, un tā ir tikai aptuveni 15 metrus gara. Turbosūknim jāpaliek kontaktā ar ūdeni, tātad triku mākslinieks nevar pacelties gaisā augstāk par četrstāvu nama jumtu. Labās ziņas ir tādas, ka sūknis paklausīgi seko līdzī šovam kā ragaviņas vismaz tik ilgi, kamēr turpinās ūdens virsma un neizsīkst degviela. Līdz horizontam un tad uz tālajiem Pabažiem!

Vai tas ir sarežģīti? Beidzot kāda izklaide, kas neprasī vairākas stundas vingrošanas ar inventāru, iekams vari tikt piecus metrus uz priekšu. Kritieni, protams, gadās, taču krist mīkstā ūdenī var cauru dienu. Salīdzinot ar lielāko daļu līdz šim izmēģinātā, turbīndēlis ir vieglāko sporta veidu saraksta augšgalā. ►►►

Izcelties no ūdens un lidinātās apkārt vairākums var ar pirmo piegājienu, bet visu pārējo laiku var pavadīt, meklējot, kādus vēl trikus ar dēli var izpildīt. Process, kas atalgo nepacietīgos, jo, kā atklājas, triku nemaz nav tik daudz. Ja sākotnēji iedomājos, ka noturēt līdzsvaru, balansējot ar dēli uz divām apgrieztām strūklakām būs «Cirque de Soleil» cienīga prasme, tad patiesībā sajūta ir tuvāka stāvēšanai uz lifta kabīnes jumta.

Vai ir prasītās naudas vērts? Aiztaupišu banālas supervaroņu analogējas. Nākamā lieta, kas var šim pietuvioties, noteikti paredz vairākus raķešu dzinējus uz muguras. Ar pienācigu hidrotēru un plāšu ezeru es šādi varētu nemties cauru dienu. Lielākais mīnuss Latvijā pieejamajam modelim ir tas, ka nav tiešas kontroles pār ūdens spiedienu. Pilots var izraudzīties virzienu, kurā lidot, bet ne ātrumu.

Vai šis der randīnam? Lielisks brīdis glāmot draudzenei, atklājot virvesdejotājas potenciālu. Esmu drošs, ka lielākā daļa iemācisies dēli stūrēt jau pirmajās minūtēs, par ko noteikti būs lielā sajūsmā un kliegs krastā stāvošajiem: «Redzējāt! Kāds nobildēja? Es tūlit vēlreiz izpildīšu, gatavojet kameru!» Lidapārāts pagaidām ir tikai viens, nav pieejami tandemā lidojumi un cenšanās apgāzt draudzeni ar savu strūklu... nē, tas izklausījās nelāgi, tādēļ pārfrāzēšu: ūdens turbīnas dēlim ir potenciāls kļūt par nākamo daiļslidošanu.

Izklaidi piedāvā www.lieliskadavanaugh.lv

Cena: sākot no 25 latiem

Tiesības uzvilkst saulesbrilles

Pilotu aprindās jautājums: «Vai gribi redzēt Rīgu?» nenozīmē turēt mēli pie sasalušas metāla margas, deviņu voltu baterijas vai kaķa dibena. Starp citu, vai vēl kāds ir uz to kaķi uzķēries? Nē, parādīt Rīgu tieši to arī nozīmē – nevis vecpilsētas mūra ēkas, Centrāltirgu un Kalnciema kvartālu, bet visu Rīgu!

Privātās lidmašīnas uzturēšana ir absurdī dārga, un pārdot sēdvietas izklaidejēšos lidojumos ir veids, kā neļaut saviem sapņiem par brīvību iedzīt saimniecību atpakaļ 2009. gadā. Vairākums aviotoru tā dara. Daži slaidu loki virs lielākās pilsetas Baltijā, Gūtmaņalas un romantiskās Gaujas ar smaidigiem jaunlaulājiem vai tūristu pāri no tālās Pščolčžinas ļauj uzturēt lidmašīnu. Tā vismaz bija agrāk. Šodien visi grib piedalīties, grib paši lidot un paši vērt krelles!

Pieprasījums pēc mazo lidmašīnu pilotu instruktoriem ir liels, un agrākās skatu vērošanas tūres ir pārkāsotas par iespējām iemērkt kāju pirkstus aviācijas pasaule. Ar 30 minūtēm pietiek, lai nomērītu savas finansiālās iespējas pret sapņiem par pilota tiesībām. Tumšzilaus uzvalciņš, formas cepure ar zelta

spārniem, «RayBan» *aviatori* uz deguna un licence lidot! Paņemiet manu naudu tūlit pat! Aviatori attiecībā uz gaisa telpu ir ļoti greizsirdīgi un nav ar mieru tajā laist gadījuma rakstura amatierus. Iegādājoties ultravieglu lidmašīnu, ar to bez licences nedrīkst pa klusos lidot pat nomaļākajā no Latvijas kaktiem.

Krass pretstats auto vadīšanas tiesībām, nolemj krāslavnieki un atmet ar roku. Nedrīkstēšana doties pie kaimiņa ar lidmašīnu, iepriekš nesaskaņojot savu maršrutu, ir būtiskākā atšķirība. Tas un nepieciešamība saņemt atļauju pacelties gaisā, virknējot «Čārlījus, Deltas un Bravo» pa rāciju vairāk reižu, nekā to iespējams bez smiešanās izdarīt.

Pilns apņēmības iekļūt šajā elitārajā klubā, es iekāpu lidmašīnā, pacēlos gaisā, redzēju Rīgu un nosēdos lidlaukā. Kaut kā tā... Bet tagad par

deltaplānu! Aizmirstam zilo uzvalku un formas cepuri, aizmirstam lidmašīnas! Deltaspārns – lūk, tā ir izklaide! Līdz šim par delta-planieristiem domāju, ka tie karājas kokonā zem liela spārna, piesaluši ar dūraiņiem pie stangas, ar lāstekām pie sejas. Varam viens otru apsveikt, deltplāniem ir krēsli un motors, ar tiem nav jāskrien lejā pa Monblāna nogāzi, lai paceltos gaisā. Jaudīgs motocikla dzinējs spēj pacelt gaisā pilotu, tā pasažieri un... parādīt tiem Rīgu! Licence joprojām ir nepieciešama, taču to iegūt ir krietienviegлāk, un deltplāns izjauktā veidā aizņem mazāk vietas nekā «Fiat 500». To var glabāt guļamīstabā, pie sienas ar «One Direction» plakātu. Ja lidmašīnas, pat tik mazas kā «Cesna», vadība ir tehniski sarežģīta, prasa stundu ilgu sagatavošanos un garu skrejceļu, tad iekurbūlēt, uzsildīt un aizlidot ar spārnoto motociklu var kaut no Purviema daudzdzīvokļu nama pagalma. Rācija nav obligāta, līdz ar to nav jārepo burti, sazinoties ar gaisa telpas dispečeri. Deltaplāns ir aviācijas pasaules šmaukšanās – vieglāk eksāmena bijete, mazākie uzturēšanas izdevumi un, iespējams, lielākā brīvība striktu noteikumu ierobežotā pasauļē. Gluži mugursonmā nesalien, taču maksā mazāk nekā vislētākais BMW un spēj šķērsot Rīgu taisnā līnijā ar 70 km/h ātrumu. Pēdējā mēneša laikā esam izmēģinājuši visdažādākos lidparātus, un deltplāns ir pagrabis pirmo vietu!

Vai lidojums ir prasītās naudas vērtē? Ja esi kādreiz vēlējies pastūrēt lidmašīnu, nebaido-

ties iepiņķerēt propeleru augstspriguma līnijā, «Cesna» ar gaisa asu pie otras stūres ir laba izvēle. Manā gadījumā pilots bija jauna meitene, kura detalizēti aprakstīja visas sviras un rādītajus, nolasīja īso aerodinamikas likumu ievadkursu un atlaida stūri, kad bijām sasniegusi drošu augstumu virs Rīgas mazāk apdzīvotajiem rajoniem. «Esmu apdāvināts,» domā katrs brīdī, kad, pagriežot stūri, mazā lidmašīna arī sāk griezties. Jauki, taču sarežģītā vadība, neskaitāmie noteikumi un starta procedūra, kas var sacensties ar likumprojekta apspriedi apakšējā un augšējā lordu palātā, izslēdza gaismu vēlmei kārtot pilota licenci. Un vēl tas deltplāns!

Vai der randījam? Deltaplāns ir divvietīgs – viens stūrē, otrs sēž iekrampējies pilota sēdeklī atzveltnē, vieta draudzenei paredzēta tikai tad, ja pats paliec uz zemes un māj ar kabatlatkatu. Savukārt pilotēt privāto lidmašīnu preti rietošai saulei, kamēr draudzene apbrīno tavas vispusīgās prasmes, nezinot, ka īstais pilots patiesībā turpina stūrēt ar pedāļiem – lūk, tas ir randījš! Neaizmirsti lielo plīša lāci un kuplo rožu pušķi, kas draudzenei aizsegis visu redzamību no bagāžas nodalījuma lūkas. Jā, kā randījš šis ir banālākais, ko vari piedāvāt – gluži kā Vivaldi četru gadalaiku skaņdarbs. Bet to viegli var labot – atvēli stūri draudzenei un lien ar visu lāci aizmugurē!

Izklaidi piedāvā

www.lieliskadavanaugh.lv

Cena: 25 lati + «RayBan Aviator»
saulesbrilles

**Pagaršo jauno
NESTEА Zaļo tēju, kam
pievienots stēvījas
lapu ekstrakts¹
Jauna, lieliska garša,
par 30% mazāk cukura²**

Ar dabīgas izcelmes saldinātāju,
ekstrāhetu no
STĒVIJAS

Gatavojies izmēģināt kaut ko pavisam atšķirīgu
un pagaršo jauno NESTEA Zaļo tēju, kam
pievienots dabīgas izcelmes saldinātājs, kas
iegūts no stēvījas lapām!

Pateicoties stēvījas lapu ekstrakta saldinošajām
īpašībām, jaunoji NESTEA Zaļajai tējai ir
brīnišķīga, atsvaidzinoša garša, un tā satur par
30% mazāk cukura. Tas ir lielisks atspirdzīnīs
dzēriens ikviemam, kurš rūpējas par savu figūru.

Stēvījas lapu ekstrakts ir dabīgas izcelmes
saldinātājs bez kalorijām, 200 reižu saldāks par
cukuru, tādēļ nepieciešams pavisam nelīels tā
daudzums, lai iegūtu vēlamo saldumu.

1 - steviol glycoside

2 - saldinātāji ar lieško dolu citu Latvijas tirgū pārējo tējas dzērienu, kam pievienoti cukuri

Latvijas
izlases
basketbolists par
savu nākotni NBA, serbu
fanu kariem un
neērtībām garā
auguma dēļ.

Dāvis Bertāns

[TEKSTS: ARTIS KAMALS
FOTO: KASPARS GARDĀ, LETA]

001 Cik gadu vecumā sasniedzi divu metru augumu?

Precīzi neatceros, varētu būt 15 gadu vecumā.

002 Cik garš esи tagad?

Bez apaviem – 207 centimetri. Oficiāli parasti basketbolistu augumu mēra ar apaviem, tad sanāk divi metri un desmit centimetri.

003 Spēlētāji ar tavu augumu bieži spēlē centra pozīcijā. Kādēļ tu esи specializējies tālmetienos?

Bērniņā sākumā biju garāks nekā pārējie, taču jaunatnes līgas komandās citi mani sāka pāraugt un es biju kā mazais spēlētājs. Sāku augt vēlāk, tāpēc mani nedzina atpakaļ uz centra pozīciju, bet paliku kā ārējais spēlētājs. Līdz ar to arī pilnveidojās metiens.

004 Garā auguma dēļ reizēm neizjūti neērtības?

Nepārtraukti izjūtu. Kamēr bija jāpārvietojas ar sabiedrisko transportu, nekad neverēju atrast sev vietu. Lidmašīnā tāpat – tikai tad, ja paveicas un tieku pie rezerves izejas. Legādājoties mašīnu, arī būtiski izvēlēties tādu, kurā varu ērti apsēsties.

005 Ar kādu mašīnu brauc?

Šobrīd man ir «Volkswagen Passat». Tajā vietas man ir pietiekami daudz.

006 Visas pārbaudes spēles pirms kvalifikācijas turnīra zaudējāt. No šādiem zaudējumiem patiešām var mācīties?

Labāk spēlēt pret spēcīgiem pretiniekiem, kas parāda visas kļūdas, kādas mums ir. Tad mēs tās varam izlabot. Pirms pāris gadiem kvalifikācijas spēlēs Latvija pieveica Lietuvu, bet čempionātā neuzvarēja nevienu spēli. Protams, nav labi zaudēt, bet labāk zaudēt pārbaudes spēlēs nekā kvalifikācijā.

007 Ar kuru komandu kvalifikācijas turnīrā būs vissivākā cīkstēšanās?

Visgrūtāk noteikti būs ar Bosnijas komandu, jo bijušās Dienvidslāvijas valstis basketbolā vienmēr ir spēcīgas. Viņiem ir labi spēlētāji, tā ka tās būs grūtākās spēles.

008 Dalību Eiropas čempionātā nodrošinās tikai uzvara šai turnīrā?

Pirmā un otrā vieta tiek uz čempionātu automātiski, tālāk tiek arī labākās trešās vietas.

009 Vai zini, kāpēc izlasē nespēlē Biedriņš?

Visticamāk, ka ģimenes apstāķu dēļ, jo viņam nesen piedzima bērniņš. Tas ir saprotams. Viņš pats saka, ka nopietni gatavojas nākamajai sezonai. Reizēm ir labāk spēlēt kopā izlasē, kur var sajust savu spēli, bet katrs cilvēks pats jau sevi pazīst labāk. Un viņš varbūt zina, ka trenēties individuāli viņam pašam ir vērtīgāk.

010 Latvijas komandu sportā labākie spēlētāji bieži atsaka izlasei, jo esot noguruši.

Tu vari iedomāties, ka varētu būt tik noguris, lai atteiktu izlasei? Piemēram, par Jāni Spruktu viņa noguruma dēļ joprojām nirstājas...

Jānis Sprukts izlasei ir tik daudz gadus paliņdzējis, ka viņam arī varētu būt pienācis laiks kādreiz atpūsties. Ja es tā pateiktu savā vecumā, tas, protams, būtu nepieņemami. Ir jāatrod laiks arī izlasei. Sešus Eiropas čempionātus jeb 12 gadus vēlos pavadīt izlasē. Pēc tam, iespējams, var gribēties arī atpūsties.

011 Kurus spēlētājus tu labprāt redzētu sev līdzās izlāsē?

Labprāt sastāvā redzētu Andri Biedriņu, Jāni Blūmu, Kristapu Janičenoku, Kristapu Valteru. Visus spēlētājus, kas spēlē labos klubos. Gribētos pēc iespējas labāku sastāvu, pat ja tas nozīmētu, ka es pats netiktu komandas sastāvā. Lai tikai komanda uzstāda labākus rezultātus.

012 Kad Latvijas izlase cīnīsies par medaļām?

Cīnās jau vienmēr, jo uz turnīriem braucam

tikai tāpēc, lai uzvarētu. Kad izcīnīs? Nu, teikšu, ka pēc pieciem gadiem. Jo tad šis sastāvs būs sasniedzis optimālo vecumu, spēlētājiem būs brieduma gadi, kad parasti tiek uzstādīti labākie rezultāti.

013 Latvijas izlases galvenais treneris agrāk bija izcils trispunktu metienu izpildītājs. Viņš tev nav devis kādu vērtīgu padomu?

Galvenais padoms ir – nedomājot mest pa grozu, ja redzu iespēju. Trenera uzticība te ir ļoti nozīmīga. To pats esmu izjutis, jo ir bijušas reizes, kad treneris neuzticās, un tad arī pats esmu sācis šaubīties par savu metienu. Pie trenera Aināra ir bijis pat tā, ka viņš mani lamā, ka nemetu pa grozu – pat reizēs, kad pavisam nevaru iemest. Viņš man teica: «Nav tāds «nevaru». Tu vari, tad met!»

014 Ainārs Bagatiskis ir stingrs treneris?

Savā ziņā, jā. Protams, ir jāievēro disciplīna, desmit minūtes pirms treniņa jau ir jābūt zālē, lai varam paši iesildīties. Viņš ir stingrs, bet ne pārspīlēti stingrs.

015 Kā atšķiras treniņi izlasē no treniņiem tavā klubā Belgradas «Partizan»?

Pagājušogad Belgradā treniņi bija pat mazliet vieglāki nekā tagad izlasē. Rīta treniņi tur mums bija ļoti viegli. Gaidu nākamo sezonu, kad klubā būs jaunais treneris Duško Vujoševičs, par kuru dzirdēts ļoti daudz atsauksmu. Varbūt būs jātrenējas trīs stundas un būs ļoti smagi. Zinu, ka viņš ir basketbola lēgenda visā pasaule.

016 Profesionālam sportistam treneris vis-pār var iemācīt kaut ko jaunu?

Ja spēlētājam ir 30 gadi un viņš jau 14 gadus ir spēlējis, domāju, ka treneris šādam spēlētājam neko vairs nevar iemācīt. Bieži vien treneri viņiem pat vispār neko nesaka, jo spēlētājs savu maksimumu jau ir sasniedzis. Protams, mazas niances, kas ir svarīgas komandai, pasaka vienmēr. Bet līdz šim 30 gadu vecumam katrs jaunais treneris vienmēr iemāca kaut ko jaunu.

017 Šobrīd nenožēlo, ka pirms gada pieteicies NBA draftam?

Noteikti nē, jo, lai arī mani beigās draftēja tikai otrajā kārtā, tie tomēr bija Sanantonio «Spurs». Šī komanda man vienmēr ir bijusi starp favorītiem, jo viņiem ir liela pieredze ar starptautiskiem spēlētājiem. Arī tagad, kad vasarā tur biju, redzēju, ka viss ir izdevies veiksmīgi.

018 Tev prognozēja krietiņi augstāku vietu draftā. Kādēļ beigās biji 42.?

Visticamāk, tādēļ, ka pirms pagājušā gada drafta neaizbraucu uz Ameriku uz treniņiem. Man bija nometne Trevizo, kur skauti uz visiem skatījās, bet tur nebija individuālo treniņu. Domāju, ja varētu aizbraukt un parādīt katrai komandai to, ko viņi par mani vēlas uzzināt, gan jau tiktu mazliet augstāk.

019 Kur toreiz skatījies drafta ceremoniju?

Ar brāli, viņa draudzeni un aģentu bijām pie Jāņa Strēlnieka Talsos, kur viņam ir māja. Tā bija Jāņu nakts, tāpēc Jāņus svīnējām, skatoties datorā ceremoniju.

020 Skaidrs, ka tagad tava labākā komanda ir Sanantonio «Spurs». Bet kas bija tavi favorīti pirms drafta?

Pirms tam manas mīļākās komandas bija Čikāgas «Bulls» un Oklahomas «Thunder». Oklahomā spēlē mans mīļākais spēlētājs Kevin Durant. Čikāga savukārt man vienkārši patika kā komanda.

021 Kāpēc nespēlēj šā gada NBA vasaras līgā?

Tādēļ, ka Sanantonio man šādu iespēju nemaz nepiedāvāja, viņi uzskatīja, ka man tas nav nepieciešams. Trenēties izlasē un spēlēt mačus ir vērtīgāk, savukārt vasaras līgā spēlētāji domā katrās par sevi. Es varētu aiziet un paskraidīt turp un atpakaļ pa laukumu, pat nepieskarties bumbai un braukt atpakaļ. Tas nav basketbols, tur spēlē strītbolū.

022 Cik bieži «Spurs» ar tevi sazinās?

Diezgan regulāri sazinos ar vienu cilvēku, viņš kopā ar Eiropas skautu mani regulāri arī apciemo. Vismaz četras piecas reizes sezonā. Caur e-pastiem arī sarakstāmies diezgan bieži.

023 Tev ir doti kādi īpaši uzdevumi no viņu puses?

Konkrētu uzdevumu vai mērķu nav, man ir

tikai mazliet jāpiestrādā pie dribla un metiena. Neliel išķumiņi.

024 Kā tu domā, vai kādreiz spēlēsi NBA?

Spēlēšu. Domāju, ka pēc diviem vai trim gadiem. Tagad man vēl ir trīs gadu līgums ar «Partizan», pēc katra gada mani var izpirkt. Varbūt «Partizan» interesēs ir pārdot mani jau pēc otrā gada, lai viņiem būtu peļņa. Esmu sapratis, ka «Spurs» ar mani rēķinās, īpaši pēc tam, kad biju pie viņiem aizbraucis.

025 Ar Belgradas klubu tev ir noslēgts līgums uz trim gadiem. Tev Belgradā ir pašam sava dzīvoklis?

Klubs man īre dzīvokli, kas atrodas tuvu zālei un centram. ļoti labā vietā.

026 Kā atšķiras dzīve Serbijā no dzīves Latvijā?

Neteikšu, ka ļoti atšķirtos. Belgrada ir daudzreiz lielāka nekā Rīga. Ir, protams, savas nekārtības, bet ar tām var sadzīvot. Lubļjanā, kur gadu nodzīvoju, gan man nepatika. Tur viss likās perfekti kā Šveices pulkstenī, ar laiku tas apnīk. Tad jau labāk mazliet haosa. Tiesa, ārpus Belgradas gan dažviet izskatās diezgan drausmīgi. Arī tagad, kad spēlējām pret Melnkalni, bijām Zlatiborā, kas atrodas Serbijā pie Melnkalnes robežas. Tie ir dziļākie lauki. It kā skaitās slēpošanas kūrorts, bet bija sajūta, ka esam īstos laukos.

027 Tev Belgradā ir kāds iecienītākais restorāns?

Jā, bistro, ko atvēris bijušais «Ventspils» spēlētājs Dušans Jeličs. Kopš man šo vietu parādīja, es tur regulāri eju. ļoti labs, mājās gatavots ēdiens. Varu arī sarunāt, lai man kaut ko speciāli uztaisa.

028 Uz naktisklubiem ar komandas biedriem ejat?

Nenoliegšu, ka pēc lielām uzvarām vai izcīnītiem tituliem ejam atpūsties. Ja komanda kopā atpūšas un atbrīvo galvu no basketbola, tas saliedē. Bet izklaides no mūsējām gan tur atšķiras. Klubi ir pilni no pirmdienas līdz svētdienai, nav kur apgriezties. Un man ļoti nepatik, ka tur klubos var smēķēt.

029 Kāpēc «Partizan» fānus dēvē par kapračiem?

Man stāstīja gan, bet īsti neatceros, kas tur bija par lietu. Sācies tas viss ir ļoti sen. «Partizan» fāni ir kaprači, bet «Red Star» fāni ir čigāni, un pilsētās starp šiem fāniem reāli notiek kari.

030 Parasti saka, ka Latvijas fāni ir vislabākie, bet salīdzinoši – kuri ir skaļāki?

Hokeja fāni ir ļoti skaļi, bet basketbolā... Latvietām vislabākais ēdiens ir cits latvietis – apēdīs bez sāls! Ja komandai neveicas, tad domāju, ka mums ir vislaunākie fāni. Ja salīdzinām ar Serbiju, tad tur fāni tribīnēs par mums blāuj arī tad, ja zaudējam komandām,

kuras mums noteikti ir jāuzvar. Tas ir apbrīnojami.

031 Pēc spēlēm nav fanu kautiņu?

Tie jau notiek arī spēles laikā! Man reiz pusmetru no kājas uzsprāga petarde. Tas parasti notiek tikai «Partizan» un «Red Star» spēlēs. Tas ir īsts karš uz laukuma!

032 Esi bijis uz kādu «Partizan» futbola maču?

Vēl neesmu, bet nākamsezon, ja sanāks, noteikti aiziešu. Tieši tad, kad spēlēs «Partizan» ar «Red Star», jo tad emocijas būs vistrakākās. Tur fani ir vēl nopietnāki nekā basketbolā.

033 Serbu valodu esi sācis apgūt?

Saproto pietiekami daudz, jo tā ir diezgan līdzīga krievu valodai. Komandas biedri ar mani mēģina runāt serbiski. Ja varu, atbildu serbu valodā, bet pārsvarā runāju angļiski. Treneris parasti runā serbu valodā. Pagājušogad bijām tikai divi ārzemnieki, tad bija cilvēks, kurš visu mums tulkoja.

034 Belgradā uz ielas tevi atpazīst?

Jā, ļoti bieži. Sveicina un priecājas par «Partizan».

035 Kā basketbolistiem maksā algu?

Algus saņemam katru mēneša desmitajā datumā par iepriekšējo mēnesi. Visu līgumā atrunāto summu uzreiz nemaksā. Prēmijas, ja tādas ir iekļautas līgumā, pasniedz pēc sezonas par panākumiem.

036 Kāds ir lielākais punktu skaits, ko esi guvis vienā spēlē?

Tas, visticamāk, varētu būt skolu mačos,

vienu Superlīgas spēlē guvu, šķiet, 63 punktus. Nopietnākās spēles varētu būt kādi 47 punkti – tas bija LBL 2. divīzijā. Tās bija spēles, kad bumba krita grozā, metot kaut ar acīm ciet.

037 Un trīspunktnieku skaits?

Desmit vai vienpadsmīt.

038 Cik trīspunktniekus pēc kārtas vari iemest treniņā?

Mans rekords ir 27. Belgradā pēc treniņiem palieku zālē ilgāk izpildīt metienus. Eju prom, ja iemetu desmit pēc kārtas. Reizēm gan arī tad turpinu mest, un tā vienā reizē tiku pie 27 iemestiem metieniem.

starpību. Tas Latvijai bija sasniegums. Un arī pats to spēli labi nospēlēju.

041 Esi kādreiz laukumā sakāvies?

Gandrīz, bet tik traki, ka jāsít pa seju, gan nav bijis. Viena reize bija U-16 spēlē, kad tagadējais Jūtas «Jazz» spēlētājs Eness Kanters mani pagrūda – gāju ar viņu kauties. Tiesnesis gan ātri mūs izšķīra. Otra reize bija pērn, kad spēlējām pārbaudes spēli pret Krievijas izlasi. Mans brālis gāja caurgājienā, Mozgovs viņu gaisā pagrūda, un brālis apmeta kūleni. Skrēju un jau pat sāku viciņaties, bet mani noturēja, nevarēju viņam iesisit.

042 Un nolamājis tiesnešus?

Tas gan daudzreiz gadījies. Esmu diezgan emocionāls spēlētājs. Protams, oficiālos mačos cenšos savaldīties, jo tas komandai var maksāt diezgan daudz. Bet parasti oficiālās spēlēs tiesneši arī ir augstāka līmeņa, līdz ar to epizodes, kad būtu jālamājas, nemaz negadās. Pārbaudes spēlēs basketbols reizēm sāk līdzināties regbjam, un to gan nevaru izturēt. Tādās reizes tiesnesis var dzirdēt ļoti daudz krievu lamuvārdu. Un ne tikai no manis.

043 Vai tev patīk sieviešu basketbols?

Manās acīs sieviešu basketbols ir cits basketbols. Tas nav vairs nekāds vīriešu basketbols. Teikšu godīgi – man to nepatīk skatīties.

044 Kura ir mūsu smukākā basketboliste?

Vairākas, bet konkrēti vienu nevaru nosaukt. Pēc tam būs jāskatās viņai acīs un jāmulst.

039 ESI KĀDREIZ NO LAUKUMA OTRA GALA TRĀPĪJIS GROZĀ? PĒC TRENIŅIEM METOT – JĀ, BET SPĒLES LAIKĀ GAN NAV SANĀCIS.

040 Kura spēle tev līdz šim visvairāk paliusi atmiņā?

Noteikti U-18 bronzas spēle pret Serbiju, kad viņus uzvarējām ar gandrīz 30 punktu

045 Kāpēc basketbolistu draudzenes visbiežāk ir blondīnes?

Hmm, grūts jautājums... es nezinu. Brālim draudzene ir tumšmate. Varbūt tāpēc, ka Latvijā ir vairāk blondīnu?

046 Un kuras tev labāk patīk?

Matu krāsa nav būtiska, galvenais, lai būtu simpātiska meitene.

047 Vai esi slimojis ar zvaigžņu slimību?

Domāju, ka jā. Tas gan nav bijis smagā formā: tā, lai es domātu, ka esmu pasaulē labākais spēlētājs un visiem pārējiem man jāpienes ūdens. Es mu gan domājis, ka esmu labākais komandā. Bet tas nav bijis ļoti nopietni. Tēvs vai brālis mani vienmēr nolikuši pie vietas.

048 Kurš ir pasaulē labākais basketbolists?

Domāju, ka par Maiklu Džordanu neviens labāks nav bijis un nebūs. Bet tieši šobrīd labākais ir Lebrons Džeimss.

049 Un Latvijā?

Kristaps Janičenoks.

050 Kurš ir labāks basketbolists – tu vai tavs brālis?

Šo man jautā bieži, un es nekad neatbildu konkrēti. Mēs esam pavism dažāda tipa spēlētāji, mūs nevar salīdzināt.

051 Vai esi kādreiz apzagts?

Iubļanā, kad trenējos ar otro komandu, vecajā zālē man nozaga mazliet naudas.

052 Kādu mūziku klausies pirms spēlēm?

Kādu repa gabalu. *Lil Wayne* vai *Drake*. Tie pirms spēles spēj uzvilkta.

053 Visu laiku labākā filma?

Kā basketbolists teikšu, ka tā ir filma «Coach Carter» (2005).

054 Vai treneri ģērbtuvēs starp puslaikiem vienmēr nesaka vienas un tās pašas frāzes?

Vairāk vai mazāk tās tiešām atkārtojas.

055 Par ko vēlējies klūt bērnībā?

Kad biju pavism mazs, gribēju klūt par policistu. Vēlāk neko nevarēju izdomāt, jo man bija tāds liktenis – klūt par basketbolistu. Jau no dzīmšanas katru dienu bija jābūt zālē, līdz ar to tas notika dabiski.

056 Kāds tev ir kājas izmērs?

49.

057 Kuras firmas apavi ir vislabākie?

Jau trīs gadus neesmu pircis apavus, jo esmu noslēdzis līgumu ar «Adidas». Viņi man sūta gan apavus, gan apģērbu.

058 Atceries, kā nopelnīji pirmo naudu?

Iespējams, nododot alus pudeles. Pēc tam pirku saldējumu.

059 Vai esi kādreiz smēķējis?

Esmu pamēģinājis, bet ar sportu kopā tas neiet.

060 Zini kādu basketbolistu, kas smēķē?

Iubļanas klubā bija viens, kurš pēc spēles smēķēja pat ģērbtuvēs. Serbijā un Grieķijā tas skaitās teju vai normāli.

068 Vai zini, cik veikalā maksā litrs piena?

Kādi septiņdesmit santīmi. Ik pa laikam sanāk nopirkta.

069 Kurā valstī tu nekad negribētu dzīvot?

Nekad negribētu dzīvot Krievijā.

070 Bet kurā gribētu?

ASV, jo tur pat nepazīstami cilvēki savā starpā viens pret otru ir laipni. Tas ir patīkami. Tur es pat neskaitītos garš, drēbes varētu nopirkta parastā veikalā.

071 Kur tu parasti pēc apģērbu?

Man riebjas iepirkties. Tāpēc tagad, kad nav jāiet uz skolu, stāgāju treniņbiksēs. Kad aizbraucu uz Ameriku, tur iepirkos tā, ka man divus trīs gadus nevajadzēs iepirkties.

072 Kāpēc uz basketbolu nāk tik maz skatītāju?

Jo pēdējā laikā nav bijuši lieli panākumi. Lai gan grūti atbildēt, jo VEF sasniegumi pagājušosezon bija diezgan nopietni. Spēlējot pret Valensiju, viņiem bija iespēja iekļūt Eirokausa top astoņniekā. Taču atnāca vien daži tūkstoši skatītāju. Nevarētu teikt, ka tā ir basketbolistu vai komandu vaina. VEF basketbolu ir pacēluši tik augstu, ka skatītājiem vajadzētu nākt. Nevar arī teikt, ka basketbolisti tagad būtu baigie tusētāji, arī tas posms ir pārgājis jau kādus divus gadus.

073 Kā izvēlies numuru, ar kuru spēlēt?

Mans favorītnums ir astoņi, jo ar to spēlēju no bērnības. Ar to spēlēja arī mans tētis. Ja nevaru nemēt astoto, tad, piemēram, «Olimpijā» izvēlējos 24, jo divreiz četri ir astoņi. «Partizan» negribēju nemēt 24, jo tur iepriekš ar tādu numuru bija spēlējis čehu spēlētājs, kurš pēc tam aizgāja uz NBA. Mani droši vien salīdzinātu ar viņu. Tāpēc paņēmu 44. Izlasē atkal tiku pie 8.

074 Sliktāk spēle tavā karjerā?

Pagājušogad U-19 čempionātā, kad es neievēmu nevienu no 11 tālmetieniem. Tā bija drausmīga spēle.

075 Ko saki, ja trāpi ar āmuru pārkstiem?

Au! Un bi**.

076 Latvijas izlasei vajadzētu naturalizēt kādu ārzemnieku?

Domāju, ka nē, vienīgi tad, ja spēlētājs ir ļoti augstas klases. Kā Spānijas izlase Ibaka. Ar Troju Ostleru ir pierādījies, kas notiek ar šādiem vidusmēra naturalizētiem spēlētājiem. Neviens tagad pat nezina, kur viņš spēlē.

077 Stulbākais jautājums, ko tev uzdevuši žurnālisti?

Kurš ir labāks spēlētājs – es vai mans brālis? To man tiešām bieži jautā. **FHM**

061 Kad pirmoreiz piedzēries?

Tas bija devītā klases izlaidumā. Tur jau daudz nevajadzēja.

062 Kādiem sporta veidiem vēl seko līdzi?

Sezonas laikā tikai basketbolam. Vakaros, ja sanāk, paskatos Eirolīgas vai NBA spēles.

063 Ar kādām sekmēm beidzi vidusskolu?

Ar diezgan labām. Ja nemaldos, seši man bija tikai divos priekšmetos, visos pārējos augstākas atzīmes.

064 Kāpēc pēc skolas nedevies studēt uz kādu no ASV augstskolām, lai spēlētu koledžu komandās?

Es to nedrīkstēju, jo profesionāli spēlēju jau kopš 15 gadu vecuma. Kā sāc spēlēt profesionāli, durvis uz Amerikas koledžām aizveras. Es vidusskolu pabeidzu pirms gada, domāju, ka profesionāli esmu nospēlējis tik daudz, ka vairs tur nemaz nedrīkstu spēlēt.

065 Vai esi māntīcīgs?

Mazliet. Īpašu rituālu man nav, bet reizēm pēc labām spēlēm padomāju, ko pirms tam ēdu. Pēc tam atkal ēdu tās pašas standartspusdienas – rīsus ar vistas fileju saldskābajā mērcē.

066 Vai zini, ko nozīmē burti FHM?

Grūti... Varbūt *For Human Magazine*?

067 PĒDĒJĀ GRĀMATA, KO ESI LASĪJIS?
TĀ BIJA ARMANDA PUČES GRĀMATA PAR SANDI OZOLIŅU.

COSMOPOLITAN SEPTEMBRS 2012

TEV UN VİNAM

52 KARSTI TRIKI

SLIKTAJĀM MEITENĒM
Tik aizraujošus un pārdrošus ieteikumus tu vēl nebūsi lasījis!

eſj

RUDENS SKAISTUMA TENDENCES

sekſīga

Dopings pašapziņai
ŠIE PADOMI NOLIKS PASAULI PIE TAVĀM KĀ ĪĀM

SAPNO PAR BIRO'JU PARĪZĒ? KĀ UZSĀKT KARJERU UN DŽĪVI ĀRZEMĒS

EŠLIJA GRĪNA zvaigznes ceļš uz slavu un mīlestību

4 VĪRIEŠU TIPI AR KURIEM NEVAJAG SAPITIES

ILGA MŪŽA NOSLĒPUMS Miti un patiesība

SIEVIEŠU ŽURNĀLS NR.1 ISSN 1407-9194

Žurnāls tāvai veiksmei

**Žurnāls tāvai
veiksmei**

PADOMJU PIRĀTI

[TEKSTS: SANDRIS METUZĀLS
FOTO: LATVIJAS VALSTS KINOFOTOFONODOKUMENTU ARHĪVS]

«Visiem palikt savās vietās, citādi es uzspridzināšu lidmašīnu! Pieprasu mainīt kursu un lidot uz Stokholmu, citādi uzsperšu visus gaisā!» Mūsdienās cilvēks, kurš aviolainera apkalpei izvirzītu šādas prasības, izskatītos pēc idiota – nopērc biletu un lido uz savu Stokholmu, kas tev traucē?! Taču pirms ceturtdalga gadsimta lidmašīnas no Rīgas uz Stokholmu divreiz dienā nelidoja un padomju pilsoniem vispār bija gandrīz neiespējami noklūt Rietumvalstīs. Tad nu viņi izlīdzējās, kā mācēja – arī nolaupot gaisakuģus.

Ar kukuruzniķu uz Zviedriju

Komunistu masu mediji lielākoties par lidmašīnu nolaupīšanas gadījumiem klusēja, tādēļ visaptverošu statistiku par gaisa pirātismu (tā padomju propaganda dēvēja noziegumu, kas angļu valodā zināms kā *hijacking*) iegūt ir grūti vēl šobaldien. Taču ir skaidrs, ka nolaupīšanas mēģinājumu skaits bija rēķināms desmitos. Īpaši tie modē nāca astoņdesmitajos, kad Padomju Savienībā brīvības it kā kļuva mazliet vairāk, taču ceļš uz ārziemēm tik un tā palika slēgts.

Geogrāfisko īpatnību dēļ padomju impērija bija divi reģioni, kur lidaparātu nolaupīšana izpelnījās īpašu popularitāti – Aizkaukāzs un Baltijas republikas plus Ļeņingradas apgabals. No pirmā teju vai ar roku aizsniedzama bija Turcija, bet no otrā – Skandināvijas valstis. Šī iemesla dēļ gaisa pirātisma vēsturē baltieši savu vārdu ir ierakstījuši diezgan treknem burtiem.

Uz raibu raibā lidmašīnu nolaupītāju fona mūsējiem izdevās izcelties kaut vai ar oriģinālu pieeju lietai – ja citviet aizdzina pasažieru lainerus, tad Latvijā vismaz divas reizes uzņēmīgi ļaudis pāri robežai tika ar mazāka izmēra lidaparātiem. Proti, lauku miglošanai izmantotajiem divplākšņiem An-2 jeb «kukuruzniķiem». Lai izmantotu šo metodi, gan bija nepieciešamas lidošanas prasmes un pieejā lidmašīnai. Cik zināms, pirmais līdz tam 1980. gadā aizdomājās lauksaimniecības aviovienības lidotājs, uzvārdā Vanags. Tā vietā, lai bērtu minerālmēslojumu uz Jelgavas apkaimes laukiem, viņš uzņēma kursu ziemeļu virzienā, plaujošā lidojumā tika pāri robežai un nosēdās Zviedrijai piederošajā Gotlandes salā, kur pieprasīja politisko patvērumu. Padomju puse zviedriem

Tā vietā, lai bērtu minerālmēslojumu uz Jelgavas apkaimes laukiem, viņš uzņēma kursu ziemeļu virzienā, plaujošā lidojumā tika pāri robežai un nosēdās Zviedrijai piederošajā Gotlandes salā.

paģērēja atdot pārbēdzēju un lidmašīnu, taču atpakaļ dabūja tikai aeroplānu.

Laikam jau mēri, ko pieņēma lauku aviācijas priekšnieki, nebija efektīvi, jo septiņus gadus vēlāk Vanaga pēdās sekoja vēl viens An-2 pilots, Svistunovs, kurš arī devās uz Gotlandi, tikai šoreiz no Saldus apkaimes

tūrumi. Finišs viņam neizdevās gluži tik veiksmīgs kā priekštecm, jo nācās nosēsties kādu kilometru no Gotlandes krastiem ūdenī. Padomju prasība izdot lidotāju palika bez atbildes, tiesa, zviedri gan viņam pie-sprieda nosacītu sodu par nelikumīgu gaisa telpas šķērsošanu.

Foto no Latvijas Valsts Kinofilmu fonoda dokumentu arhīva, autors T. Ronis

Pāris uzņēmīgi vīri Zviedrijā nokļuva ar šādiem te An-2 divplākšņiem, ko parasti izmantoja lauku miglošanai.

Lauku aviatori bija veiksmīgākie, taču ne pirmie «kukuruzāķi» nolaupītāji. Desmit gadus pirms pilota Vanaga līdzīga doma apciemoja vairākus Rīgā un Ķeņingradā dzīvojošus ebrejus. Sešdesmito beigas un septiņdesmito sākums bija laiks, kad padomju ebrejiem parādījās pirmā teorētiskā iespēja pamest PSRS, lai pārceltos uz dzīvi Izraēlā. Sākumā gan lielākā daļa gribētāju saņēma atteikumu, un paši uzņēmīgākie (vai arī izmisušākie) meklēja alternatīvu variantu. Ņemot vērā, ka viņu vidū bija viens bijušais kara lidotājs, domubiedru grupa nolēma Ķeņingradā nolaupīt «kukuruzāķi», kas veica vietējos reisus, un aizlīdot uz Zviedriju. Bēgšanas plāns paredzēja sasiet abus štos «kukuruzāķi» lidotājus un sesties pie stūres pašiem. Legāza ebrejus konspirācijas trūkums – bēgt gribētāju grupa bija tik liela (kopā 16 cilvēki), ka informācijas no plūde bija gluži likumsakarīga. Drīz vien par plānu bija informēti čekisti, kas tad arī visu kompāniju arrestēja vēl lidlaukā. Visiem dalībniekiem piesprieda ilgstosus cietumsodus.

Lietuviešu «pionieri»

«Kukuruzāķi» laupīšana gan bija drīzāk izņēmums, nevis ierasta prakse. Parasti gaisa pirāti (kaut gan kādi nu pirāti – vienkārši cilvēki, kas gribēja tikt prom no PSRS) priekšroku deva pasažieru laineriem, kuru lidojuma tālums bija lielāks nekā mazajiem divplākšņiem. Nelaime vien tā, ka laineros bija arī pasažieri, kuri negribot nonāca ķilnieku lomā. Un ne vienmēr nolaupīšana beižās bez asinsizliešanas.

Atšķirībā no pārējiem pasažieriem, kuru bagāžā bija apelsīni, čača un vīns, Brazinski līdzī bija paņēmuši ko nopietnāku: pistoli, bisi ar apzāģētu stobru un vairākas rokas granātas.

Pirmais skaļais un vērienīgais mēģinājums nolaupīt pasažieru laineri datējams ar 1970. gadu, bet galveno lomu tajā spēlēja divi lietuvieši, tēvs un dēls Brazinski. Patiesībā pat dīvaini, ka allaž tik modrie padomju likuma sargi abus lietuviešus jau laicīgi nebija piefiksējuši, jo vecākais Brazinsks – Pranass –, jau sen viņiem bija pazīstams: leitim bija gadījies pasēdēt aiz restēm. Vēlāk komunistiskā prese viņu iztekoja kā rūdītu recidivistu un padomju varas ienaidnieku, taču patiesībā Pranass bija sēdējis par saimnieciskiem noziegumiem – būdams veikala pārzinis, viņš pa druskai bija spekulējis ar deficitām precēm. Principā par šādu nodarījumu varēja tiesāt teju vai katru otro padomju tirdzniecības darbiniku, taču Brazinskam nepaveicās un viņu pieķēra.

Kaut gan padomju varu Pranasam tiešām nebija, par ko milēt, jo pēc sēdēšanas iespēja veidot veiksmīgu karjeru bija līdzvērtīga nullei. Kādu brīdi pie sevis lamājis padomju sistēmu, vecais Brazinsks nolēma pamest PSRS, līdzī paķerot arī dēlu Algīrdu, kam tolaik bija tikai 15 gadu. 1970. gada 15. oktobrī abi lietuvieši iesēdās lidmašīnā

An-24, kas veica reisu no vienas Gruzijas PSR pilsētas uz otru – no Batumi uz Suhumi. Taču atšķirībā no pārējiem pasažieriem, kuru bagāžā bija apelsīni, čača un vīns, Brazinski līdzī bija paņēmuši ko nopietnāku: pistoli, bisi ar apzāģētu stobru un vairākas rokas granātas. Kad lidmašīna bija gaisā pavadījusi apmēram desmit minūtes, Pranass devās sturmēt pilotu kabīni, taču ceļā uzdūrās 19 gadus vecajai stjuartei Nadeždai Kurčenko, kura vai nu tiešām pamēģināja lietuvietim izsist no rokām šaujamo, vai arī pēdējam tā vienkārši likās. Lai kā būtu, Pranass izšāva, trāpot stjuartei krūtīs. Tālāk jau vecākais Brazinsks uzvedās tā, it kā būtu cietumā sēdējis par banku aplaupišanu, nevis finansu mahinācijām: pārkāpis pāri stjuartes līķim, ielauzās pilotu kabīnē un iekrāva ar bises laidi pa galvu vienam no lidotājiem. Tomēr piloti nebija noskaņoti sēdēt rokas klēpī salikuši. Lidmašīnas komandieris sagāza laineri sānis – cerībā, ka uzbrucēji negaidītā manevra laikā zaudēs līdzsvaru. Tā arī notika, taču Pranass paspēja divreiz izšaut, trāpot komandierim mugurā. Nākamās divas lodes ļēra lidmašīnas stūrmani. Redzot, ka uzbrucēji ir ►►►

Padomju pilsonim nebija sevišķi lielas iespējas izvēlēties, ar kādu kompāniju lidot vai kādu lidmašīnu nolaupīt – izvēle aprobēzojās ar «Aeroflot».

Brazinsku piemērs izrādījās lipīgs, jo jau pāris nedēļas pēc An-24 incidenta divi citi vīrieši līdzīgā kārtā mēģināja nolaupīt lidmašīnu, lai nokļūtu Turcijā.

noskaņoti vairāk nekā nopietni, ievainotajiem apkalpes locekļiem neatlika nekas cits, kā pakļauties Brazinsku prasībām un uzņemt kursu uz Turciju, kur tad arī vēlējās nonākt abi gaisa pirāti.

Padomju varas iestādes, saņēmušas ziņu par gaisa kuģa sagrabšanu, pirmajā mirklī bija noskaņotas tikpat kareivīgā kā nelaimīgās lidmašīnas apkalpe. Militāristi pat sāka izstrādāt plānu desantoperācijai Turcijas lidostā, kurā plānoja nolaisties Brazinski. Tomēr pēdējā brīdī operācija tika apturēta, saprotot, kādu starptautisko skandālu izraisītu padomju karavīru desantēšanās NATO dalibvalsts aerodromā, lai arī ar tik cēlu mērķi kā ķīlnieku atbrīvošana un gaisa pirātu apcietināšana. Jo vairāk tādēļ, ka bija pamats cerēt uz Turcijas valdības atbalstu Brazinsku izdošanā.

Cerības izrādījās veltas. An-24 netraucēti nosēdās Turcijā, kur abi lietuvieši padevās policijai. Ķīlnieki tika atbrīvoti un drīz vien nogādāti atpakaļ dzimtenē, savukārt Brazinski pieprasīja Turcijai politisko patvērumu, ko divainā kārtā arī saņēma, neraugoties uz asinsizliešanu, ko gaisā bija sarīkojuši. Vēl divaināk turki nolēma rīkoties ar incidentā iesaistīto lidparātu – atteicās to

atdot PSRS. Atbildot uz tātik nekaunīgu rīcību, Kremlis sankcionēja slepeno operāciju – armijas specvienībai vajadzēja pakļūsām pāriet Turcijas robežu, aiziet līdz 180 kilometrus attālajam lidlaukam un atņemt turkiem Brazinsku nolaupīto lidmašīnu. Specvienība patiešām bija jau gandrīz sasniegusi aerodromu, kad saņēma komandu atgriezties – abu valstu valdībām tomēr bija izdevies panākt kompromisu, un daudz cietusī lidmašīna tika atdota mierīgā ceļā.

Kas tālāk notika ar Brazinskiem? Padomju tiesa velti viņus gaidīja, jo Turcija kategoriski atteicās izdot abus lietuviešus, ko PSRS uzskatīja par noziedzniekiem, bet turki – par politiskajiem bēgļiem. Līdzīgās domās bija arī Amerikas Savienotās Valstis, kas mazliet vēlāk Brazinskiem piešķira patvērumu. Amerikā viņi kļusi nodzīvoja 30 gadus, līdz 2000. gadā pasaule atkal izdzirdēja Brazinsku vārdu – gīmenes strīda laikā Alģirds bija nogalinājis savu tēvu un nonācis aiz restēm.

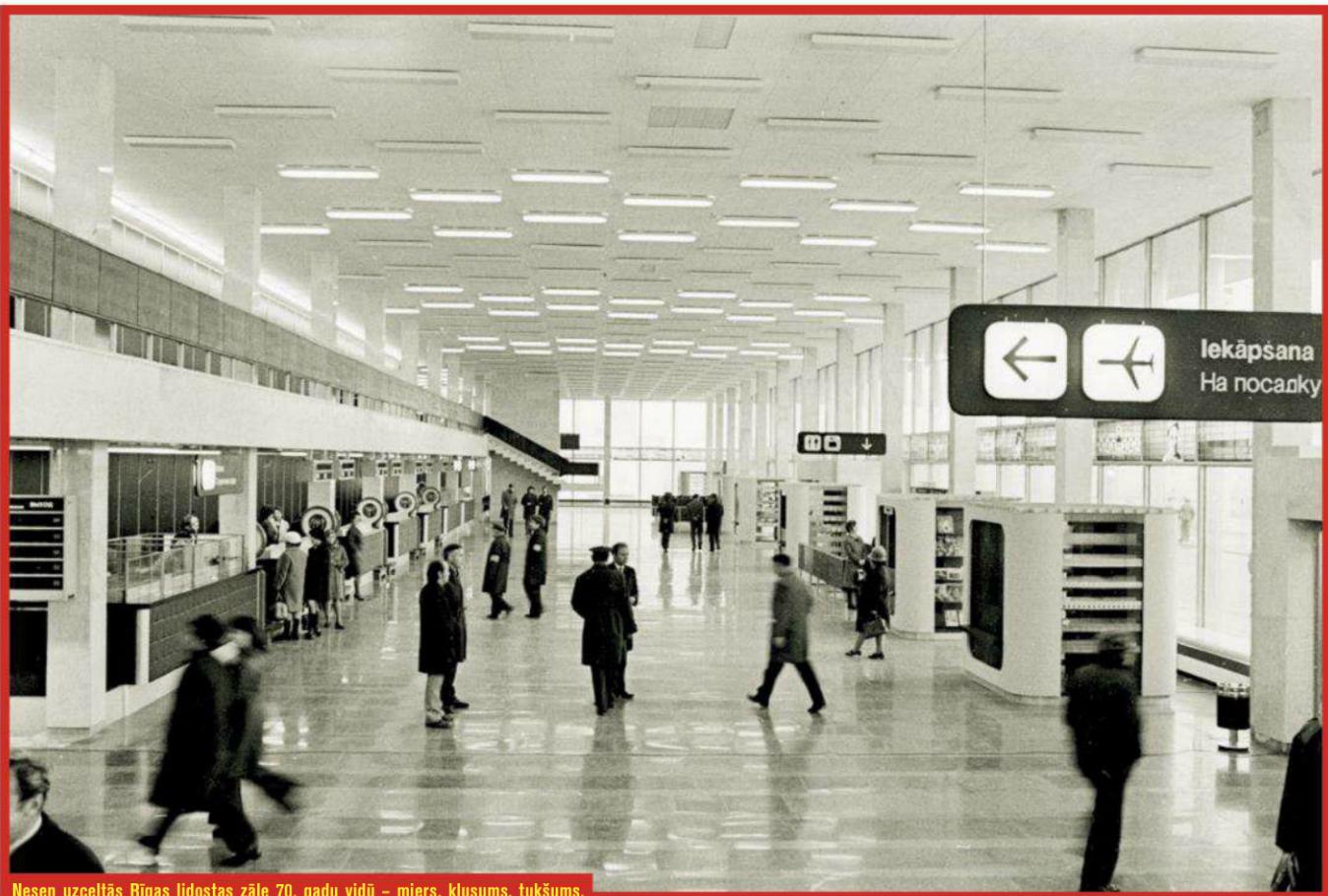
Cik zināms, 70. gados tas nebija vienīgais lidmašīnas nolaupīšanas gadījums. Taču atšķirībā no Brazinsku lietas, ko padomju avīzes aprakstīja visai plaši, nežēlojot biezus vārdus abiem gaisa pirātiem, par viņu sekotājiem ziņas presē vairs neparādījās. Iemesls bija vienkāršs – Brazinsku piemērs izrādījās lipīgs, jo jau pāris nedēļas pēc An-24 incidenta divi citi vīrieši līdzīgā kārtā mēģināja nolaupīt lidmašīnu, lai nokļūtu Turcijā. Atšķirībā no Brazinskiem, viņus varas iestādēm izdevās neutralizēt, taču tēma «padomju gaisa pirāti» presē uz ilgu laiku kļuva par tabu. Lai nevienam neienāktu prātā pamēģināt kaut ko līdzīgu.

Preses cenzūra nebija vienīgais secinājums, pie kā nonāca varas iestādes. Drīz pēc Brazinsku bēgšanas tika izveidotas pirmās specvienības, kuru uzdevums bija cīņa pret gaisa pirātismu. Gandrīz katru lielu aviolaineri pavadīja civilā tērpīts bruņots milicijas darbinieks, dienesta pistoles izsniedza arī pilotiem. Taču, tā kā ziņas par šiem pasākumiem avīzēs nenonāca, atradās arvien jauni un jauni gribētāji riskēt, lai tikai varētu nokļūt otrā pusē «dzelzs priekškaram». Tā 1972. gadā aviolaineri, kas lidoja no Maskavas uz Čitu, pamēģināja sagrabīt kāds Tengīzs Rzajevs un draudēja uzspridzināt

1990. gada pavasarī. Svinīgi tiek atklāts aviokompānijas SAS reiss Rīga–Kopenhāgena. Beidzot Rietumos var nokļūt, vienkārši nopērkot biletī, nevis piedraudot lidotājiem.

Foto no Latvijas Valsts Kino fotodokumentu arīvā

Nesen uzceltās Rīgas lidostas zāle 70. gadu vidū – miers, klusums, tukšums.

Maskavā, Vnukovas lidostā, jaunos sapņotājus gaidīja nevis dolāru paciņas, bet gan milicijas specvienība, gatava veikt pirmo nolaupītas lidmašīnas atbrīvošanas operāciju PSRS vēsturē.

līdzī paņemto bumbu, ja lidmašīnas komandieris nelidos uz Ķīnu. Un atšķirībā no tukšvārdigiem muldoņām savus draudus tiešām īstenoja, uzspirdzinot sevi kopā ar lidmašīnu – pēc visa spriežot, brīdī, kad reisu pavadīsais pārģērbtais milicis mēģināja viņu arestēt.

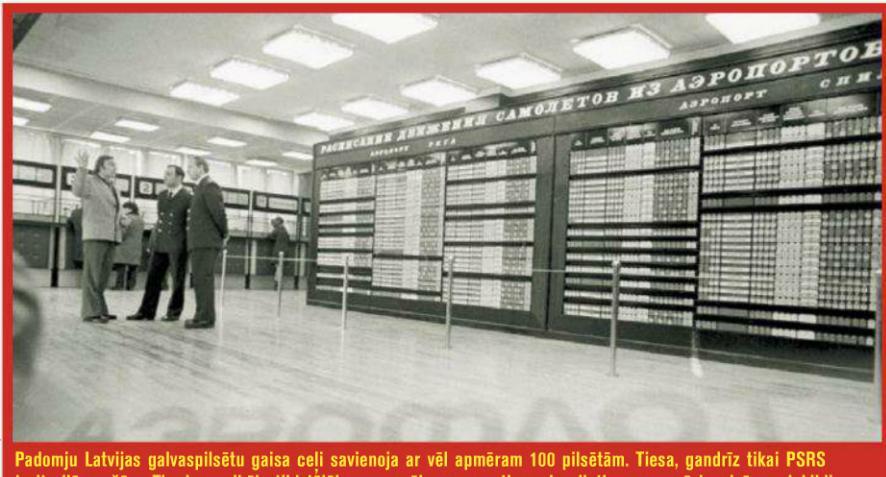
Teroristi – indiāņu draugi

Tā kā ziņa par šo traģēdiju atklātībā nenāca, lidostu virzienā devās arvien jauni un jauni gaisa pirāti. Reizēm jauni vārda vistiesākajā nozīmē – kā vairāki Maskavas automehāniķu tehnikuma audzēkņi, kuri 1973. gadā izdomāja sagrābt gaisa kuģi, lai nokļūtu Amerikā. Kā jau ar tīneidžeriem gadās, galvā viņiem valdīja pilnīga putra, piemēram, viens no brigādes loceklīem uz Ameriku gribēja doties, lai palīdzētu indiāniem cīņā par viņu tiesībām. Kaut kur sadabūjuši pāris vecas bises un apzāģējuši

tām stobrus, puikas nopirkā biletēs uz reisu Maskava–Brjanska. Šīs pirms nolaišanās Brjanskā jaunieši izvilka no somām ieročus, paziņoja, ka sagrabīj lidmašīnu un centās ielauzties pilotu kabīnē. No tās izlēca pārskaities bortinženieris, kurš pamēģināja vienam no uzbrucējiem atņemt ieroci, taču atskanēja šāviens, un lidotājs saņēma lodi vēderā. Iejaukties mēģināja arī viens no pasažieriem, taču arī tika sašauts. Beigās puišiem tomēr izdevās ielauzties pilotu kabīnē un izvirzīt savas prasības varas iestādēm – jaunekļi vēlējās pusotru miljonu dolāru apmaiņā pret solījumu saglabāt visiem pasažieriem dzīvību. Brjanskas atbildīgās iestādes atbildēja īsi un kodolīgi: «Puiši, vai jūs galīgi dumjī vai kā? No kurienes gan tādā provinces pilsētā kā Brjanskā varētu rasties miljons dolāru? Lidojet vien atpakaļ uz Maskavu un prasiet naudu maskaviešiem!» Jauno teroristu brigādei neatlika nekas cits,

kā sekot šim padomam un sazināties ar Maskavu, noskaitot savu prasību paplašināto sarakstu: čemodāns ar dolāriem, lidmašīnas uzpilde ar degvielu, pēc tam gaisa kori-dors līdz Ķeņingradai, kur vēlreiz uzpildīšanās un brīvs ceļš uz kādu no Skandināvijas valstīm. Maskava, ko sarunās pārstāvēja pats iekšlietu ministrs Ščolokovs, izvirzīja savus noteikumus: ja Maskavas lidostā atbrīvosiet pusi ķīlnieku, dabūsiet pusi naudas, bet otru pusi Ķeñingradā apmaiņā pret pārējiem ķīlniekiem. Teroristi piekrita.

Maskavā, Vnukovas lidostā, jaunos sapņotājus gaidīja nevis dolāru paciņas, bet gan milicijas specvienība, gatava veikt pirmo nolaupītas lidmašīnas atbrīvošanas operāciju PSRS vēsturē. Nevarētu gan teikt, ka tā būtu norisinājusies kā pa diedziņu. Pasākumu gandrīz izgāza specvienības kaujinieks, kurš, latoties zem lidmašīnas, kas bija novietota uz skrejceļa, netīšām pacēla galvu un ar metāla ķiveri atsitās pret lidapārāta apšuvumu. Izdzirdējis aizdomīgu troksni, viens no teroristiem atvēra lūku, lai palūrētu, kas tad ārā notiek. Specvienības vīri izmantoja šo iespēju, nekavējoties atklājot uguni, lai neļautu aizvērt lūku un varētu ielauzties lidmašīnā. Izcēlās īsa, bet neganta apšaude, kas teroristiem beidzās slīkti: vienu no viņiem nošāva, vēl viens nošāvās pats, bet atlikušie divi padevās. Ievainoti tika ►►►

Padomju Latvijas galvaspilsētu gaisa ceļi savienoja ar vēl apmēram 100 pilsētām. Tiesa, gandrīz tikai PSRS teritorijā esošām. Tie, kas gribēja tikt tālāk, savas vēlmes parasti pauca pilotiem personīgi, reizē ar piebildi: „Man ir bumbas!“

1989. gadā vien bija vairāk nekā desmit gadījumi, kad no Rīgas vai uz to lidojošas lidmašīnas bija spiestas mainīt kursu, jo kāds no pasažieriem piedraudēja uzspridzināt bumbu.

arī divi pasažieri. Jāteic, ka izdzīvojušie teroristi tika cauri nosacīti viegli: vienam pie-sprieda desmit gadus, bet otru atzina par nepieskaitāmu. Starp citu, tieši pēc šī gadījuma VDK ūefs Juris Andropovs nolēma izveidot īpašu pretterorisma vienību, kuras uzdevums būtu profesionāli un pēc iespējas bez upuriem atbrīvot sagrābtas lidmašīnas – vēlāk šī vienība kļūs slavena ar «Alfas» vārdu.

Kādam veicās, kādam ne

Bija arī pa kādam veiksmīgam mēģinājumam ar nolaupītu lidmašīnu nokļūt Rietumos. Viens no šiem gadījumiem atkal saistīts ar Latviju, ar vietējo reisu Rīga–Daugavpils. 1977. gadā tajā kuršējošo lidmašīnu An-24 sagrāba ar apzāģētu bisi bruņots vīrs, uzvārdā Sosnovskis, kurš pieprasīja lidot uz Stokholmu. Lidmašīnas apkalpe pakļāvās terorista prasībām un tiešām nolaidās Zviedrijā. Tomēr zviedri izrādījās ne tik humāni attiecībā pret gaisa kuģu nolaupītājiem kā turki savulaik pret Brazīnskiem – Padomju Savienībai Sosnovski gan neizdeva, taču četru gadu cietumsodu tomēr piesprieda.

Pāris mēnešus vēlāk viņa pēdās mēģināja iet divi puiši, kuri no Petrozavodskas uz Ķeņingradu lidojošo laineri nosēdināja Helsinkos. Klūda, jo atšķirībā no zviedriem somi vienmēr centās izvairīties no jebkādām domstarpībām ar lielo austrumu kaimiņu. Tādēļ abi lidmašīnas nolaupītāji tika izdoti

PSRS, kur iesēdās pēc pilnas programmas – viens uz astoņiem, bet otrs uz 15 gadiem. Aizstiezdzoties notikumiem priekšā, jāteic, ka no viņu kļūdām ne visi mācījās, jo tieši Somija vēlākajos gados kļuva par vienu no populārākajiem lidmašīnu nolaupītāju galamērķiem.

Viens no viņiem izcēlās ar īpašu oriģinalitāti, jo sagrāba nevis lidmašīnu, bet Somijas aviokompānijas «Finnair» pārstāvniecību Maskavā. Draudot ar ieroci, terorists pieprasīja nogādāt viņu Somijā, citādi sākot šaut. Pārrunās ar miličiem, kas mēģināja noregulet konfliktu, terorists neielaidās, tā vietā atklājot uz likuma sargiem uguni. Kaut gan šis nu bija no tiem gadījumiem, kad tā vien prasījās nesen izveidotās pretterorisma vienības «Alfa» palīdzība, miliči tomēr tika galā saviem spēkiem – kad terorists uzbruka vienam no milicijas darbiniekiem, lai to piebeigtu, milicim izdevās izsist uzbrucējam no rokām ieroci, un tūlit palīgā piesteidzās arī kolēgi, lai ļaundari savaņgotu.

Starp citu, Rietumi vilināja ne tikai padomju pilsoņus vien. No sociālisma apskāvieniem vaļā tikt vēlējās arī citu Varšavas bloka valstu pilsoņi, un viens otrs no viņiem bija gatavs riskēt ar savu un citu dzīvībām, lai šo mērķi īstenotu. Piemēram, vairāki Čehoslovākijas iedzīvotāji, kuri 70. gadu sākumā, līdzīgi kā lietuvieši Brazīnski, sagrāba pasažieru lidmašīnu un nosēdināja to Rietumvācijā, uzbrukuma laikā nogalinot lainera pilotu. Rietumvācija

bēgļiem piešķīra politisko patvērumu un atteicās viņus izdot tiesāšanai dzimtenē.

1974. gadā viņu pēdās izlēma dotoies vēl četri gados jauni Prāgas iedzīvotāji, kuri izplānoja reisa Karlovi Vari–Prāga lidmašīnas sagrāšanu. Pirms tam viņi pat veica eksperimentu, lai pārbaudītu, vai lidostas drošības kontrolei izdosies iznest cauri dažādus metāla priekšmetus, piemēram, platknāibles. Pārsteidzošā kārtā izdevās, kas radīja cerību, ka gluži tāpat varētu iznest arī pistoli. Taču operācijas dienā metāla detektors noreāgēja uz bagāžā esošo šaujamieroci, un visa kompānija tika saņemta ciet.

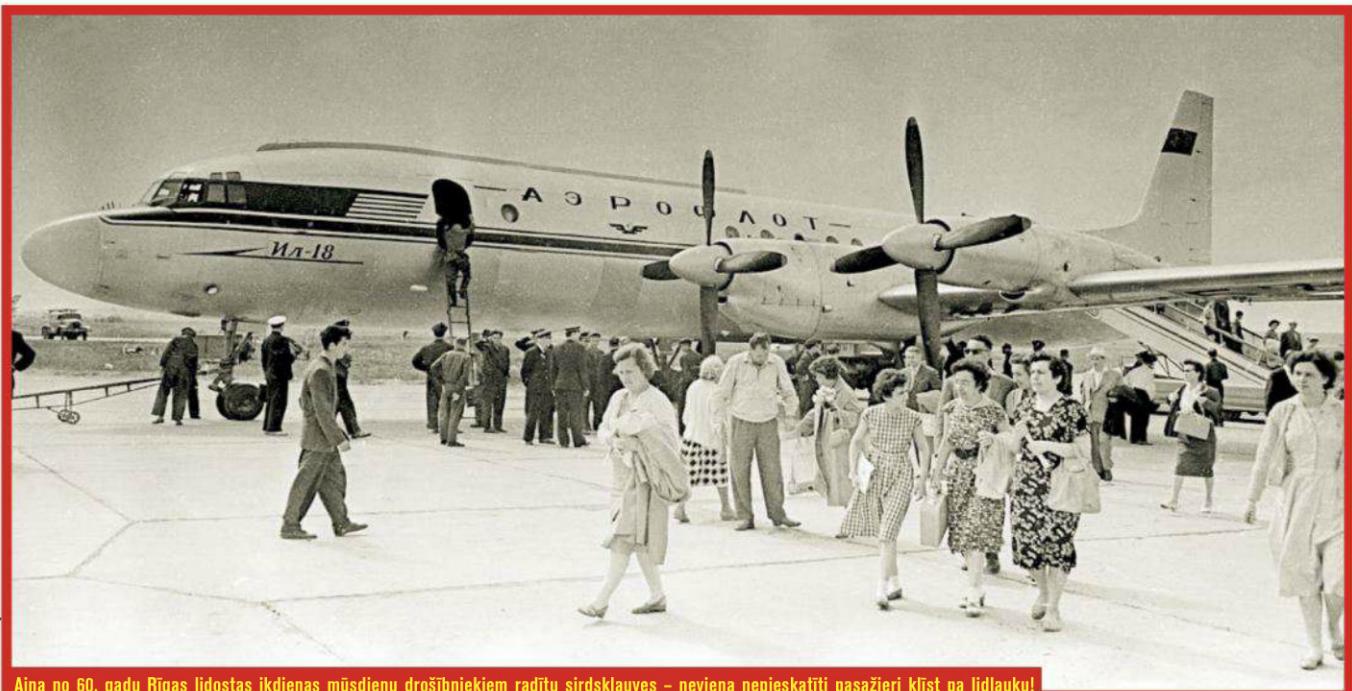
Astondesmito bums

80. gadu otrajā pusē, kad PSRS jau plīsa pa visām šuvēm, lidmašīnu laupišana kļuva teju par ikdienišķu parādību. «Tā bija visisstākā epidēmija,» saka Nikolajs Filenko, kurš 80. gados strādāja īpašā Transporta milicijas nodalā, kas kopā ar civilajiem speciālistiem gādāja par drošību Rīgas lidostā.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo desmitgadi drošības pasākumi bija kļuvuši stingrāki, ieviesti moderni metāla detektori, izstrādāta sistēma, kā rīkoties lidaparātu nolaupišanas gadījumos un pat izveidota savu pretterorisma vienība, ko apmācīja slavenās «Alfas» speciālisti. Tomēr, neraugoties uz visiem šiem pasākumiem (turklāt Rīgas lidosta bija viena no vislabāk aprikojām visā PSRS), potenciālo teroristu skaits negāja mazumā, drīzāk jau otrādi. 1989. gadā vien bija vairāk nekā desmit gadījumi, kad no Rīgas vai uz to lidojošas lidmašīnas bija spiestas mainīt kursu, jo kāds no pasažieriem piedraudēja uzspridzināt bumbu, ja netiks aizvīzināts uz Helsinkiem vai Stokholmu. Pat 1990. gadā, PSRS sabrukuma priekšvakarā, kad robeža jau praktiski bija vaļā, pie mums bija trīs šādi incidenti. Par laimi, visos gadījumos tie bija tikai draudi, jo reālu ieroču vai spriedzēku gaisa pirātiem nebija, vismaz ne tiem, kas savu ceļu sāka Rīgā. Finālam parasti bija divi varianti: vai nu lidmašīnu nosēdināja kādā lidlaukā Padomju Savienības teritorijā un pierunāja neizdevušos teroristu padoties, vai arī ļāva nosēsties, piemēram, Helsinkos, bet somi viņu nekavējoties izdeva tiesāšanai dzimtenē.

Tas, ka neviens no draudētājiem nebija apbrūnots, vēl nenozīmē, ka nebūtu bijuši mēģinājumi ienest lidmašīnās ieročus. «Gada laikā mēs parasti atsavinājām no 100 līdz pat 1000 bīstamiem priekšmetiem – šaujamieročus, aukstos ieročus, sprāgstvieles, viegli uzliesmojošus šķidrumus. Īpašs pieaugums bija astoñdesmito beigās: 1989. gadā bija 2000 šādu gadījumu, bet 1990.– ap pusotru tūkstoti,» atminas Filenko.

Foto no Latvijas Valsts Kino fotofondokumentu arhīva, autors: L. Pānus

Aina no 60. gadu Rīgas lidostas ikdienas mūsdieni drošīniekiem radītu sirdsklauves – neviens nepieskatīti pasažieri kļūst pa lidlauku!

Asiņainie pirāti

Diemžēl pāris citās PSRS pilsētās ļaudis neaproboējot tikai ar draudiem vien un pa īstam kērās pie ieročiem. Uzvedās kā īsti pirāti un bija gatavi iet pāri līķiem.

1986. gadā Ufā pasažieru lidmašīnu nolaupīja divi ar automātu un ložmetēju bruņoti obligātā dienesta karavīri un pavēlēja lidot uz Pakistānu. Vēl pirms iebrukšanas lidmašīnā abi bija paspējuši nošaut divus miličus, jo karavīriem bija licies, ka pogainie viņus izseko. Pat vēl netikuši līdz prasību izvairīšanai abi idioti lidmašīnā sāka šaut, jo kāds no pasažieriem ne tā uz viņiem bija paskatījies. Iznākums – viens pasažieris beigts, divi ievainoti. Šaut ar ložmetēju lidmašīnā, kā izrādījās, nebija pati labākā doma, jo lodes sacaurumoja ne tikai cilvēkus, bet arī apšuvumu, kas savukārt ļāva lidlauka vadībai aizkavēt lainera pacelšanos gaisā – sak, ar bojātu lidmašīnu taču jūs tālu netiksiet, vispirms jāsaremontē. Bet, kamēr remontēja (uzbrucēji tikmēr paģērēja narkotikas, kuru vietā viņiem iesmērēja miegazāles), tikmēr bija klāt arī pretterorisma grupa, kas īsas operācijas laikā vienu pirātu nošāva, bet otru ievainoja.

Visskaņāk un arī asiņainākā no 80. gadu gaisa pirātisma epizodēm datējama ar 1988. gadu, kad PSRS pamest mēģināja Ovečkinu ģimene no Irkutskas 11 cilvēku sastāvā. Ovečkinu nebija kaut kādi nepazīstami dzīves pabēri – šīs daudzēbēru ģimenes atvases bija noorganizējušas ansamblis «Septiņi Simeoni», kas braukāja pa valsti ar koncertiem un reizēm pavēdēja televīzijā. Vārdu sakot, pēc diezgan piezemētajiem padomju standartiem Ovečkiniem par dzīvi

Kad Ovečkini pamanīja lidlaukā vīrus padomju miliču formās, saprata, ka ir piemānīti, un nošāva stjuarti.

nekādi nebija pamata sūdzēties. Taču gadījās, ka viņus uzaicināja uzstāties Japānā, tā pilnīgi izmainot ģimenes skatu uz dzīvi: kapitālistiskā pasaule jaunos Ovečkinus tā apbūra, ka drīz vien pēc atgriešanās dzimtajā Irkutskā viņi nolēma bēgt uz Rietumiem. Jauni piedāvājumi aizrobežu koncerttūrēm nebija gaidāmi, tādēļ puiši nosprieda sagrabt lidmašīnu. Tā arī izdarīja, kompānijai līdzī paņemot mammu un mazgadigos brāļus un māsas. Ieročus un sprāgstvielas Ovečkini lidmašīnā ienesa, noslēpjot kontrabasā: tā kā «Septiņi Simeoni» bija vietējās slavenības, drošības kontroles darbinieki viņu mūzikas instrumentus izlaida cauri bez nopietnas pārbaudes.

Kad lidmašīna tuvojās Ķeņingradai, jaunie teroristi (vecākajam no septiņiem brāļiem bija 26, bet jaunākajam – deviņi gadi, tesa, mazajam puikam šaujamo neviens nedeva) izvilkta stobrus un nodeva stjuartei zīmīti: «Lidojam uz Angliju (Londonu). Nesanazināt augstumu, citādi lidmašīnu uzspirdzināsim. Mēs jūs kontrolējam.» Lidmašīnas komandieris uz to paskaidroja, ka pa taisno Londonā nokļūt neizdosies, vispirms vajadzēs nolaisties, lai uzpildītu degvīlu. Ovečkinu bija ar mieru, taču strikti piekodināja, lai uzpildīšanās notiktu Somijā, nevis Padomju Savienībā. Taču atbildīgās amatpersonas teroristus piešmauca un nosēdināja lidmašīnu kādā no Ķeņingradas apkaimes lid-

laukiem. Kad Ovečkini pamanīja lidlaukā vīrus padomju miliču formās, saprata, ka ir piemānīti, un nošāva stjuarti. Varas iestādes bija noskaņotas ne mazāk kareivigi un sankcionēja lidmašīnas atbrīvošanas operāciju, kas gan norisinājās kā pa celmiem: kad specvienība ielauzās līdparātā, Ovečkini nekavējoties atklāja uguni, un gāja vaļā šaušana uz velna paraušanu. Beigās specvienības vīriem nācās atkāpties, līdzī nesot divus sašautos biedrus. Arī vairāki pasažieri bija ievainoti. Sapratuši, ka ārzemēs nenokļūt, vecākie brāļi Ovečkini vispirms uzspirdzināja līdzi panemto bumbu (sprādziens iznāca pašķidrs, tomēr lidmašīnu tas aizdedzināja) un viens pēc otra nošāvās. Specvienība tikmēr pa otram lāgam metās sturmēt lidmašīnu, dāsnī dalot belzienus uz visām pusēm. Bilance iznāca skumja: stjuarte un trīs pasažieri gājuši bojā, četri brāļi un viņu māte nošāvušies, vairāk nekā 30 cilvēki ievainoti, lidmašīna sadegusi.

Mulķīgs fināls, jo vairāk tādēļ, ka jau pēc nieka diviem gadiem Rietumos varēja nokļūt bez jebkādas vardarbības un ālēšanās. Robežas bija vaļā, atlīka tikai sakrāt naudu aviobiļēm, kas gan 90. gadu sākumā nebija nekādas lētās, taču noteikti mazāk vērtas par cilvēka dzīvību vai vairākiem gadiem ieslodzījuma. Padomju pirātisma laikmets bija beidzies – reizē ar pašu padomju valsti. **FHM**

Kīlija Heizela atgriežas

Kad atklātībā nonáca
vinas privātais sekса
vídeo, Kīlija Heizela
atmeta ar roku
veiksmīgajai modeles
karjerai un aizbēga pāri
okeānam. Tur viņa
gozēšanos fotokámeru
priekšā aizstāja ar
darbošanos
kinokameras priekšā.

[FOTO: CARLOS NUNEZ]
[TEKSTS: DAN JUDE]

Pirms četriem gadiem Kilijs, kas nupat britu FHM 100 seksīgāko pasaules sieviešu balsojumā bija ierindota trešajā vietā, rotāja arī Latvijas FHM vāku. Lielbritānija tai laikā par izskatīgo daiļavu, kura no frizeres bija kļuvusi par tiesām veiksniņu modeļi, bija sajūsmā. Ja precīzāk, vislielākajā sajūsmā noteikti bija britu vīrieši, kuri kāri aplūkoja fotosesijas ar Kilijas apaļumiem. Bet tad vienā jaukā dienā Kilijs pēkšņi nozuda. Meitene, kas nupat ik mēnesi bija aplūkojama dažādos žurnālos, devās iekarot Holivudu, kur arī pavadīja pēdējos mazliet vairāk nekā trīs gadus. Tagad, sasniegusi 25 gadu vecumu, viņa ir krietni pieaugušāka un vēl seksīgāka.

Pirmais, kas krīt acīs – Kilijs ir daudz priecīgāka nekā agrāk. Zinot, ko viņai nācās dzirdēt, kad meitene paziņoja par modeles karjeras beigām, un zinot, cik ilgs laiks pēc tā ir pagājis, par to nemaz nav jābrīnās. Tagad viņa atceras: «Es biju pavisam parasta meitene, bet tad pēkšņi mani sāka vajāt paparaci. Dažkārt viņi klusi sēdēja pat pie manu vecāku mājām. Bija ļoti grūti.» Īpaši grūti bija tai brīdī, kad atklātībā nonāca Kilijs seksta video... Un par to viņa nekad ne ar vienu nav runājusi. Līdz šim brīdim.

Pastāsti, kas īsti notika ar to ierakstu? Tev pašai nebija aizdomu, ka reiz tas varētu nejauši uzpeldēt?

Nē, nepavisam. Tas bija milzīgs pārsteigums.

Cilvēki vienmēr saka: «Kā tu vari būt pārsteigta? Tu taču zināji, ka šāds ieraksts top, tāpēc tev vienmēr kaut kam tādam jābūt gatavai.» Dienā, kad es par to uzzināju, man zvanīja draudzene un teica: «Avīžu pirmajās lapās ir tava fotogrāfija. Runa ir par seksa video.» Tai brīdī es domāju – tas nav iespējams, tas ieraksts taču glabājas pie manis! Tas atrodas manā guļamistabā! Aizgāju līdz kioskam, ieraudzīju laikrakstus un biju šokā. Sāku raudāt. ļoti pārdzīvoju, jo ar puisi, kurš arī tur piedalījās, biju runājusi vēl iepriekšējā dienā.

Kas viņš bija?

Mans bijušais draugs, ar viņu tikos apmēram gadu. Turklat tas nebija ieraksts, kurā mēs sēžam istabā un gatavojamies nodarboties ar

sekstu. Tas bija ieraksts no atvajinājuma brīvdienām, kur bijām šausmīgi piedzērušies un filmējām muļķības.

Tu saki, ka vienīgā kopija bija pie tevis. Kā viņš pie tās tika?

Šī ir neizskaidrojamā daļa, jo patiešām viņam ieraksta nemaz nebija. Apmēram nedēļu pirms ieraksta nonākšanas internetā kāds bija ielauzies manās mājās. Nācu mājās, durvis bija vaļā. Bija pazudušas daudzas manas mantas, bet vietā bija atstāts nazis... Pēc tam saņēmu automātiskajā atbildētājā dažādas ziņas, ka viņš vēlējies mani nogalināt...

Redziet, es laikam spēju piesaistīt lielākos psihopātus. Ceru, ka nu tā ir pagātne.

Tātad ierakstu tomēr paņēma kāds psihs zaglis?

Iesākumā es tā domāju. Pēc tam, kad gāju cauri tiesas procesam, laikraksts, kas bija publicējis par to informāciju, teica, ka viņi to redzējuši jau vismaz mēnesi iepriekš.

Tātad tas nevarēja nākt no zagļa. Šķiet, kāds jau agrāk, kad neesmu bijusi mājās, atnācis, uztaisījis kopiju un aizgājis. Un tad nogaidījis, līdz varēs to izmantot pret mani.

Mediji arī tai laikā nebija pret tevi saudzīgi, vai ne?

Problēma drīzāk bija cilvēku attieksmē. Visi domāja: viņa ir modele, kas nekautrējas

atkailināties fotosesijās, viņa regulāri ir dzeltenās preses uzmanības centrā, tātad viņa noteikti pati to ir vēlējusies. Bet nē, es to negribēju! Okei, manas krūtis varbūt ir redzējis katrs, kurš to ir vēlējies, bet es noteikti nekad neesmu gribējusi, lai kāds cits skatās manu seksa video.

Bet tu nekad neesi bijusi tipiskā glamūra modele. Kāt par modeli – tā bija apzināta izvēle?

Nē. Kad man bija sešpadsmit, mākslas skolotāja man vienmēr teica, lai es mācos, ka tas ir svarīgi, jo man būs jāveido karjera. Es vienmēr viņai atmetu pretī: «Es tāpat būšu meitene, par kuru vienmēr interesēsies prese, tāpēc izglītība man nemaz nav vajadzīga.» Šķiet, tātad zem apzinājā man tomēr šāda vēlme ir bijusi, lai gan pati to nemaz apzināti neizvēlējos.

Un tad pavisam īsā laikā tu tiešām kļuvi par modelei. Ko tu tagad par to domā?

Reizēm es par to padomāju, un jā, tas tik tiešām bija laiks!

Šo septiņu gadu laikā, kad tas sākās, esi daudz mainījusies?

Es ceru! Ceru, ka septiņos gados esmu kļuvusi pieaugušāka. Kādam draugam rādīju video, kurā man ir astoņpadsmit – es izklausījos kā meitene no Esekas. Tagad es

nepavisam pēc tādas neizklausos.

Kā tev šķiet, kas tev ir tāds, kāpēc daudzi vīrieši tevi uzskata par ideālo sievieti?

Droši vien pie vāinas tas, ka es neesmu viena no tām perfektajām skaistulēm. Cilvēki jūt, ka esmu pīeejama, tāpēc viņi no manis nebaidās.

Tu joprojām esi pīeejama?

Pavisam noteikti!

Tātad: ja vakarā bārā pie tevis pienāktu kāds pavisam normāls čalis un piedāvātos izmaksāt dzērienu, tu viņam neatteiku?

Es neredzu nevienu iemeslu, lai es viņam atteiku. Es neesmu no tām meitenēm, uz kurām puiši izšķiež dzērienus. Es nekad nevienu nepasūtu pāris mājas tālāk, tas nav manā dabā. Tikai labāk nevajag man uzsaukt dzirkstošos dzērienus. Man ļoti negarošo šampanietis.

Kā jūties, neesot attiecībās?

Man tas ļoti patīk.

Savulaik gan tavi draugi bija sabiedrībā visai labi pazīstami vīrieši...

Tiešām? Piemēram, kurš?

Futbolists Džo Kouls?

Nē!

TV zvaigzne Stīvs Džonss?

Nē, arī viņš nebija mans pūsis. Tur pat nebija nekas TĀDS.

Tad kā tu paskaidrosi fotogrāfiju, kurā bija redzams, kā tu ar Stīvu iznāc no viesnīcas Losandželosā, turot rokās maisiņu ar prezervatīviem?

Tur nemaz nav tik daudz, ko stāstīt. Stīvs pārvācās uz Losandželosu, mums bija kopīgi draugi, tā ar viņu iepazinos un pāris reizes pabijām kopā. Prese rakstīja, ka mēs esot iznākuši no viesnīcas, tātad mēs esam pavadijuši laiku numuriņā... Mēs bijām pusdienās, viesnīcas restorānā. Ja mēs gribētu pārgulēt, kāpēc lai mēs to nedarītu viņa mājās?

Un maiss ar prezervatīviem?

Es nezinu... Varbūt Stīvam bija vēl kādi plāni.

Ja veiksmīga, izskatīga televīzijas personība nespēja izraisīt tavar interesu, kas ir tas, ko tu meklē vīriešos?

Man ir samērā jocīga gaume. Man ir svarīgi, lai cilvēks, ar ko esmu kopā, ir arī mans labākais draugs. Tas ir jocīgi, jo tas nozīmē, ka tev ar labāko draugu ir arī jāgūl. Man ir vairāki labi draugi, bet diemžēl man viņi seksuāli nešķiet pievilcīgi. Bet tad ir arī cilvēki, kuri man fiziski patīk, bet man ar viņiem nav, par ko parunāt. Tāpēc tas ir tāds mikslis, kur tev jābūt seksuāli ieinteresētai sev tuvā draugā.

Iepriekšējos trīs gadus pavadīji Holivudā.

Ko tur darīji?

Biju par to domājusi jau ilgi. Arī Lielbritānijā Joti labi pelnīju, tāpēc bija grūti izlemt par labu Amerikai. Nu kā, šeit es pelnu daudz naudas, tagad sākšu visu no nulles? Tā kā vienmēr esmu sapnōjusi kļūt par aktrisi, nolēmu tomēr riskēt. Turklat

domāju, ja to nedarišu tieši tai brīdī, pēc tam jau būs par vēlu.

Nepietrūka modeles darba?

Man patiesībā šķiet, ka tai jomā sasniedzu visu, ko varēju. Tālāk bija tikai atkārtošanās, neko tādu, ko nebūtu iepriekš darījusi, es vairs nevarēju piedzīvot. Man vienkārši vajadzēja iet uz priekšu un sākt darīt kaut ko citu.

Nebija grūti sākt jaunu karjeru, nu jau kā aktrisei?

Tas bija liels izaicinājums, bet bija forši. Nemot vērā manu iepriekšējo karjeru, bija daudz kam jākāpj pāri, tāpēc bija sarežģīti. Man bija jāpierāda, ka esmu nopietna, jo ir tik daudz modeļu, kas vienkārši izdomā: «O, jā, es arī būšu aktrise.» Bet es to vēlējos patiesām nopietni.

Drīzumā varbūt iznāks kāda filma, kurā piedalies arī tu?

Pavisam drīz jāiznāk filmai «St George's Day». Tā ir gangsterfilma. Pirmizrāde paredzēta septembrī.

Losandželosā cilvēki tevi atpazīst?

Noteikti to, kas atpazīst, ir mazāk nekā Lielbritānijā. Ik pa laikam gan kāds mani uzrunā, vaičā, vai es gadījumā neesmu Kilijs. Tad man liekas, ka esmu kaut ko izdarījusi greizi... Bet tad cilvēki nosaka, ka esot mani fani.

Neskaitot aktrises darbu, ko vēl tu gribētu savā dzīvē īstenot?

Es gribētu kaut ko uzrakstīt. Es tagad cenšos uzrakstīt scenāriju filmai.

Par ko tas ir?

Mani ļoti interesē britu vidusslānis, britu saknes. Es gribu parādīt, kā cilvēki cīnās par izdzīvošanu, kā par kaut ko kļūst. Daudz britu filmu ir par aristokrātiju un augstākajiem slāniem, bet to, kāda ir īstā Anglija, cilvēki filmās nemaz nerēdz.

Kas tur, Amerikā, tev pietrūkst no Lielbritānijas?

Man pietrūkst pastaigu. Vai izbrauciena ar vilcienu, perfektā apavu pāra meklējumu, grāmatas lasīšanas kafejnīcā. Cilvēki Losandželosā to nedara. Citreiz es dodos pastaigā, un tad cilvēki domā, ka esmu traka. Ja es kaut kur atnāku kājām, man prasa: «Tu tiesām nāci ar kājām?» Es atbildu: «Jā, šī vieta ir tikai pāris kvartālus no manām mājām.»

Visbeidzot, kāda ir tava tipiskā diena Losandželosā?

Kā nu kuru reizi. Labums Losandželosā ir tāds – ja man nav, ko darīt, es zinu, ka ir ļoti daudz citu cilvēku, kuriem arī nav, ko darīt. Tāpēc katru dienu ar kādu varu doties pusdienās, sauloties, kaut vai pārgājienā. Te vienmēr spīd saule, līdz ar to vienmēr varu uzturēties ārpus mājas. Tikpat labi varu gulēt pie baseina un piedzerties! **FHM**

TANKI RAKETES LĪKI[,] UN MEGAPIKSELI[,]

[FOTO: JOHN CANTLIE
TEKSTS: DAN MASOLIVER]

Bezbailīgais fotogrāfs Džons Kantlī riskē ar dzīvību un dodas uz pasaules bīstamākajām karadarbības zonām. Elpu aizraujošu un pārgalvīgu piedzīvojumu frontes līnijā viņam netrūkst. Tāpat kā lielisku fotogrāfiju.

Iepazīties ar Džonu Kantlī

Ja reizi pa reizei pāršķirsti preses izdevumus un skaties starptautiskās ziņu pārraides, iespējams, esi jau redzējis nelielu daļu no Džona fotogrāfijām. Teju desmit savas dzīves gados kara reportieris un

fotogrāfs ir pavadījis karstajos punktos : ar ASV jūras kājniekiem viņš bija Afganistānā, ar britu karavīriem – Irākā. Pavisam nesen viņš bija Libijā un Sīrijā, kur uzņēma kadrus ar tankiem, kas tikpat labi varētu sākt uz viņu šaut. Viņš bieži ir riskējis ar dzīvību un redzējis, kā acu priekšā mirst tuvi draugi. Un tas viss tikai tāpēc, lai pievērstu pasaules uzmanību kara šausmām.

Starp citu, Džona kara dzīve sākās tieši FHM... Kad britu spēki 2003. gadā iegāja Irākā, tajā laikā pulveri vēl neostījušais Džons sakravāja ceļasomu un devās uz karadarbības zonu, lai sagatavotu materiālu žurnālam FHM.

«Redzēju televīzijā, kas tur notiek, un nodomāju: «Pie velna! Man uz turieni jābrauc!»» viņš atceras. «Pārvietojos pa Irāku pilnpiedziņas džipā. Līdzī biju paņēmis tikai nelielu kamерu un pāris pudeles ūdens; man nebija ne kartes, ne bruņuvestes, ne aizsargķiveres. Vien tikai mazliet degvielas un čipši.»

Turpmākojās gados Džons kļuva par vienu no pieredzējušākajiem un respektētākajiem fotogrāfiem savā jomā. «Nevaru paskaidrot, kāpēc, bet izrādījās, ka man tas padodas,» viņš saka. «Es nerunāju neskaitāmās svešvalodās, esmu viens no tiem smieklīgajiem un trakajiem angliem. Es mīlu cilvēkus, un rādās, ka viņi mani saprot. Kaut kas vienkārši nostrādā.»

Draudzība ar vietējiem

2011. gada Arābu pavasara laikā vairākas Austrumu tautas sacēlās pret savu valdību. Džons bija tur, un viņa dzīvība burtiski bija nemiernieku rokās. Bet ar dažiem viņam izdevās izveidot patiesām tuvu draudzību.

«Tās ir tādas attiecības kā ar jebkuru cilvēku,» stāsta Džons. «Es to salīdzinu ar diviem suņiem, kuri osta viens otru pakauju: tiklidz viņi to izdara un mazliet viens otru iepazīst, viņi vairs neplēšas.» Tomēr robeža starp draudzību un iemeslu, kāpēc Džons šeit ieradies, dažkārt paliekot visai neskaidra. «Lībijā es dzīvoju kopā ar nemiernieku grupu. Pēc mēneša apjēdu, ka pats sāku atbalstīt nemierniekus un revolūciju. Man bija sev jāatgādina, ka esmu šeit ieradies strādāt. Mans mērķis ir uzņemt fotogrāfijas.»

02

01

Sīrija,
2012. gada marts
«Šie ir nemiernieku Brīvās Sīrijas armijas pārstāvji. Viņi vienmēr vēlas, lai fotogrāfijā arī tu turētu ieroci. Es ātri sapratu, ka tas nav forši. Esmu profesionālis, man nav jāsēž ar viņiem, turot rokās AK-47.»

02

Sīrija,
2012. gada marts
«Šī ir pilsēta ar nosaukumu Sarakeba. Virieši uz motocikla tā steidzas tādēļ, ka netālu aiz viņu mugurām atrodas divi T-72 tanki.»

03

Lībija,
2011. gada septembris
«Šeit es satiku kādu kara veterānu, kurš labi prata metināt. Viņš bija speciaлизējies mašīnu aprīkošanā ar šādām te rākešu palaišanas iekārtām. Rāķete, kas redzama attēlā, nav nekāda mazumite, tā spēj izdarīt lielus postījumus.»

04

Lībija,
2011. gada oktobris
Nemiernieku ložmetējnieks no kādas ēkas jumta apšau-dā Kadafi atbalstītājus. «Nemiernieki pārsvarā ir studēti, ārsti, strādnieki,» stāsta Džons. «Kad sākās lielākie nemieri, bija redzams, ka viņiem trūkst kontroles un organizētības.»

05

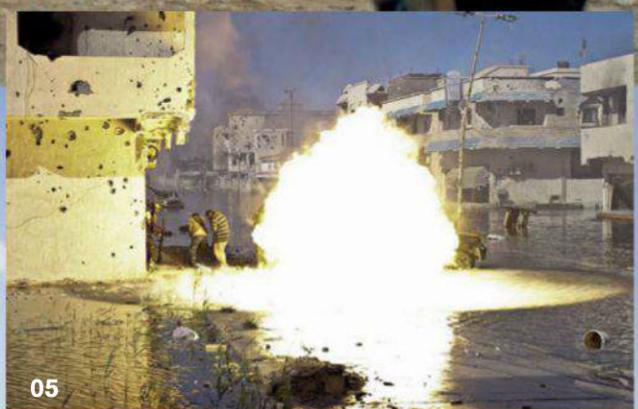
Lībija,
2011. gada oktobris
«Šis ir uzņemts Sirtē, Kadafi dzimtajā pilsētā. Ielas ir applūdinātas, jo nemiernieku galvenais spēks bija ar ieročiem apkrautas automašīnas. Viņi cerēja, ka ar ūdens palīdzību nemiernieki lēnāk pārvietosies. Ūdeni gulēja daudz līķu...»

03

04

05

01

Amerikānu jūras kājnieki: visstiprākie no stiprākajiem

Helmandas provincē, kas tiek uzskaitīta par vienu no Afganistānas bīstamākajiem reģioniem, Džons pievienojās vairākām ASV jūras kājnieku vienībām. Apstākļi bija smagi. «Bija tik mežonīgi karsts,» atceras Džons. «Jau septiņos no rīta bija 40 grādu karstums. Jau no rīta tu izdzer desmit litrus ūdens, bet tik un tā pa dienu tev nevajag čurāt.»

Ik pa laikam Džons piedzīvoja «Taliban» uzbrukumus amerikāniem – katru dienu notiek četri pieci sprādzieni, un nekad nav iespējams paredzēt, kur tas var notikt. «Ir milzīgs sprādziens, dažus ievaino, kādu arī nogali na. Atlido helikopters, savāc cietušos un aizlido prom.» Tam visam pa vidu ar savu kameru rokās bija arī Džons.

Ar amerikāņu karavīriem Džons nodibināja ciešas attiecības. Turklat reiz šāda draudzība izrādījās gana noderīga. «Ar vienu no pilotēm kļuvām tik tuvi, ka viņa bieži mani aizveda uz vietām, kur vēlējos nokļūt. Žurnālisti ar karavīriem nedrīkst draudzēties. Tāpēc mums daudz kas bija jāpatur noslēpumā.»

02

01

Afganistāna, 2009. gada novembris

«Puisis, ko pārējie nes, ir Kevins Flinns. Viņu ievainoja brīdi, kad nosēdāmies ar helikopteru. Vēlāk ar viņu viss bija kārtībā, citiem gan nepaveicas – to, kas no viņiem paliek pāri, saliek melnos maisos.»

02

Afganistāna, 2011. gada jūnijas

«Tas ir Navarro, jūras kājnieks no Limas vienības. Ľoti daudzi karavīri ir pamatīgi notetovējušies. Viņi ir forši cilvēki, bet ne bez iemesla viņi ir jūras kājnieki. Patronu lente uz kreisā pleca simbolizē to, ka viņš ir ložmetējnieks. Uzraksts «Hooligan»... Viņi visi sevi dēvē par huligāniem. Es biju pasācis fotogrāfēt jūras kājniekus un viņu tetovējumus, bet kāds no vadības to izdzirdēja, un viņam nepatika šī ideja.»

03

Afganistāna, 2011. gada jūnijas

«Karavīra Džeisona Ričardsona ķives iekšpusē. Tā ir viņa sešus gadus vecā meita Andželina. Viņš teica: «Viņa man līdzās ir vienmēr. Gan tad, kad iet labi, gan tad, kad pavisam sūdīgi.»

04

Afganistāna, 2009. gada novembris

«Šis atkal ir Kevins Flinns, kuru savainojuusi kāda šāviņa šķemba. Savainotas bija rokas un kājas. Te viņš redzams brīdi, kad viņam ir sašpricēts morfijs.»

05

Afganistāna, 2010. gada janvāris

«Kareivjiem nekādi nevedās sarunas ar vietējiem afgāniem, tāpēc viņi izvēlējās nejaūsus vīriešus un aizveda uz nometni. Pa to laiku ciemā izcēlās runas, ka aizvesti vīrieši, un citi nāca skatīties, kas noticis. Tad karavīri tiem prasīja: «Varbūt tagad mēs varam aprunāties?»»

06

Afganistāna, 2011. gada jūnijas

«Tas ir afgāņu tulks. Snaiperis sašāva viņu plecā. Uz viņa krūtim rakstīts ievainošanas laiks, asins grupa un zāles, kādas viņam dotas. Ja blakus lido helikopteri, nav iespējams dzirdēt, ko citi saka, tāpēc visu šo informāciju uzraksta uz krūtim.»

03

04

05

Afganistāna,

01

Skatīties briesmām acīs

Lielākā daļa cilvēku tādu spriedzi nevarētu izturēt, bet Džons bez baiļiem var izskriet tanku priekšā un uzņemt vērtīgus kadrus. Viņš ir atradies blakus vietām, kur tik tikko sprāgusi raķešgranāta. «Ja es baidītos, es neko tādu nevarētu darīt,» paskaidro Džons. «Ja tu sāc uztraukties un sākas panika, tu kļūsti par draudu gan sev, gan apkārtējiem.»

Dzenoties pakaļ mūžīgajam izaiciņajumam uzņemt pēc iespējas labākus kadrus, viņš savu dzīvību bieži pakļauj riskam. «Kad tu kādā vietā esi bijis jau labu laiku un esi fotografējis vismaz desmit kaujas, tu sāc par to domāt mazliet vairāk. Kad kaujinieki ir tālu aiz muguras, bet tu pats esi kaut kur pa vidu starp karojosājām pusēm, tu padomā: «Ko es te daru?» Es taču neesmu šeit ieradies padarīt sev galu. Es negribu, lai mani nogalina. Ja mani nogalinātu, es kaut kādā ziņā būtu izgāzies.»

01 & 02

Libija,

2011. gada septembris

«Šī bija īpaši slikta diena: pirmā diena, kad nemiernieki ienāca Sirtē, kur bija arī Kadafi. Valdīja tāds haoss! Visapkārt ložu uguns. Trešdaļa no puišiem, kas atradas tajās mašīnās, atpakaļ vairs neatgriezās. Nemitīgi tika šautas raketes, koki gāzās. Spēks bija milzīgs! Viens raķetes šāviņš izsita arī manas auss bungādiņu.»

02

Sīrija,

2012. gada marts

«Sēit redzami Bašara al Asada tanki. Biju apņēmies parādīt, kas te notiek. Izgāju uz ielas un cerēju, ka viņi nešaus. Uzņēmu piecus sešus kadrus un laidos lapās. Apmēram pēc pusminūtes viņi vietu, kur es tikko biju, uzlaida gaisā. Gribēju parādīt, ko redz kaujinieki, skatoties uz T-72, kas brauc viņiem preti.»

03

01 Vecā parauga**britu armijas brunuveste**

«Ložu necaurlaidīgā plāksne vestei ir ļoti neliela, bet man tā patīk galvenokārt tāpēc, ka tā ir ļoti viegla.»

Mantinas, ar kuru palīdzību Džons 'Kantī pilda savus amata pienākumus

DARBA APRĪKOJUMS

03 Apple MacBook Pro

«Daudzas lietas tiek nozagtas, bet, ja kāds gribētu nozagt manu datoru, viņam sākumā vajadzētu mani nogalināt.»

04 Canon 5D fotokamera

«Kameras ir ļoti izturīgas. Tai, kas pa labi, dienā, kad mani ievainoja, trāpīja šķemba.»

06 Mugursoma

«Principā esmu devies parastā pārgājienā, vienīgi šajā pārgājienā blakus svilpo lodes. Tāpēc man vajag lielu somu, guļamaisu un dažus pārus tiru zeku.»

07 Fotoobjektīvs

«Uzlīme uz objektīva ir Libijas revolucionāru karogs. Piemiņa no laika, ko pavadīju tur.»

08 BGAN EXPLORER 500 satelītterminālis

«Šī ir laba lieta, jo tieku pie interneta jebkurā vietā pasaulē. Prieks gan nav lēts – septiņi dolāri par megabaitu.»

GUNS N' ROSES

[TEKSTS: SANDRIS METUZĀLS
FOTO: GETTY IMAGES]

Puse grupas dalībnieku sēdēja uz adatas, bet visķiju un alu visi patērēja rūpnieciskos apjomos. Divi no pieciem muzikantiem postošo netikumu dēļ gandrīz atdeva galus, viens pat pabija komā. Grupas vokālists bija iemantojis psihopāta slavu, un tikai retais koncerts sākās laikā vina untumu dēļ. Tāču tas viss netraucēja «Guns N' Roses» klūt par 80. gadu otrās puses un 90. gadu sākuma labāko rokgrupu, kuras radītās melodijas vēl tagad nav zaudējušas popularitāti. Un, iespējams, tieši «Guns N' Roses» bija pēdējā rokgrupa, kas koncentrētā veidā sevī iemiesoja lozingu «sex, drugs & rock n' roll».

Agrinie GN'R kopā ar ierakstu studijas pārstāvjiem 1986. gadā.

Zaglis, huligāns un dzērājs

Dažādu apstākļu sakritība bija tā, kas 80. gadu sākumā Losandželosā saveda kopā piecus puišus. Lai pamatiedzīvotāji gan bija tikai divi no viņiem – Sols Hadsons, vēlāk visai pasaulei pazīstams ar Sleša vārdu, un Stīvens Adlers. Divi citi jaunekļi – Iziks Stredlins un Eksels Rouzs – bija lielpilsētā ieradušies no Indianas štata pilsētiņas Lafajetas. Piektais, Dafs Makagans, bija atkūlies no tālās Sietlas.

No likuma sargu viedokļa visa šī kompānija tā vien uzprasījās uz arestu. Eksels, viņa dzimtās pilsētas policistiem pazīstams ar vārdu Bils Beilijs, vietējā čokā bija biežs viens, galvenokārt par alkohola reibumā izdarītiem huligāniškiem izlēcieniem. Viss nešaubīgi gāja uz to, ka drīz vien misters Beilijs iesēdīsies tā pa īstam, taču jaunajam cilvēkam pietika prāta pamest dzimtās vietas un dotoies uz Losandželosu, kur priekšā jau bija skolas dienu draugs Iziks, kuru bija apciemojusi doma izveidot rokgrupu.

Apmēram tajā pašā laikā identiska doma bija radusies diviem Losandželosas iedzītajiem, Slešam un Adleram. Pirmais no viņiem tīņa gados bija aizrāvies ar BMX velosipēdu sacensībām un pat uzrādīja visai cienījamus rezultātus, līdz reiz nejauši tika pie gitaras un nolēma kļūt par rokgrupas dalībnieku. Kaut gan Slešam vienīgajam no visas kompānijas bija vecāki, ko varētu pie-

Slešam bez BMX un ģitāras spēles piemita vēl viena neliela aizraušanās – zagšana. Viņš tūrā sporta pēc fenderēja visu, kam vien tika klāt: sākot no skaņuplatēm un beidzot ar rāpuļiem zooveikalos.

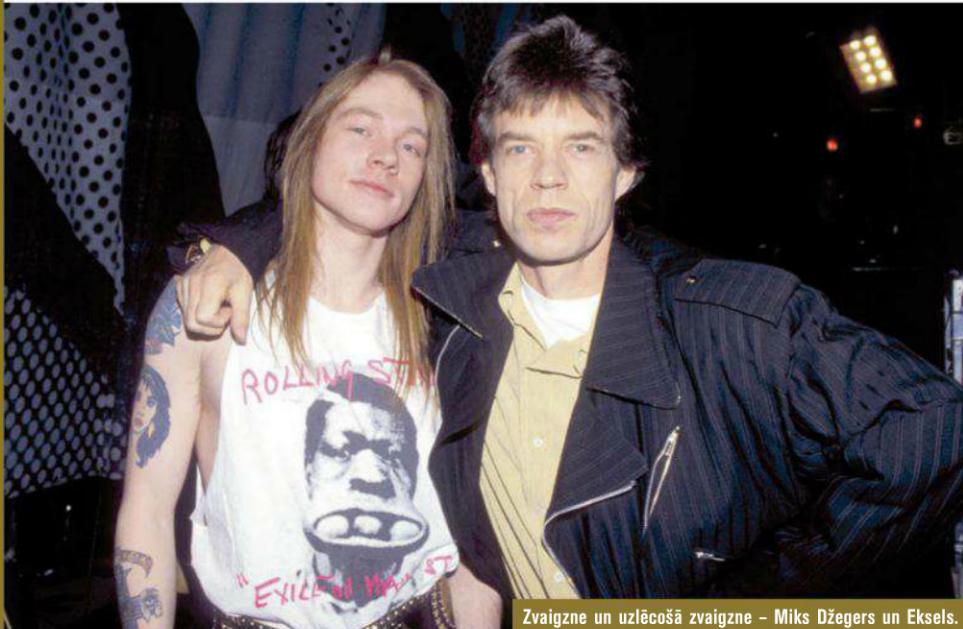
skaitīt intelīgentiem (tēvs bija mākslinieks, bet māte – apģērbu dizainere, kuras pakalpojumus izmantoja pat Deivids Bovijs; kādu laiku baumoja, ka tieši Bovijs esot Sleša īstais tēvs, kas gan patiesībai neatbilst), par labi audzinātu viņu nekādi nevarēja saukt. Slešam bez BMX un ģitāras spēles piemita vēl viena neliela aizraušanās – zagšana. Viņš tūrā sporta pēc fenderēja visu, kam vien tika klāt: sākot no skaņuplatēm un beidzot ar rāpuļiem zooveikalos. Gandrīz visa viņa plašā ierakstu kolekcija bija iegūta nelikumiņā ceļā. Kolējis Adlers gan nezaga, taču viņam bija cits hobis – sekss ar pēc iespējas lielāku sieviešu skaitu, turklāt vecums un ģimenes stāvoklis nespēleja nekādu lomu.

Piektais no jaunajiem džentlmeņiem, Dafs Makagans, šajā kompānijā bija nosacīti prātīgākais. Viņam bija tikai viens mazmazītīš trūkums – nosliece uz alkoholismu. Taču uz pārējo biedru fona tas nelikās nekāds mīnuss, jo arī kolēgi katrā izdevīgā brīdī bija gatavi aizliet acis.

Liktenis bija lēmis, ka, laicīnu izspēlējušies pa dažādām ceturtās šķiras grupiņām, visi pieci jaunie cilvēki satikās un nonāca pie

secinājuma, ka tieši šādā sastāvā viņi varētu gūt panākumus. Ģitāras spēlētu Slešs un Iziks, basģitāru Dafs, bungas sistu Stīvens, bet dziedātu Eksels. Tieši vokālists bija viens no jaunās grupas lielākajiem trumpjiem: Eksela balss bija tik spalga, ka Slešs, pirmoreiz dzirdot ne pārāk kvalitatīvu viņa demo ierakstu, nosprieda, ka tas ir kaut kāds ieraksta defekts, jo cilvēciska būtne tādas skaņas no sevis nevar izdzabut. Izrādījās, ka var gan.

Un vēl izrādījās, ka muzikālajā zinā grupa, ko tika nolemts nodēvēt par «Guns N' Roses», ir izcili saderīga. Tolaik modē bija glemroka grupas, kas spēlēja diezgan garlaicīgu mūziku, uzsvaru liekot uz ārējo tēlu – apspīlētas bikses, kuplas frizūras un tā tālāk. Tipiskākais tādas grupas piemērs bija «Poison», kas pat bija piedāvājuši Slešam ģitārista vakanci. Slešs uz noklausīšanos ieradās gan, taču speciāli nospēlēja drānkīgi, lai, nedod die's, netiktu pieņemts – tik ļoti viņam riebās šīs stilis. Pārējie GN'R dalībnieki bija tieši tādās pašās domās un darīja visu, lai atšķirtos no glemroka grupām: spēlēja skaļu un provocējošu mūziku, ģērbās kā pagadās. Piemēram, Slešs savu nu jau ►►►

Zvaigzne un uzlēcošā zvaigzne – Miks Džegers un Eksels.

legendāro skatuves tērpu nokomplektēja vienkārši: slaveno cilindrū nospēra kādā veikalā, bet ādas bikses atrada miskastē. Ādas biksēm vēlāk, starp citu, atklājās vēl kāda priekšrocība: ja tās dzērumā piečurāja, to nevarēja pa gabalu redzēt.

Sex, drugs, rock n' roll

Diezgan ātri GN'R sarakstīja vairākus savus slavenākos gabalus – sākot no «Welcome to the Jungle» un beidzot ar «Paradise City». Grupa nelaida garām nevienu iespēju uzstāties un beigu beigās pievērsa ierakstu kompānijas «Geffen» uzmanību, kas viņiem piedāvāja līgumu par plates ierakstīšanu un katram septiņus tūkstošus dolāru avansā. Pēdējais nebija sevišķi gudri darīts, jo džeki, kas pirms tam bija dzīvojuši no rokas mutē, visu piķi nekavējoties notrieca skuļos, alkoholā un narkotikās. Trīs grupas dalībnieki – Slešs, Izis un Stīvens – tobrīd jau bija atklājuši heroīna burvību un stabili sēdēja uz adatas.

Pamazām GN'R sāka ievērot ne tikai Losandželosas tuvākās apkaimes publiku, bet arī citi rokmuziķi, un grupa saņēma piedāvājumus kā iesildītājiem atklāt jau zināmu zvaigžņu koncertus. Pirmais piegājiens gandrīz izgāzās: Slešam un Izijam bija beigušies narkotiku krājumi, bet bez tām abi nebija spējīgi uzkāpt uz skatuves. Vēl stundu pirms koncerta puši nēsājās apkārt pa pilsētu, meklējot heroīnu, līdz pēdējā brīdī to atrada un ierādās stadionā burtiski desmit minūtes pirms savas uzstāšanās – nu jau pie nācīgi uztankojušies. Vēlāk sekoja kopīgas turnejas ar tā laika topa grupām «The Cult», «Motley Crue» un «Aerosmith». Kopīgās «Motley Crue» un GN'R tūres aizraujošākais brīdis bija Sleša un «Motley Crue» basģitārista Nikija Siksa dzēršanas sacensības kādā bārā. Ar rezultātu 20:10 (runa ir par

Slešs savu nu jau leģendāro skatuves tērpu nokomplektēja vienkārši: slaveno cilindrū nospēra kādā veikalā, bet ādas bikses atrada miskastē.

visķija šotiemi) uzvarēja Slešs, kaut gan triumfs, kā viņš pats atzīst, sanāca samocīts: «Es biju tā piedzēries, ka, kā man vēlāk stāstīja, pievēmu visu bāru, bet centos to slēpt. Un es izdarīju to, ko man vienmēr ir patīcīs dzērumā darīt – izkauties ar puišiem, kas ir augumā lielāki par mani. Šajā gadījumā tas bija Nikijs. Tolaik viņš bija diezgan smags, tādēļ viegli nolika mani gar zemi un uzsēdās virsū. Nākamajā rītā es pamodos un konstātēju, ka nespēju vairs pagrozīt galvu, mani mocīja negantas sāpes. Kā izrādījās, es biju traumējis četrus kakla skriemelus.»

Skandalozi beidzās viens no koncertiem, kuros GN'R iesildīja roka leģendu Elisu Kūperu. Kad grupai pienāca laiks kāpt uz skatuves, atklājās, ka vokālists pasākumu nav pagodinājis ar savu ierašanos. Pārējie grupas locekļi mēģināja izlīdzēties, organizējot improvizētu uzstāšanos, taču beidzās viss ar to, ka grupai ar kaunu nācās pamest skatuvi. Eksels uzradās tikai vakarā viesnīcā un uzvedās tā, it kā nekas nebūtu noticis. Citi grupas locekļi neuzvedās daudz labāk. Stīvens Adlers delīrija lekmē sadomāja izkauties ar laternas stabu un salauza roku, tā atstājot grupu bez bundzinieka pāris dienas pirms Losandželosā ieplānotajiem koncertiem. Arī ar ieģipsētu roku Adlers nesēdēja dīkā – kopā ar jau pieminēto Nikiju Siksū

no «Motley Crue» viņš viesnīcas numuriņā sarīkoja nelielu pasēdēšanu ar heroīnu, kas beidzās ar to, ka pārdozējušo Nikiju ātrā palīdzība aizvīzināja uz slimnīcu. Bet kopīgas izpriezas ar Sleša čomu Tedu Krjū, bijušo grupas «Jet Boy» basistu, beidzās ar to, ka Teds no pārdozēšanas nomira vārda tiešā nozīmē Slešam uz rokām.

Uzstāšanās dzērumā un narkotiku dullumā bija pilnīgi ierasta lieta. Slešs tā laika dzīvesveidu savā biogrāfijā apraksta tā: «Jau sen man kāds iemācīja, ka labākais līdzeklis pret paģirām ir vēl viena glāze. Tā kļuva par manu filozofiju; vienīgā problēma bija tā, ka tusiņi, kā likās, nekad nebeidzās, tas bija kā apburtais loks. Es katru rītu pamodos ar paģirām, tādēļ katru rītu sāku ar malku visķija, bet pēc tam dzēru līdz kārtējam vakara tusiņam. Ballītes kļuva izplūdušas, es dzēru caurām dienām un naktīm.»

Neatpalika arī kolēģi, un viens no viņiem dzeršanas dēļ popkultūrā ir iemūžināts neparatā veidā. Tas ir Dafs Makagans, kurš alu dzēra tādos daudzumos, ka Eksels koncertos viņu parasti stādīja publikai priekšā kā «Dafu, alus karali». Kādudien Dafam piezvanīja nepazīstami puiši no Holivudas ar priekšlikumu: «Zināt, mēs taisām animācijas filmu pieaugušajiem un gribējām jūsu vārdū izmantot multenē redzamajai alus šķirnei. Vai drīkst?» Dafs pie sevis gan bija padomājis, ka diez vai kāds skatīties pieaugušiem domātu multeni, taču atlauju tomēr bija devis. Multeni sauca «Simpsoni», un Homēra Simpsona iecienītā alus šķirne «Duff» tajā ir redzama vēl šobaldien...

Arī Makagana atmiņas par tiem jautrijiem laikiem ir līdzīgas kā Slešam – saraustītas un miglainas: «Es, piemēram, nemaz neatceros koncertu Čehoslovākijā. Mēs uzstājāmies vienā no skaistākajām Austrumeiropas pilsētām, taču es par to zinu tikai tādēļ, ka savā pasē atradu attiecīgu zīmogu. Katru dienu es pie savas gultas noliku vodkas pudeli, lai no rīta tā uzreiz būtu pa kērienam. 1992. gadā es mēģināju atmest dzeršanu, taču noturējos vien pāris nedēļas. Man sāka izkrust mati un čurājot sāpēja nieres. No rokām un kājām lobījās āda, uz sejas un kakla uzmetās augoņi. Uz rokām zem cimdiem vajadzēja likt apsējus, lai es vispār varētu spēlēt basģitaru.»

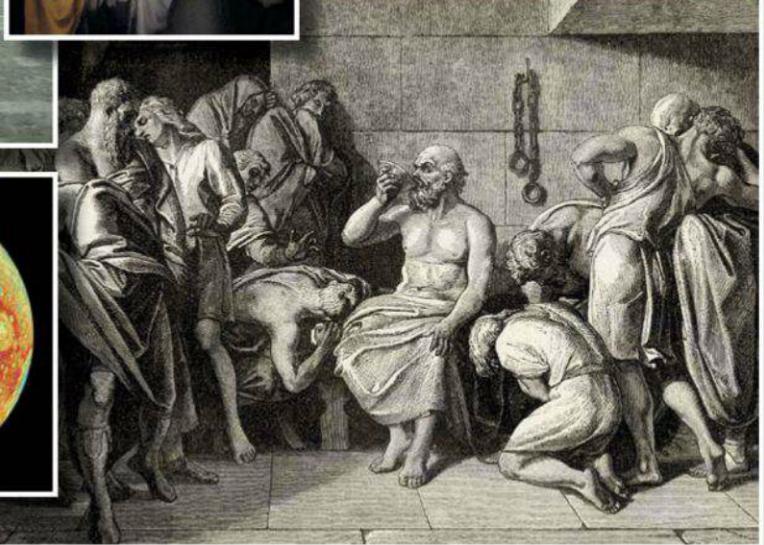
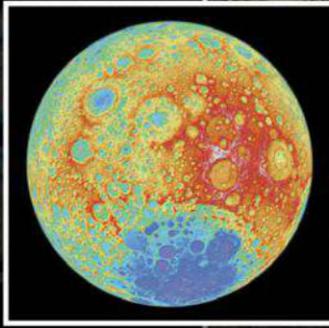
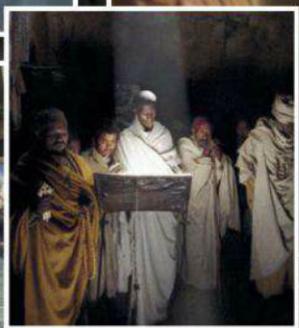
Grupai sekoja arī grūpiju bari ar visām no tā izrietošajām sekām, seksa orgījas ieskaitot. Nesen britu FHM sniegtajā intervijā Slešs uz jautājumu, vai GN'R ziedu laikos tiešām, kā vēsta nostāsti, ir īrējis četrus viesnīcas numuriņus, katrā no kuriem gaidījusi pa meiteņei, gatavai dāvāt orālā seksa prieķus, atbild: «Daļa taisnības tur tiešām ir! Starp citu, mana sieva bija viena no šīm meitenēm.»

THE ECONOMIST DZĪVESSTILA ŽURNĀLS "INTELLIGENT LIFE"

TIEM, KAS PROT BAUDĪT DZĪVI

NO 20.
SEPTEMBRA

Abonē "Latvijas Pastā" | www.abonesana.lv |
| www.davanuserviss.lv | www.abone.lv | www.zurnaliinterna.lv |

Vienmēr pāli – viens no grupas pirmajiem koncertiem.

Tā kā uzdzīve aiznēma lielāko daļu grupas dalībnieku laika, nav brīnuma, ka pirmā albuma ierakstīšana ievilkās krietni ilgāk, nekā sākumā bija domāts. Kāds no ierakstu kompānijas darbiniekiem, redzot GN'R dzīvesveidu, izteicās visai pravietiski: «Vajag ierakstīt visu, ko viņi dara – mēģinājumus, koncertus, saundčekus. Tas jādara tagad, jo šī grupa būs joti populāra, taču pastāvēs joti īsu brīdi. Kāds no viņiem noteikti dabūs galu no pārdozēšanas, pirms vēl ažiotāža paspēs norimt.» Galu neviens nedabūja (kaut gan tālu no tā nebija), taču ilgs mūžs GN'R «zelta sastāvam» tiešām nebija lemts.

Eksela performances

Pēc pāris gadu ilgām mocībām 1987. gadā grupas pirmā lielā plate «Appetite for Destruction» patiešām iznāca un īša laikā padarīja «Guns N' Roses» par supergrupu. Sev par lielu pārsteigumu puiši atklāja, ka ir kļuvuši par miljonāriem, taču dzīvesveidu mainīt tādēļ netaisījās. Piemēram, Slešs, kaut gan viņa bankas kontā bija 15 miljoni dolāru, aprobežojās vien ar to, ka noīreja vienistabas dzīvokli, lai būtu kur rīkot alkoholiskas un narkotiskas orgījas.

Vienīgais grupas dalībnieks, kurš nedūrās, nešņauca un nedzēra visķiju spaiņiem, bija Eksels. Kaut gan varbūt labāk būtu to darījis, jo pamazām vien kļuva arvien jocīgāks. Pārsvarā viņš turējās savrup no kolēģiem, priekšroku dodot draudzenes, vēlāk sievas, modeles Erīnas Everlijas kompānijai. Lai mīlas kaisle nezustu, Eksels Erīnu laiku

pa laikam iekaustīja, līdz beidzot draudzei tas apnika un viņa izkārtoja dziedātājam vizīti pie psihiatra. Dakteris Ekselam izrakstīja tabletes, taču ilgstoša efekta tām nebija.

Eksela izgājienu kļuva arvien ekstravagantāki. Kopējā koncerttūrē ar «Iron Maiden» viņš sazinās kādēļ iebruka personāla ēdamislabā un to izdemolēja. Grupas koncertos incidenti sekoja cits citam, jo «Guns N' Roses», lielā mērā pateicoties eksplozīvajai solista uzvedībai, spēja publiku uzkurināt tiktāl, ka tā kļuva nekontrolējama. Laiku pa laikam koncertos izcēlās nekārtības, un visbēdīgāk tās beidzās 1988. gada festivālā «Monsters of Rock», kur muzikantiem dziesmas «Paradise City» laikā izdevās publiku iekustīnāt tik ļoti, ka divi priekšējās rindās stāvošie skatītāji tika sabradāti līdz nāvei. Šīs uzstāšanās ieraksts, starp citu, ir izmantots «Paradise City» videoklipā.

Nākamais skaļais incidents norisinājās Sentlūisā, kur Eksels koncerta laikā sakašķējās ar vietējo baikeru bandu. Viens no baikeriem, pielidis labi tuvu skatuvei, sāka filmēt koncertu ar videokameru, kas Ekselam gaužām nepatika: vispirms viņš skaļi aicināja apsardzi izmest no arēnas džeku ar kameru, bet, kad apsargi nelikās dzirdam, pats ielēca pūli, lai pārmācītu nekauņu. Tad apsardze beidzot iejaucās un atrāva dziedātāju no baikera. Eksels apvainojās, pateica visu, ko domā par apsargiem, trieca pret zemi mikrofonu un pameta skatuvi, bet viņam sekja arī pārējā grupa. Nesagaidījusi koncerta turpinājumu, publīka sāka demo-

lēt koncerthalli, turklāt darīja to tik aizrautīgi, ka policijai nācās lietot asaru gāzi un ugunsdzēsēju šķūteni, lai pūli izdzēnātu. Finālā 60 cilvēki nonāca slimnīcā, 20 – aiz restēm, bet Ekselam izvirzīja apsūdzību masu nekārtību provocēšanā. Nav brīnuma, ka nelabvēļi GN'R sāka saukt par pasaules bīstamāko rokgrupu.

Par pilnīgi normālu lietu Ekselam kļuva koncertu kavēšana, kas parasti arī neizraisīja publikas sajūsmu. Vienas vai divu stundu aizķeršanās kļuva drīzāk par normu, nekā par izņēmumu. Iemesli kavējumiem varēja būt visdažādākie – sākot no tā, ka Ekselam nebija vajadzīgā noskaņojuma, un beidzot ar to, ka viņam bija kas svarīgāks darāms. Kas? Piemēram, Stokholmā, dodoties no viesnīcas uz koncertu, dziedātājs pa ceļam iegriezās kazino, kur pusotru stundu spēlēja ruleti. Pēc tam pa ceļam piestāja pajūsmot par uguņošanu. Kad maestro beidzot tika līdz arēnai, pulkstenis rādiņa jau pusnakti. Bet koncertam bija jāsākas devīnos vakarā, ja kas... Interesanti, ka tajā pašā Zviedrijā Eksels vēlreiz nepatīkānās iekūlās 15 gadus vēlāk, 2006. gadā, kad dzērumā kaur ko nesadalīja ar apsargu un iekoda viņam kājā. Šis joks Ekselam izmaksāja 6000 dolāru.

Oslo, kur grupa devās pēc Stokholmas, dziedātājs gāja vēl tālāk – vienkārši pazuda un neieradās uz koncertu. Kad pārējie viņu sāka meklēt, pēc kāda laika atklājās, ka puijis ir aizbraucis uz Parīzi un uzstāties netaišas. Dažas dienas vēlāk Manheimā Eksels gan ieradās uz koncertu, taču pēc ►►►

TOPGEAR LATVIJA SEPTEMBRA NUMURS JAU PĀRDOŠANĀ

PIEPRASI VISĀ LATVIJĀ!

WWW.TOPGEAR.LV

www.abonesana.lv

GUNI PĒC 20 GADIEM KO VIŅI DARA TAGAD

EKSELS ROUZS (W. AXL ROSE)

Atšķirībā no Sleša, Dafa un Izija, Eksels neko daudz pēdējos 20 gados nav sastrādājis un masu medijos biežāk parādījās ar skandāliem (piemēram, sakaujoties ar kādu paparaci), nekā ar mūziku. Cenšoties radīt perfektu albumu, Eksels nomūlējās gandrīz 15 gadus un acīm redzami pieņemās svarā, taču nekas ģeniāls tik un tā neiznāca. Laikam jau labu dziesmu radišanai tomēr pietrūka veco cīņubiedru, vienam pašam Ekselam spēcīga izrādījās par maz. Laiku pa laikam Eksels riko koncertturnejas, taču arī tām ir tālu līdz kādreizējam GN'R spožumam. Līdz pilnīgam izlīgumam ar bijušajiem grupas biedriem laikam vēl tālu, jo Eksels bija vienīgais no «gunu» «zelta sastāva», kas principiāli neierādās uz šogad notikušo ceremoniju, kurā «Guns N' Roses» tika uzņemti Rokenrola slavas zālē.

SLEŠS (SLASH)

Pēc GN'R «zelta sastāva» izjukšanas izveidoja pats savu brigādi «Slash's Snakepit», bet brīvajā laikā sadarbojās ar tādiem slaveniem mūziķiem kā Maiks Džeksons, Eliss Kūpers, Lenijs Kravics un Lemis Kikmisters. Kā ģitārists viņš vienmēr ir labi kotējis, viņa radīto ievadu dziesmai «Sweet Child o'Mine» žurnāla «Total Guitar» lasītāji atzinuši par visu laiku labāko ģitaras rifu. Pāris pēdējos gados veltījis solokarjerai, ierakstot pāris nesliktus albumus un regulāri koncertējot. Vēl arvien aizraujas ar reptījiem un darbojas Losandželas Zooloģijas asociācijas valdē. Nesen nodibinājis savu kinostudiju «Slasher Films», kas specializēsies šausmeņu uzņemšanā, bet pats Slešs rakstīs filmām mūziku.

pusstundas izdomāja, ka viņam viss apnicis – iešot prom. Tikai ar lielām pūlēm koncerta rīkotājiem izdevās dziedātāju pierunāt atgriezties uz skatuvēs.

Nelāgi beidzās arī koncerts Monreālā, kur GN'R uzstājās kopā ar «Metallica». Pirmie spēleja «Metallica», taču muļķīgā kārtā grupas līderis Džeimss Hetfilds apsvilināja roku nelaikā sprāgušas pirotehnikas patronas eksplozijā un nevarēja turpināt uzstāšanos. Normālos apstākļos tā nebūtu liela problēma – nākamā grupa ātrāk sāk savu uzstāšanos, nospēlē kādu dziesmu vairāk, un faniem labs prāts. Taču diemžēl šī otrā grupa bija «Guns N'Roses», kuras solists pat uz savu uzstāšanos nekad nespēja ierasties laikā. Iznākumā niknie fani bija spiesti nikt vairākas stundas, līdz beidzot superstaris Eksels stājās viņu acu priekšā. Pilnam komplektam Ekselam todien bija problēmas ar balss saitēm, publikai viņa sniegums nepatika, tādēļ noslēdzās viss pasākums ar grandiozu grautīnu stadiona apkaimē.

Štata psihologs un pārējie

Nevarētu teikt, ka Eksels nemēģinātu ar savām problēmām cīnīties. Viņš meklēja speciālistu palīdzību, un drīz vien grupas štats papildinājās ar psihoterapeitu, hiromantu un pat magnētisma lietu zinātāju. Pēdējās vārdam bija liels svars: pēc Eksela prasības pārējiem grupas dalībniekiem bija jāļauj viņai pārbaudīt savu auru, bet reiz speciāliste pat pierunāja grupu pārcelt koncertu, jo ap tā norises vietu neesot labs enerģētiskais lauks.

Atklātības brīžos Eksels mēģināja izskaidrot savu regulāro kavēšanos: «Vispār koncerti man nepatik, labprātāk es strādāju studijā. Vienmēr pirms šova es cīnos ar nevēlēšanos uzstāties. Ja ir noskalojums, tad viss kārtībā – aiziet! Taču vairākumā gadījumu es pārvēršos par psihu, ja kaut kas nav tā, kā vajag. Man ļoti ņēl, un iespēju robežas es cenšos izskaidrot savu neierašanos. Lielā mērā es vados pēc sava iekšējā pulksteņa un labāk uzstājos naktīs. Es vienmēr kavēju. Mana pēdējā vēlēšanās būtu, lai pēc manas nāves zārku atvestu ar pusotras stundas nokavēšanos, bet tam uz sāniem būtu rakstīts: «Piedodiet, es nokavēju!»»

Grupas biedriem gan bija mazliet cits viedoklis, ko savos memuāros publiski paudis Slešs: «Eksels ir dramatiski individuāls tips. Viņš vienmēr runā vai dara to, ko domā, viņa galvā ir vesels teātris. Viņš ir spējīgs no mušas izpūst ziloni, tādēļ vienkārša saruna ar cilvēkiem nereti izvēršas par nopietnu konfliktu. Eksels ir ļoti intelektuāls, taču tajā pašā laikā viņš dzīvo savā pasaule, kur cilvēcisko attiecību logika nedarbojas. Viņš nekad nedomā par to, ka viņa rīcība var radīt citiem neērtības. Viņš pat nedomā kādam nodarīt pāri, vienkārši viņš tā dzīvo.»

Game over

Teikt, ka grupā valdīja neveselīgs klimats, nozīmētu nepaiteikt neko. Eksels dzīvoja pats savā pasaule un ar kolēgiem sazinājās tikai caur grupas menedžmentu. Arī Izis, redzot grupā valdošo bardaku, pamazām no čomiem attālinājās arvien vairāk. Trīs pārējie grupas dalībnieki turpināja nodoties alkoholiski narkotiskajai uzdzīvei, taču ne visiem bija pa spēkam to apvienot ar darbu – bundznieks Stīvens Adlers nonarkojās tikāt, ka vairs nespēja izturēt koncertu slodzi un beigu beigās tika no grupas izmests. «Stīvenam dzīvē bija tikai *drugs, sex & rock n'roll*. Tikai to dēļ viņš dzīvoja. Pēc tam bija *drugs & rock n'roll*. Bet beigās palika tikai *drugs*,» tā notikušo komentēja Slešs, kuru pašu par atturībnieku nekādi nevarēja saukt.

Nākamais grupu pameta Izis, ar kura vienaldzīgo attieksmi pret koncertiem un dziesmu rakstīšanu nemierā bija Eksels.

Aizgājējiem tika piemeklēti aizstājēji, taču nosacītā stabilitāte nevilkās ilgi. 1994. gadā Dafs gandrīz nolika karoti aizkuņķa

dziedzera iekaisuma dēļ. Dakteriem gan izdevās izglābt Makagana dzīvību, taču slēdziens bija nepārprotams: ja nebeigsi dzert, tad, izsakoties kinoklašiķu vārdiem, pēc mēnesa tavās mājās spēlēs mūzikā, bet tu to vairs nedzirdēsi. Dafs brīdinājumu nēma vērā un savai alkoholiķa karjerai pielika punktu.

Sleša veselība izrādījās labāka, un viņš pudeli cilāt spēja vēl dažus gadus. Tomēr 2001. gadā arī viņš beidzot uzdeva – narkotiku nokaušētā sirsniņa atteicās darboties, un mediķiem knapi izdevās ģitāristu dabūt pie dzīvības. Kopš tā laika mūziķa organismam nākas sadzīvot ar implantēto defibrilatoru, bet viņam pašam – atteikties no alkohola. Nu jau pāris gadu viņš vairs arī nesmēkē.

Taču tas viss būs vēlāk. 90. gadu vidū Slešam un Dafam kļuva arvien grūtāk atrast kopēju valodu ar citā realitātē mītošo Ekselu, tādēļ nav brīnuma, ka Slešam tas 1996. gadā piegriezās un viņš īsi pazīnoja: «Es aizeju!» Pusgadu vēlāk viņam sekoja Dafs.

Loģisks jautājums – kas notika ar «Guns N' Roses»? Grupa izjuka? Nē, jo izrādījās, ka pirms dažiem gadiem Ekselam, piedraudot pārējiem ar aizēšanu no grupas, bija izdevies panākt, ka «Guns N' Roses» preču zīme tiek reģistrēta uz viņa vārda. Slešs gan tā kā mēģināja tiesāties, taču nekas prātīgs no tā neiznāca, un Eksels palika vienīgais likumīgais «Guns N'Roses» dalībnieks un īpašnieks.

«Guns N' Roses» ēna

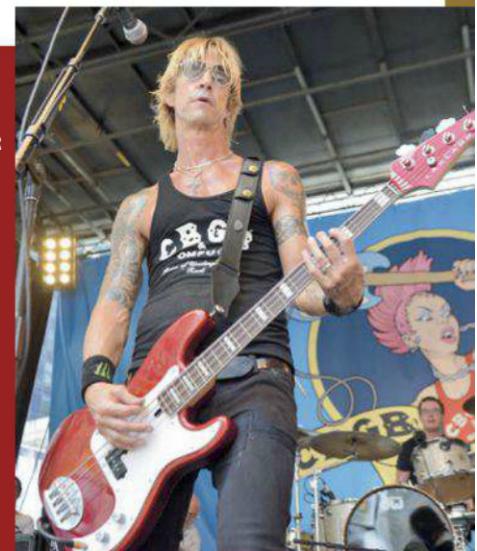
Plāni Ekselam bija lieli – radīt ģeniālu albumu. Lai tos īstenotu, viņš savācā jaunu sastāvu, kuram, nemot vērā grupas līdera savdabīgo raksturu, piemita tendence laiku pa laikam mainīties. Eksels sāka ar to, ka izdomāja albumam nosaukumu – «Chinese Democracy». Darbs pie tā sākās 1994. gadā, taču gāja kā pa celmiem. Galvenokārt tādēļ, ka lielu daļu laika Eksels veltīja skandāliem, piemēram, televīzijas operatoru un draudzeņu iekaušanai, un savas nestabilās nervu sistēmas remontam. Sākot no 90. gadu beigām nepacietībā gaidošajai publikai laiku pa laikam tika solīts: «Pacietieties vēl mazliet, tūlīt, tūlīt albums būs gatavs!» Taču pagāja gads, otrs un trešais, taču veikalos plate ar nosaukumu «Chinese Democracy» tā arī neparažājās. No apgrozības pazuda vinila diski, pēc tam audiokasetes, uz beigām gāja CD ēra un arvien plašāku izplatību guva mp3 faili, taču solīta albuma kā nebija, tā nebija. Pamazām Eksels un viņa solījumi radīt lielisku plati kļuva par anekdoti, līdz 2008. gadā, tātad 14 gadus pēc lielā darba sākuma, ieraksts (kurā, starp citu, bija ieguldīti vairāk nekā 10 miljoni dolāru) bija gatavs! Šis bija gadījums, kad kalns bija radījis peli – klausīties Eksela garadarbu ar zināmu piešiešanos varēja, taču uz šedevru tas pilnīgi noteikti nevilka.

Vēl sliktāk bija tas, ka Eksels ar savu GN'R versiju mēģināja uzstāties koncertos. Reizēm viņa dziedāšanā patiesām var saklausīt kaut ko no vecā «Guns N' Roses» šarma, taču biežāki ir tie gadījumi, kad reiz tik unikālās balss īpašnieks mikrofonā jau pēc otrās dziesmas sāk nožēlojami sēkt. Ījēzin, viņš taču izklausās kā Mikipele,» šādu komentāru pie kāda no «YouTube» atrodamajiem Eksela uzstāšanās ierakstiem atstājis kāds fans, un viņam ir pilnīga taisnība. Ja gribas izjust kaut ko no «Guns N' Roses» garšas, drīzāk ir vērts aiziet uz kādu Sleša koncertu – pēdējos pāris gadus viņš sadarbojas ar dziedātāju Mailzu Kenediju, un koncerti viņam iznāk tiešām labi.

No pārejiem oriģinālā sastāva dalībniekiem Eksels šķīrās ar naidu, taču laiks dusmām ir ļāvis noplakt. Pāris koncertos kopā ar Ekselu uz skatuves ir kāpis gan Dafs, gan Iziks. Tikai attiecībās ar Slešu vēl arvien valda karastāvoklis: kad Slešs bija sadomājis apmeklēt kādu no Eksela GN'R koncertiem, apsardze viņu, atsaucoties uz dziedātāja rīkojumu, atteicās ielaist. Kādā citā koncertā Eksels pavēlēja izmest no zāles puisi, kurš bija tērpies krekliņā ar uzrakstu «Slešs arī ir GN'R». Kas nozīmē vien to, ka oriģinālā «Guns N' Roses» sastāva sapulcēšanos uz vienas skatuves mums diez vai pārskatāmā nākotnē būs lemts redzēt. Un varbūt arī nevajag – divreiz vienā upē, kā runā, iekāpt nevarot. **FHM**

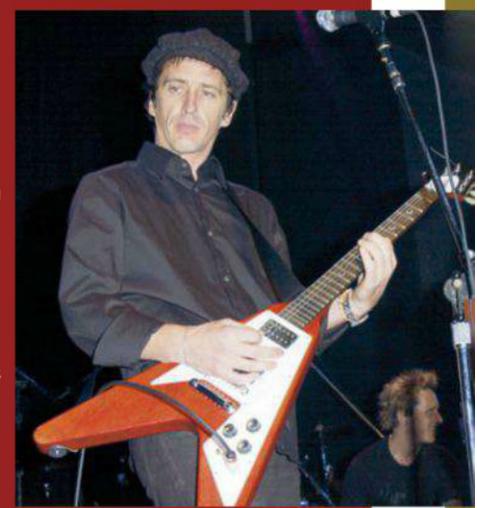
DAFS MAKAGANS (DUFF MCKAGAN)

Atmetis dzeršanu, bijušais GN'R basists izrādījās visprātīgākais no kompānijas. Jau 90. gadu sākumā viņš par 50 000 dolāru iegādājās «Microsoft» un «Starbucks Cofee» akcijas, kas viņam vēlāk atnesa 15 miljonus. Kādu laiku pastudējis ekonomiku, Dafs atklāja sevi biznesmeņu un žurnālista talantu, rakstot vairākiem izdevumiem un dodot padomus citiem muzikālām finanšu investīciju jomā, kā arī piestādājot par sporta apskatnieku ESPN.com. Novārtā nav atstājis arī mūziku, kādu laiku spēlējot Sleša projektā «Velvet Revolver», bet pēdējā laikā darbojas pats savā grupā «Loaded», kas pērn izdeva itin labu albumu.

IZIJS STREDLINS (IZZY STRADLIN)

Visklusākais vīrs no oriģinālā «Guns N' Roses» sastāva solo-karjeru uzsāka pats pirmais – jau gadu pēc grupas pamešanas viņš ar savu jauno projektu «Ju Ju Hounds» izdeva savu albumu, krietiņi piezemētāku un rāmāku nekā GN'R mūziku. Vēlāk Slešs un Dafs izjūt mēģināja pierunāt iesaistīties savā jaunajā grupā «Velvet Revolver», taču bijušais kolēģis pēc neilga pārdomu brīža tomēr atteicās. Pagājušo gadu laikā Stredlins ir izdevis vēl dažus soloalbumus, kas gan paliekas pēdas rokmūzikā nav atstājuši, un uzstājies vairākos koncertos kopā ar Eksela GN'R sastāvu.

STĪVENS ADLERS (STEVEN ADLER)

Vispārdestruktīvākajam no GN'R dalībniekiem dzīve pēc šķiršanās no grupas nav bijusi viegla. Vispirms viņš iesaistījās tiesu darbos, lai piedzītu no grupas daļu ienākumu – beižās nesenā kolēģi no Stīvena atpirkās ar 2,5 miljoniem dolāru un noteiktu procentu ienākumu par realizētajiem ierakstiem. Tīcis pie naudas, Adlers turpināja šaukt un durties uz nebēdu, līdz 1996. gadā iedzīvojās pamatiņas veselības problēmās. Pilnam komplektam viņš uz pāris mēnešiem iešēdās cieņumā par kaušanos un narkotiku lietošanu. Vairākas reizes bijušais GN'R bundznieks ir mēģinājis ārstēties no narkotiku atkarības, vienreiz to darijis pat TV realitātes šova ietvaros. Pēdējos gados sācis dzīvot prātīgāk, nodibinājis grupu «Adler's Appetite», kas galvenokārt spēlē «guņu» vecos gabalus, un ar Sleša palīdzību ierakstījis arī pāris jaunus.

TEHNIKA AUTOTESTS

Lexus GS450h

Zaļais sporta dīvāns

Videi draudzīgs, tomēr jaudīgs – FHM izmēģina jauno «Lexus GS450h»

Grozās priekšā, grozās pakāla

Ideja šķietami ir pareiza – liels, komfortabls sedans ar jaudīgu dzinēju un elektromotoru, kas nodrošina papildu jaudu, samazina degvielas patēriņu un ik pa laikam lauj baudīt pilnīgu klusumu. Tomēr vecais GS hibrīds nespēja iekarot daudzu pircēju sirdis. Tāpēc «Lexus» nolēma jauno modeli radīt krietni iespaidīgāku.

Jau ar pirmajām reklāmām mums tika demonstrēts: šī ir jauna seja, šīs ir jauns sākums! Un drosmīgs sākums – priekšējo bamperi, šķiet, veidojis pats Dārts Veiders. Ekspresīvi, bet piestāv. Tādā pašā stilā GS ir mainījies viscaur, gan iekšpusē, gan ārpusē. Pilnīgi jauns dizains, pilnīgi jauns izkārtojums salonā. Tas, kas dzīvo zem pārsega (un bagāzniekā) arī ir piedzīvojis pārmaiņas. 3,5 litru Atkinsona cikla V6 dzinējs, apvienots ar diviem elektromotoriem, kopā rada 343 zirgspēkus. Mazliet cietusi ir dinamika, toties arī patēriņš rezultātā ir mazāks.

FAKTI

Lexus GS 450h F Sport

Dzinējs: 3,5l V6 + Synergy Drive

Jauda: 343 Zs

Paātrinājums: 5,9 s

Patēriņš: 8,3 l/100 km
(reālais)

CO₂: 149 g/km

Cena: 58 000 latu

«F-sport» versijā GS tīcis arī pie maiņīga stūres paātrinājuma un stūrējumiem aizmugures riteniem. Lēni braucot, tie piestūrē pretējā virzienā, tā palielinot manevrētspēju, savukārt, dzenoties pa šoseju, aizmugure stūrē tajā pašā virzienā. Izklausās forši, bet praksē tam ir zināma ēnas puse – mazliet zaudējot modribu (piemēram, knibinoties infoizklaides sistēmas dzīlēs), auto ļoti viegli «aizpeld» no vēlamās trajektorijas. Šeit lieti noderētu automātiskā joslu līniju atpazišanas sistēmu, taču šī opcija mums nav pieejama.

Straujā gaitā pretī radarām

GS iedarbināšana ir visai neceremoniāla – pēc *Start* pogas nospiešanas paneli vienkārši iedegas lampiņa *Ready*. Nekādas sportiskas rēkoņas un izpūtēju ducināšanas. Iekšdedzes motors pamostas jau tikai gaitā – tad, kad sasniegts lielāks ātrums vai gluži vienkārši vadītājam «paslīdējusī» kāja ar visu pedāli ieduras grīdā. Auto paātrinās varenī. Nevis nedabiski ātri (kaut gan 5,9 sekundes līdz simtam ir ļoti cienījami) vai agresīvi, bet

varenī. Motors rūc (salonā gan dzirdama vien patīkama šņākšana), fantastiski platās riepas iekožas asfaltā, un auto uzsāk strauju, taču ļoti vienmērīgu skrējienu preti fotoradarām. Lai arī ieslēgts «Sport» režīms un ēverģēlijas ar pedāliem un pārnesumiem mijas ar lielu entuziasmu, auto neļauj aizmirst, ka primāri ir radīts komfortam. Pat vistrakākajos manevros (kurus gan kā pikta fizikas skolotāja strauji ierobežo stabilitātes sistēma) auto saglabā eleganci un majestātiskumu. Tas ir

pašikami, tiesa, uzreiz ir skaidrs, ka šis auto nu nekādi neapdraud vāciešu M modeļus. Viens elements gan mazliet izkrit no kopējās sinerģijas – pārnesumu kārba. Kā jau hibrīdiem ierasts, šeit par jaudas pārnesi atbild variators ar sešiem «virtuāliem» pārnesumiem. Ja lielākoties gaitā kārba par sevi neatgādina, tad, sportiski minot, būs grūti nepamanīt pārslēgšanās aiztures. Salīdzinot ar tām pauzēm, ko izjutām pirms gadiem desmit, šeit kikdauna (pārslēgšanās uz zemāku pārnesumu) aizture ir niecīga, tomēr jūtama. Strauji «ieminot grīdā», jārēķinās ar mirkli datora pārdomām, pirms saņemam jaudas belzienu.

Informācija un izklaide

Mazāk lejni aprikoji GS publiku izklaidē ar astoņu collu ekrānu, taču šis top modelis priecē ar veselām 12 collām šķidro kristālu. Infoizklaides sistēma ir augusi savās spējās, taču kopējais interfeiss ir labi pazīstams un joprojām viegli saprotams. Tā kā ekrāns ie-buvēts dzīļi panelī, ar pirkstiem aiztikt to nav jēgas. Visa vadība notiek ar bīdāmu cursorsviru, ko «Lexus» izmanto jau vairākus gadus. Diemžēl zudusi ir *Enter* poga zem ikšķķa, un tagad funkcijas apstiprināšanai jānospiež pats džoistiks. Tas ir krietni neērtāk.

Protams, neiztrūkstoša šādam auto ir iespē-

ja pieslēgt viedtālruni ar «Bluetooth» vai USB palīdzību. Audio straumēšana darbojas ar minimālu aizturi, turklāt sistēma saprot un parāda attiecīgā avota (dziesmas, interneta radio utt.) informāciju ekrānā. Viena lieta gan būs visai piņķerīga tiešā nozīmē – barošanas un USB rozetes atrodas mantu glabātuvē viduskonsolē, tāpēc tiem, kas mēdz pie loga stiprināt savus tālrunus ar mūžam ieslēgto par fotoradariem brīdināšo «Waze» aplikāciju, jārēķinās ar vadu, kas stiepsies pāri visam elegantajam panelim.

Jaunais GS ir padevis varens. Nē, ne lie-lisks – vēl ir, kur tiekties, bet auto ir varens visās savās izpausmēs. Gaitā, komfortā, tēlā. Šobrīd vairāk nekā jebkad vācu luksusa cienītāji būs spiesti pakāsi pakausi un aiziet aptaustīt dzīvē to ambiciozo japāni. Sliktāka-

jā gadījumā – līdz BMW salonam būs vien pāris soli. **FHM**

Patika:

- + jaunais interjers ir daudz pieaugušāks un elegantāks nekā priekšgājējam
- + bezkompromisu komforts salonā
- + elegant gaitu nodrošinošā adaptīvā piekare
- + adaptīvā krūza kontrole, kas lauj aizmirst par bremzēšanu
- + degvielas patēriņš, apdomīgi braucot

Nepatika:

- pārnesumu kārbas (variatora) aizture pie strauja pāotrīnājuma
- salīdzinoši mazs bagāžnieks (kurā paslepti lielie akumulatori)
- vietām nesaprotama infoizklaides sistēmas vadība
- arhaiskais krūza kontroles «pulkis» zem stūres

DUBLU VANNAS

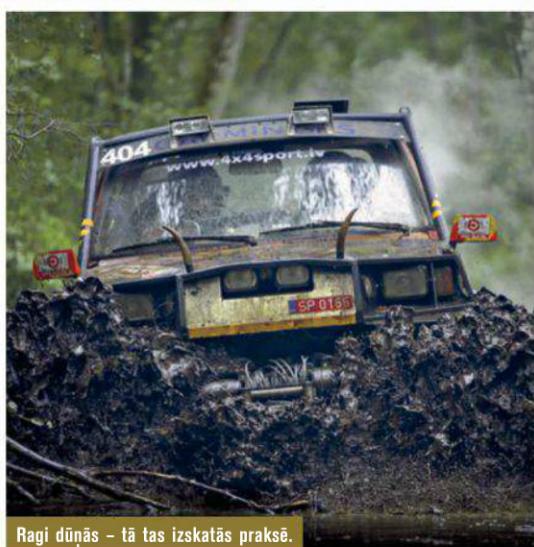
Vidusmēra latvietis nepaguris lād valdību par dzimtenes celu slikto stāvokli. Taču ir arī laudis, kuriem celi nav svarīgi - jo lielākas bedres un biezāki dubli, jo labāk. Tie ir bezcēla sacensību braucēji, kuri augusta vidū pūlējās Alūksnes pusē, īai piedalītos mačos «Stiga Trophy 2012». Dublu trasē bija vairāk nekā pietiekami, tādēļ sacensības, ko, stārp citu, atbalstīja arī FHM, droši var saukt par veiksmīgām.

Tie nav mehanizatoru svētki, tā ir bezcēla sacīķu atklāšanas parāde.

Izskatās pēc Bolīvijas džungļiem, taču patiesībā tas ir Trapenes mūžamežs.

Ragi dūnās – tā tas izskatās praksē.

4X4

Kālňā augšā, pēc tam lejā.

Kvadraciklisti mežos parasti pārvietojas pa pāriem vai nelielos ganāmpulkos.

Un konkursā par vislabāk norakto auto uzvarētājs ir...

Jā, šādā lenķī izskatās vismākslinieciskāk.

Arī riepu ekonomēšana ir no svara, tādēļ brīžam labāk braukt uz diviem ratiem.

Amatieri klasē briesmīgi tūnēts auto nav nepieciešams, var iztikt arī ar vectēva nīvu.

Viesi no brāļīgās Igaunijas purviem.

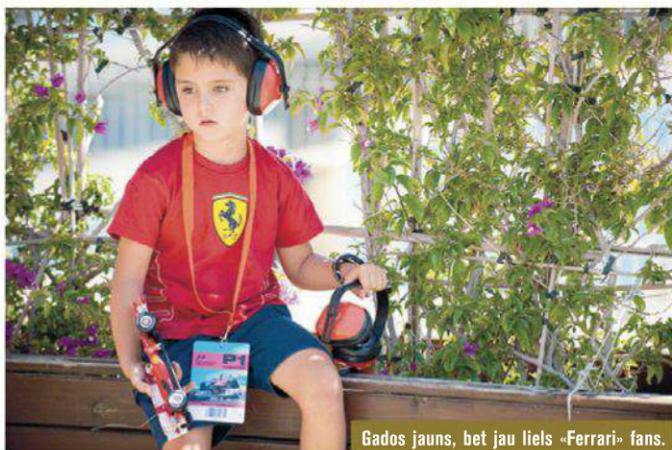
Finīss, uzvara, šampanietis, meitenes.

F1 TUVPLĀNĀ

Motoru rūkona, uzvaras garša un nodilušas riepas

Diviem sporta fotogrāfiem no Latvijas šogad bija iespēja pabūt tur, kur vēlētos noklūt daudzi – viņi viesojās F1 sacensību aizkulīsēs. Šādu iespēju Renāram Korim un Rihardam Streikim piedāvāja «Domenikss», «Daimler Mercedes-Benz» ģenerālpārstāvis Latvijā sadarbībā ar F1 komandu «Mercedes-Benz AMG Petronas». Atbraukuši no sacīkstēm Spānijā, abi fotogrāfi padalījās ar fotogrāfijām un iespaidiem arī ar žurnālu FHM. Lai gan sacensību laikā noklūt līdz boksiem puiši nevarēja, par F1 neredzamo pusī viņi uzzināja gana daudz.

Gados jauns, bet jau liels «Ferrari» fans.

Daudzkārtējais F1 čempions Mihails Šūmāhers, kurš nu jau kādu laiku aizmirsis, kāda ir uzvaras šampanieša garša, sniedz kārtējās intervijas pirms sacīkstēm.

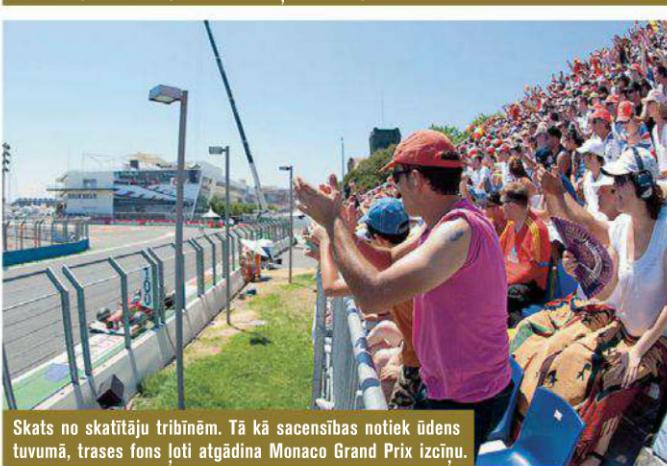
Sacensības Valensijā norisinās ostas apkārnē, tādēļ labi redzami piestājušie kuģi – var paskatīties sacensības un pie reizes izbaudīt patīkamo laiku un Valensiju.

Cilvēki iemācījušies nobildēties ar braucējiem, kamēr tie pārvietojas. Fotografēšanās notiek ejot – ātri pielec blakus sportistam un sevi nokripsē. Pret šādu piegājīenu arī paši sportisti neprotestē, jo tas notiek ātri.

Pirms svētdienas sacensībām piloti tiek izvīzināti pa trasi, lai sasveicinātos ar sanākušajiem skatītājiem. Kamēr viņus vizina pa trasi, žurnālistiem dots laiks intervēt.

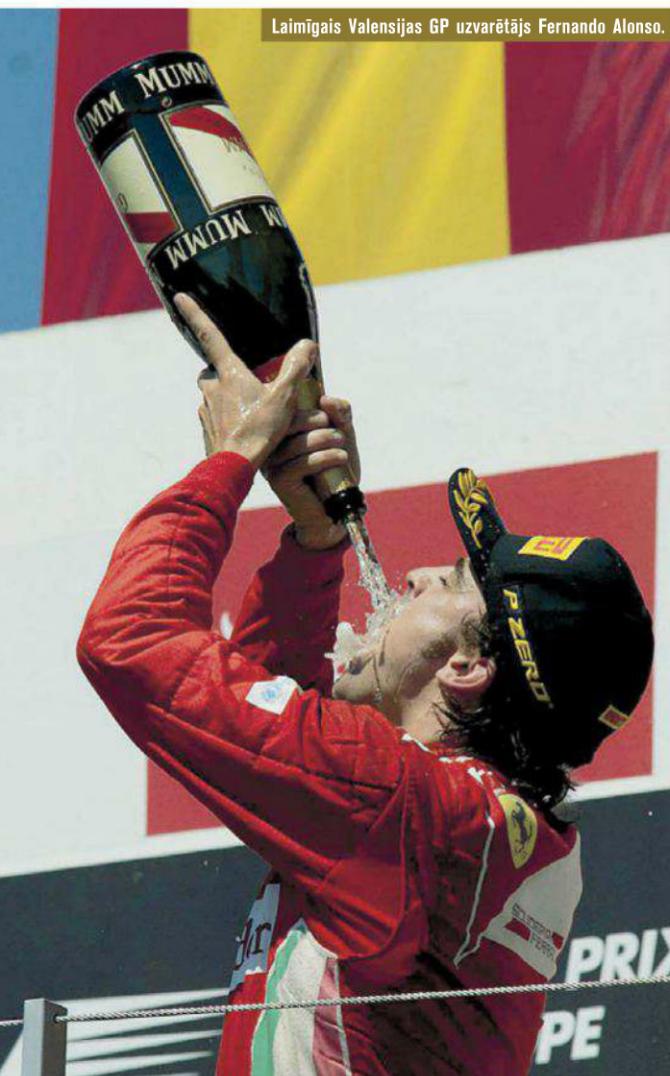
Skats no skatītāju tribīnēm. Tā kā sacensības notiek ūdens tuvumā, trasē fons ļoti atgādina Monaco Grand Prix izcīnu.

F1

Pēc sacensībām tiek mazgātas riepas. Viss ap šo sporta veidu ir līdz sīkākajai detalai atšķaidrāts.

Laimīgais Valensijas GP uzvarētājs Fernando Alonso.

Promo meitenes šādi kolonnā soloja līdz pat savai teltīj, kura atradās apmēram puskilometru no trases. Kārtējais pierādījums, ka F1 joti piedomā par visiem sīkumiem, lai viss notiek perfekti.

Sacensības apmeklēja arī futbolists Roberto Karloss.

Šādi tiek nonemts asfarts, kas sakräjies uz riepām.

Nekur tālu no F1 nav tikuši arī agrākie līderi. Arī Deivids Kulhārds apmeklēja sacensības.

Fani. Visu sacensību garumā tie cēlās kājas ik reizi, kad konkrētajai tribīnei garām pabrauca Fernando Alonso, tādējādi uzmundrinot un atbalstot savējo cīnā par uzvaru.

ANDROID APLIKĀCIJU TOP3

FLIPBOARD

Šī ir aplikācija, kas pilnībā mainīs tavus interneta saturu pārlūkošanas ieradumus. Tā ne tikai apvieno visu tev interešējošo vienkopus, bet arī sakārto to maksimāli ērtai pārlūkošanai. Pievieno «Flipboard» savu «Google Reader» kontu vai sociālos tīklus un iegūsti savu personalizēto elektronisko žurnālu. Turklat viena pirksta spiediena attālumā vienmēr ir iespēja redzētajā daļīties ar draugiem vai saglabāt skatīšanai vēlāk.

SAMSUNG CARES

Varbūt tev ir «Samsung» telefons vai planšetdators, bet varbūt veļasmašīna vai televizors. Lai kāda ierīce tā būtu, šajā aplikācijā atradīsi atbildes uz jautājumiem par visām «Samsung» ražotajām elektroierīcēm. Aplikācija darbojas arī citu ražotāju «Android» telefonos.

FIREFOX

«Mozilla Firefox» interneta pārlūku datora zina un izmanto ļoti daudzi. Un tam ir arī savu «Android» versija, ar kuru interneta pārlūkošana notiek gluži kā datorā. Pa-teicoties sinhronizācijai, dubulti ieguvēji būs tie, kas lieto abus. Pievieno grāmatzīmi datorā, tā parādās telefonā, saglabā paroli datorā, tā ir arī telefonā utt.

IOS APLIKĀCIJU TOP 3

GOOGLE CHROME

Protams, tavā «iPad» vai «iPhone» jau ir «Apple» līdzīgais «Safari» pārlūks, taču vienmēr ir labi, ja parādās nopietnas alternatīvas – un nu «Google» nākusi klājā ar «Chrome» pārlūka versiju iOS ierīcēm. Labāks vai sliktāks – tas ir gaumes un pieraduma jautājums, taču izmēģināt iesakām noteikti. Kā jau pārlūkprogrammai pienākas, tā ir bezmaksas.

GOOGLE DRIVE

Ja sākām ar «Google», ar «Google» arī turpināsim: pašu drošības un «Apple» biznesa apsvērumu dēļ mums nākas izmantot «iCloud», «DropBox», WiFi ārējos diskus un citas iespējas «palielināt» ierīces atmiņu. «Google» piedāvā arī savu versiju – «Google Drive». Noderēs gan failu apmaiņai ar citiem lietotājiem, gan paša «Google Docs» un citu dokumentu glābšai mākonī. Bez maksas pieejami 5 GB.

ALCHEMY

Ja tevi interesē alkīmija, tad to (pilnīgi nezinātniskā līmeni) varēsi praktizēt spēlē «Alchemy» – savienojot četrus pamatelementus (ūdens, uguns, gaiss un zeme) un no to dažādām kombinācijām iegūtas atvainātas vielas un lietas, var mēģināt iegūt dažādus brīnumus. Ja tev izdosies atlāt 380 elementus, apsveicu – es ikgājās šo spēli. Spēlei ir bezmaksas versija ar reklāmas banieriem, kā arī iespējas par lētu naudu tikt no tiem valā.

KNIPSEĒ UN KLAUSIES

Piksēlis pie pikselā, ne adatas dūriena –

rudens jaunumi fotogrāfijā un ne tikai

CANON KAMERA

Ja no fotokameras vēlamies izspiest kaut ko vairāk nekā no parastā «ziepiju trauka», tad «Canon EOS M» varētu būt labs risinājums. Izmēri un cena nav tik lieli kā spoguļkamerām, taču objektīvus iespējams maiņit un bildes saknipsēt pietiekami labā kvalitātē. Kamerai ir ļoti ātrs autofocuss un iespēja izmantot mākslinieciskus efektus.

Cena: Ls 695 www.canon-europe.com

NIKON KAMERA

Arī «Nikon» laiž klajā jaunu «Nikon 1» sērijas kameras – tai piešķirts indekss J2. Kompakts korpus, maināmi objektīvi, zibenīgs autofocuss – tie ir galvenie rādītāji. Interesanta ir automātiskā kadru atlases funkcija: ja ātrā tempā esi uzņēmis 20 gandriz identiskus kadrus (piemēram, kā draudzene attaisa krūsturi), gudrais aparāts atlasis piecus kvalitatīvacos no tiem, vadoties pēc tehnikiskajiem rādītājiem. Pašam nebūs jārokas pa bilžu kaudzi, mēģinot saprast, kura tad ir labākā.

Cena: vēl nav izsludināta www.nikon.lv

HARMAN/KARDON AUSTINAS

Līdz šim «Harman/Kardon» bija pazīstama kā kompānija, kas ražo augsta līmeņa audioaparātūru, taču austiņu tās sortimentā nebija. Nu šīs caurums ir aizpildīts ar oriģināla dizaina austiņām. Skandas kvalitāte, kā jau varēja gaidīt, ir ļoti laba, austiņām ir iebūvēta ārejo troksnu slāpēšanas sistēma un mikrofons, kas ļauj tās izmantot arī kā telefona brīviroku ierīci.

Cena: ap Ls 200

www.harmankardon.com

KABATAS PROJEKTORS

Elegants risinājums, kā radiem un draugiem parādīt ceļojumā uzņemtās fotogrāfijas un video – nu ļoti jau portatīvs projektors «Optoma PK301+». Izmērā tas ir mazāks par A4 formāta lapu, sver tikai 235 gramus, bet spēj projicēt 150 collu izmēra attēlus. Kā informācijas avotu var izmantot gan «micro SD» karti, gan datoru vai tālruni. Pavisam jauki, ka darbināt projektoru var ne tikai no elektrības tīkla, bet arī ar baterijām.

Cena: ap Ls 300 www.optoma.com

KINO BEZ VADIEM

Ja nav vēlēšanās staiņties ar vadiem, bet telpisku skaņu mājas kinozālē tomēr gribas, risinājums varētu būt šī te «Sony» audiosistēma HT-CT260. Garenās formas skaļrunis jebkurā telpas vietā sagādās 3D skaņas efektus, plus vēl itin labi atskanošs arī mūziku, turklāt iztiektot bez vadiem, jo ir draugos ar «Bluetooth».

Cena: vēl nav zināma

www.sony.lv

GEITSA PLANŠETE

Beidzot publikai savu planšetdatora versiju, sauktu par «Surface», demonstrējusi arī kompānija «Microsoft». Lai arī oficiālā prezentācijas laikā verķis pāris reizes nepiedienīgi uzkārās, tomēr ir pamats domāt, ka sērijevida produkts būs visnotāl interesants. Izmēru ziņā «Surface» ir ļoti līdzīgs «iPad», taču darbina to «Windows 8» programmatūra. Dizaina ziņā lielākā ārējā atšķiriba ir tā, ka «Surface» aprīkots ar atlokāmu kājiņu, lai to ērti varētu uzstelēt 22 grādu leņķi.

Par cenām gan pagaidām skaidrības vēl nav.

Cena: nav vēl

izsludināta

www.microsoft.com

Mobilā ēra apdrošināšanā!

Sekojoši līdzi moderno tehnoloģiju attīstībai un patērētāju ieradumiem, esam radījuši mobilu lietojumprogrammu BTA klientu atbalstam.

BTA mobilā lietojumprogramma ir paligs Tavās ikdienas gaitās

- piedāvā rīcības plānu negadījuma brīdim,
- pasargā Tevi celā, lai kur Tu būtu,
- sniedz iespēju ar telefonu nogrāfēt negadījuma bojājumus un nosūtīt tos BTA,
- lauj iegādāties apdrošināšanu no jebkuras vietas un jebkurā laikā,
- sniedz atbildes uz visdažādākajiem jautājumiem par apdrošināšanu.

Izbaudi brīvību, ko sniedz mobilitāte un drošības izjūta, ka viss vajadzīgais ir Tavā kabatā!

Uzzini vairāk: 26 12 12 12, www.bta.lv vai BTA klientu apkalošanas centros

Lejuplādē aplikāciju
savā viedtālrunī

Stils: Dace Vaivara

DŽINSU PARĀDE

Kopš džinsi 19. gadsimta beigās tika radīti kā darba apģērbs, no modes tie nav izgājuši. Jebkurā gadalaikā ikdienas garderobe bez džinsiem nav iedomājama. FHM piedāvā izvēlēties šoruden aktuālākos džinsu modelus – klasiskos tumši zilos, balinātus un plēstus ar dažadiem efektiem vai košās krāsās.

H&M

MODERNĀ KLASIKA

Aktuālā ikdienas *casua/stila* versija – tumši zili klasiski džinsi salikumā ar žaketi, ko pēc vēlēšanās var papildināt ar sportiskākiem vai klasiskākiem akcentiem. Sezonas jaunums – džinsus valkā mazliet saisinātā garumā, uzlocītus līdz potītēm salikumā ar klasiskā stila kurpēm ar masīvu zoli.

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 34,95

Zara, TC Rīga Plaza, Ls 35,95

Zara.lv, Ls 49,95

Tommy Hilfiger, TC Spice, Ls 83

New Yorker

SPECIFIĒKI

80. gadu hīts modē bija vārītie, balinātie un plēstie džinsi, bet 90. gadu beigās – speciāli novēcināts džinsu audums. Šajā sezonā aktuālas abas versijas *vintage* stilā, ko papildina ar retro stila žaketi vai adītu jaku un zamšādas zābakiem. Jauņums retro cienītājiem – speciāli padiluši džinsi no velvetā auduma.

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 44,95

Chipo&Baxx, TC Azur, Ls 59

Chipo&Baxx, TC Azur, Ls 59

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 29,95

New Yorker, Ls 17,45

Teksts: Dace Vaivara

KOŠAS KRĀSAS

Zilie džinsi apnkuši? Atsvaidzini rudens garderobi ar spilgtākām krāsām, jo šajā sezonā džinsu modē dominē dzeltenie, oranžie, sarkanie, bordo un violetie toni. Lieliska izvēle pie sportiskā vai brīvdienu stila salikumā ar stepētām vestēm, jakām, adijumiem un smagnējiem zābakiem.

New Yorker, Ls 20.95

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 17,95

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 5,95

Chipo&Baxx, TC Azur, Ls 40

New Yorker, Ls 34.95

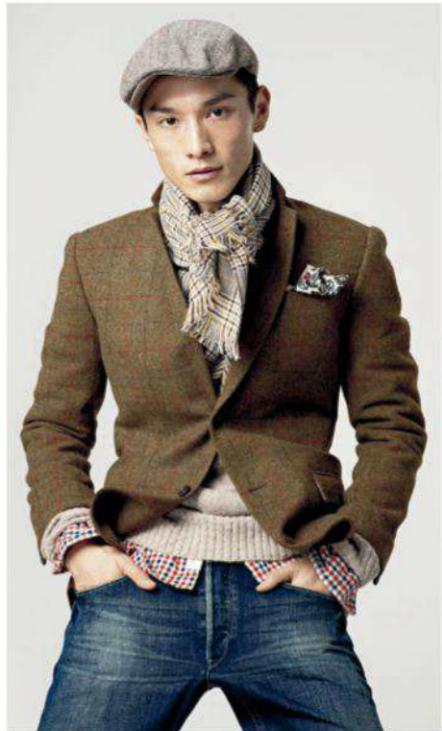
New Yorker

JAUNS ZĪMOLS LATVIJĀ

H&M veikals TC «Galerija Centrs»

Globālais zviedru modes uzņēmums «Hennes&Mauritz» beidzot ierodas arī Latvijā un 15. septembrī durvis vērs pirmais šī tīkla H&M veikals Vecrīgā, tirdzniecības centrā «Galerija Centrs». Slavenā zīmola koncepcija – piedāvāt modi un kvalitāti par viszemāko cenu. Ap 2000 kvadrātmētru lielais veikals aizņems trīs stāvus un tajā būs pieejami jaunākie moderna dizaina vīriešu, sieviešu un bērnu apģēri. Vīriešu modē atkal atgriežas meistarīgas šūšanas tradīcijas, tādēļ par daudzfunkcionālu vīriešu garderobes elementu H&M šā gada rudens un ziemas kolekcijā ir kļuvis uzvalks. Dominē 60. gadu stilam raksturīgais augumam pieguļošais siluets ar šauriem žaketes atlokiem un nedaudz saīsināta garuma biksēm. Svarīga vieta rudens garderobē ir klasiskiem pusmēteljiem, kardiganiem, bleizeriem, svīteriem ar augsto apkakli, velveta biksēm un aksesuāriem – smagnējiem ādas zābakiem, lielām ceļasomām, tīda kaklasaitēm un tauriņiem, bikšuriem un retro stila brillu rāmjiem. Modes zīmols dibināts Zviedrijā 1947. gadā un pašlaik 44 pasaules valstis H&M grupai ir ap 2600 veikalui. Drīz pēc pirmā veikala atvēršanas «Galerija Centrs» zviedru kompānija paplašinās savu darbību Latvijā un jau šogad atvērs arī otru H&M veikalu tirdzniecības parkā Alfa.

Informācija: TC «Galerija Centrs», www.hm.com

SKANDINĀVU STILĀ

ECCO rudens apavu kolekcija

Strauji tuvojoties rudenim, apavu ražotāji ECCO radjuši iedvesmojoši skandināvisku kolekciju, kuras viens no vadmotīviem ir atturīgais *less is more* – minimālisma pamatprincips. Īpaši ērtajām rudens kurpēm un zābakiem ar raksturīgo *vintage* jeb tīšām nobružātas ādas efektu aktuāla lauku komforta un pilsetnieciska dzīvesstila apvienojums. Jaunajā

rudens–ziemas kolekcijā neiztikt arī bez klasiskām un jau sen iecienītajām apavu līnijām un toņiem, kā arī sportiska stila apaviem, kas piemēroti aktīvai atpūtai.

Cenas: no Ls 69,99 līdz Ls 159,99.

Informācija: ECCO veikali Rīgā, www.ecco.com

SMARŽO KĀ BONDS. DŽEIMSS BONDS

Aģenta 007 smaržu aromāts

Pagājuši 50 gadi, kopš Jans Flemings sarakstīja legendāro bestselleru par britu slepeno aģentu Džeimsu Bondu, kas tika ekranizēts pirmajā kino filmā «Doktors «Nē»» 1962. gadā. Šīm notikumam par godu parfimēri radjuši kolekcijas vērtu smaržu aromātu īstiem vīriešiem «James Bond 007». Kāds būs jaunais Bonda aromāts – tas pagaidām ir noslēpums, bet skaids, ka neiztikt bez martini, vodkas, šaujampulvera un asins notīm. Ekskluzīvais aromāts Bonda faniem visā pasaulē būs pieejams vienlaicīgi ar bondiānas 23. filmas «Operācija «Skyfall»» pirmizrādi – kinoteātros Latvijā tā būs skatāma no novembra.

Informācija: www.007.com

FOTO: NO REKLAMAS MATERIAĻIEM

Teksts: Anna Kustikova

AUSTRUMU GARŠVIELAS

VASARA AR CITRUSU AROMĀTIEM
JAU AIZ MUGURĀS, RUDEŅĀ LAIKS
JAUNĀM SMARŽĀM – SMAGĀM
UN PIKANTĀM.

Armani Prive
Ambre Soie
50 ml
Juteklisks
un seksīgs
aromāts no
ekskluzīvās
«Armani
Prive»
kolekcijas.
Aromātā silti
savījas
ingvera,
kanēla,
krustnag-
linu, ciedra,
pačūlijas un
ambras
notis.
Cena: Ls 110,
Stockmann

Guerlain
L'Eau Boisee 80 ml
Šīs izteikti virišķīgās
smaržas apbur ar
piparmētras,
koksnes, vetivērijas,
ruma, ġerānijas un
muskusa aromu.
Cena: Ls 50,50, Kristiana

Dsquared
Potion 80 ml

Smaržu radītāji iedvesmojušies no senām receptēm un uzskata, ka radījuši mīlas eliksīru. Aromāts tiešām ir bagātīgs un juteklisks, tā sastāvā ir piparmētra, pačūlijas, ambra un muskuss. Pieejami arī citi šīs sērijas parfimērijas izstrādājumi, sākot no dušas ūdens un beidzot ar dezodorantu.

Cena: Ls 63,50, Douglas

Calvin Klein
Euphoria Men Intense 100 ml

Smaržas, kas domātas
temperamentigiem viriešiem
ar nevainojamu stilu. Aromātā
jūtams ass priesiens, par ko
jāpateicas ingveram, pipariem
un salvījai.

Cena: Ls 46,90, Douglas

Giorgio Armani
Onde Extase 50 ml

Aromāts no slavenās «Onde» trīsvienības.
Smaržas ir kaut kas no Austrumu
noslēpumainības, jo izstrādātāji iedvesmu
smēlušies Japānā. Ciedrs, mimoza,
jasmīns, narcises, sezama ēja – lūk, dala
aromu, kas te sajūtami.

Cena: Ls 59,50, Stockmann

Aqua di Parma
Essenza 40 ml

Neuzbāzigs, kluss un ļoti oriģināls aromāts. Smaržu kompozīciju veido
greipfrūta, jasmīna, mandarīna, rozmarīna, melno zirņu, rozes, pačūlijas,
baltā muskusa un lilijas notis.

Cena: Ls 49,50, Stockmann

**LABĀKAIS PORTĀLS
MAKŠĶERNIEKIEM LATVIJĀ!**

COPES LIETAS.LV

Jau varāk nekā **10 000** copiesbiedru! Pievienojies arī Tu!

© Ivars Kaudzītis Fotolia.com

- Saņem copies ekspertu padomus un atbildes uz saviem jautājumiem
- Dalies ar copē gūtajiem foto un video iespaidiem
- Satiec un atrodi jaunus copies draugus forumā
- Veido savu un lasi citu lietotāju copies blogus

**IENĀC
PIE
SAVEJIEM**
[WWW.COPESLIETAS.LV](http://www.copeslietas.lv)

COPES LIETAS abone ūz 12 mēnešiem!

10LS

VIENĀDĀRS

KONKURSĀS

DRAGU LIETAS

Tu vari paslēpties no dedzinošās saules.

Tava terase nevar.

Pinotex TERRACE CLEANER

Pinotex TERRACE OIL

Pinotex WOOD OIL

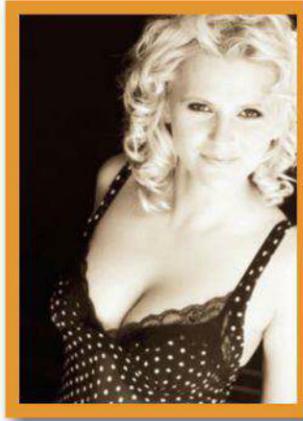
Ārējās koka virsmas pastāvīgi ir pakļautas visdažādākajiem laika apstākļiem. Tāpēc aizsargājiet savu terasi ar Pinotex Terrace Oil, un jūsu koks gadiem ilgi saglabās toni un izturību pret atmosfēras iedarbību.

Pinotex®

Viss, kas vajadzīgs kokam

EROTISKĀ MASĀŽA

Ikuļošanu vecmeitu kategorijā Baiba atzīmē ar erotiskās masāžas seansu

aizvilina līdz kādam mīligam masāžas salonīnam, kur nodod mani administratores gādīgajās rokās. Tikai tajā brīdī es saprotu, kas mani sagaida. Ou, patikams pārsteigums! Un jāatzīst, ka arī iepriekš nebaudīts.

«Jūs tikai nesatraucieties,» administratore pārlaipnā un nedaudz nervozā balstīnā man saka. Izskatās, ka viņu pašu satrauc mūžīgā satraukto «pirmās reizes» klientu mierināšana. Saku viņai, lai pati beidz satraukties un mani mierināt, jo ar mani jau nu pilnīgi noteikti viss būs vislabākajā kārtībā. Tieku ievesta kādā telpā, kuras stūri ir tāda kā gulta/liels matracis, kam blakus uz sienas ir spoguļi.

«No ērģebtiese pavisam kaila, nogulieties uz vēdera un gaidiet!» — saka administratore un aizver aiz sevis durvis.

Mani pārņem tā patīkamā sajūta, kad nezini, kas notiks. Ka tā būs erotiskā masāža, ir skaids, bet kā tā dzīvē izpaužas? Nekad iepriekš to neesmu baudījusi, tādēļ ir patīkama «so excited» sajūtina. Nav ne jausmas, kā un ko tieši viņš masēs, cik tālu ies... un kā tā galu galā beigsies.

Savā dzimšanas dienā nolēmu svinēt vecmeitu ballīti. Nevis tāpēc, ka precos, bet gan tāpēc, ka vecmeita, jo esmu sasniegusi tādu vecumu, kas bērnībā šķita kā robežlinija, kas šķir sievieti starp vēl neprecētu un jau vecmeitu. Man gan šķiet, ka šīm vārdam ir tāda nelāga noskaņa, un uz sevi man labāk patiktu attiecīnāt apzīmējumu «vienkārši brīva sieviete», bet, lai kā tur būtu vai nebūtu, patiesībā jebkurš iemesls ir gana labs svinībām.

Man jums droši vien priekšā nebūs jāsaka, ka šādi pasākumi ietver visdažādākās atrakcijas, bet ne par to šoreiz stāsts. Stāstišu tikai par vienu no visām atrakcijām — erotisko masāžu.

Manas mīlās «vecmeitas» mani

Telpā ir diezgan patumšs, skan nomierinoša un patīkama mūzikā. Izgērbjos, noguļos gultā uz vēdera, kā man tika piekodināts, un gaidu. Paskatos spoguļi uz sava kailā auguma izliekumiem un nopriecājos, ka varēšu vērot viņa kustības un sava ķermenja reakciju. Bet varbūt tā būs viņa? Jā, kāpēc ganesmu iedomājusies, ka mani māsēs virietis? Pēc nelielas apspriešanās ar labāko padomdevēju (sevi), nonāku pie secinājuma, ka man nebūtu nekādu iebildumu pret jebkuru dzimumu, kā arī abiem dzimumiem kopā.

Pēc mirkļa telpā ienāk baltos bokseršortos ģerbies virietis. Spoguļi skatos uz viņa atspulgu un secinu, ka vīrietis ir pievilcīgs un man nav iebildumu pret to, ka viņš man tulīt pieskarsies un aplaimos ar brīnišķīgu un atslābinošu pasākumu.

Viņš notupstas uz ceļiem, ieļej rokās masāžas eļļu un kēras klāt. Viņš sāk ar kāju īkriem un pēc tam masē ciskas. Jau pirmajā mirkli jūtos gana atslābusi, jo pieskārieni ir maiņi un patīkami. Dievinu to sajūtu, ka nezinu, kas tieši būs tālāk, bet pilnīgi noteikti zinu, ka būs labi. Vietā, kur beidzas ciskas

un sākas dibens, viņa pieskārieni ir īpaši baudāmi — viņš ar pašiem pirkstu galījiem pieskaras manām kaunuma lūpām. Tas ir it kā nejauši, it kā starp citu, bet tik sasodīti patīkami. Tieši tāpat ir tad, kad viņš masē muguru. Viņa slidošās kustības ir tik slidošas, ka aizslīd līdz krūtim un arī tām tiek «nejaušie» pieskārieni. Arrrr... grūti aprakstīt savas sajūtas, bet tās ir ļoti, ļoti patīkamas un baudāmas. Tā kā man nav ar ko salīdzināt, nospriežu, ka puisis savu darbu dara ļoti labi. Ir tāk patīkami! Skatos spoguļi un vēroju. Viņš pārkārtojas tā, ka mana kāja ir starp viņa ceļiem. Masējot muguru un dibenu, viņa locekļis nejauši (nejauši?) pieskaras manai kājai. Un te man sākas lielākā intrīga — nez, vai viņam stāv? Vai viņš pats arī ir uzbudinājies? Viņš rada ie-spaidu, ka bauda pasākumu tikpat ļoti kā es. Cepumiņš viņam par to.

Turpinu priecāties par sajūtu, ka nezinu, cik daudz viņš atļausies un kā tas viss beigsies (lasi — vai es beigšu). Viņš ar celi stingri «iebrauc» man starp kājām — un pie katras viņa kustības baudu patīkamas sajūtas.

Vēroju viņa kustības un priecājos par sajutām, ko viņš man sniedz. Nodomāju, ka būtu sasodīti patīkami, ja mans vīrietis (nu tas, kas man drīz būs) tā mācētu... un tad viņš, protams, varētu atlauties ko vairāk nekā baltajās apakšbiksēs

tērptais Apollons, piemēram, skūpstus. Jā, secinu, ka man traki prasās, lai tieši šajā brīdī man tiktu skūpstīta mugura. Viņš tiešām ļoti labi dara savu darbu. Ir iemācījies pat lasīt domas, lai izdabātu klientēm. Pēc mirkļa viņš jau ir pieleicies klāt... nu man vairs nav jautājumu par to, vai arī viņš ir uzbudinājies. Jūtu viņa cieto locekli piespiezēmies savai kājai. Viņš pieleicas man tuvu klāt un ar lūpu galīem pieskaras mugurai. It kā imitē skūpstīšanu, it kā pūš virsū siltu elpu. Nevaru saprast, ko tieši viņš dara, bet tas nav svarīgi, jo jebkura gadījumā ir traki labi. Iepriekš minētās darbības sākas no dibeņa rajona un virzās uz augšu, līdz nonāk pie kakla. Jūtu viņa smaržas un nodomāju – nez, val ir veikts kāds pētījums par smaržām, kuras sievietēm visvairāk patīk un kuras uzbudinoši kairina nāsi? Šis mani ļooooti uzrunā. Nu man sāk likties, ka pie mana kakla un auss vairs nav tikai lūpu galīji un siltā elpa, bet skūpstī. Nez vai tā tas «standartā» ir pareizēts? Viņš šķiet pamatīgi uzbilcīcēs un vienā brīdī dzirdu, ka viņš noelšas vai baudā nopūšas, vai nezinu-kā-lai-to-citādāk-nosauc. Viņš iečukst ausī, lai pagriežos otrādi... un nu sākas jautrākā daļa. Arrrrr... tikai tagad pamanu, ka griesosts arī ir spogulis. Tas ir kaut kas ģeniāls. Viņš atkal masē kājas, pēc tam vēderu un krūtis. Vēroju savu pārlaimīgo sejas izteiksmi un vīrieti, kas, pārliecieš pār mani, nu jau viegli koda manus krūšu galīnus. Pēc tam ar visu savu torsu piespiezēs man klāt un līgani kustas. Tikai nepārprotiet – bokseršorti joprojām ir turpat, kur tie bija, kad viņš ienāca telpā.

Viņš sāk glāstīt manu klitoru; jūtu, kā spiediens sakāpj galvā, sāku stiprāk elsoši un izbaudu arī pārējās orgasma tuvošanās pazīmes. Visu laiku ir tā sajūta, ka tūlīt, tūlīt būs, bet kaut kā neatnāk, toties atnāk zīme, ka prieki beigušies (lampīnas gaismā pāris reizes noraustās).

Viņš klausām iečukst man ausī, ka mūsu laiks ir beidzies, un pamet telpu, ļaujot man pašai pabeigties.

FHM

KAS VIŅĀM GĀLVĀ?

Sieviešu domāšana reizēm ir ļoti grūti saprotama padarišana. Vismaz, ja uz to raugāmies no vīrieša viedokļa. Uzskatāms piemērs ir sieviešu interneta forumi, kuros reizēm var pamanīt pārsteidzošus jautājumus. Redzot meitenu mokas, FHM nolēma sniegt paīdīgu roku, un turpmāk šajā slejā uz visdīvainākajiem dāmu jautājumiem atbildēs abu dzimumu psiholoģijas un fizioloģijas speciālists, kurš blogeru aprindās pazīstams ar vārdu Alekss Dinamo.

Jautājums: Kā jūs «diagnosticējat» problēmas attiecībās? Problema tāda, ka jūtu – kaut kas nav kārtībā ar mūsu no malas ideālajām attiecībām, bet es tiešām nespēju nonākt pie slēdziņa, kas tiesi. Vai ir kāds psiholoģiskais triks, ko izspēlēt uz sevi, lai beidzot apjēgtu, kas man attiecībās rada diskomfortu?

Atbilde: Vai viņš izgērbjas kails, ieliek sev mutē gumijas bumbīnu un pieprasā, lai tu apmet vinam ap kaklu lēdi un izved vinu pastaigāties pa tuvāko parku? Vai viņš mēdz sevi žnaugt ar tavām zeķubiksēm, vienlaikus skatoties japānu pornogrāfiju (kas, tici man, ir vienkārši nepareiza...)? Bet varbūt viņš vēlas tevi atrādīt saviem vecākiem?!?!? Principā, ja jūsu attiecībās nav kāda no šīm problēmām, problēmu patiesībā nav. Kā teicā poēts, reperis un uzņēmējs Jay-Z kādā no saviem daiļdarbiem: «If you're having girl problems, I feel bad for you son – I got 99 problems, but a bi**h ain't one.» Tikai šajā gadījumā aizveto «girl, son un bi**h» ar «boy, girl un di**». Ja tik un tā nejūties atvieglota, vislabākais un efektīvākais panēmiens, kā dabūt šīs problēmas ārā no galvas, ir nemit talkā armatūras stieni. Vecs triks, bet neliek vilties.

Jautājums: Īsi un konkrēti – kādas lomas varētu ieteikt un kādus atribūtus konkrētajām lomām?

Atbilde: Es pieļauju, ka runa ir par lomu spēlēm gultā, nevis teātrī. Te nu es ieteikuți puism kaut kur sadabūt degunradža

kostīmu, tādā veidā jūs tiešām uzkurinātu savu seksuālo dzīvi ar kaut ko svaigu un nebijušu. Vēl tu varētu saģērbties kā geju kovbojs, un jūs varētu atveidot kādu ainu no «Kuprainā kalna», varbūt pat pasaukt kompānijā kādu draugu un saģērbt viņu par zirgu. Vēl viens variants: tu vari saģērbties kā Sniegbalītē un

sameklēt uz ielas septiņus maza auguma bezpajumtnieku – manuprāt, tas būtu ļoti oriģināli un neviens vēl to nav mēģinājis (nu, ja patiesām ir, tad pasaulei ir nopietnas problēmas...). Vēl, protams, tu vari būt Vēja māte un viņš – Spridītis, bet tikai «stabilītes pūšana» notiktu nedaudz citādi. Bet vislabāk būtu, ja jūs vienkārši izliktos, ka viens otram patīk, jo, ja rodas vēlme pēc lomu spēlēm jeb vēlēšanās klūt par ko citu, tad nav jābūt ekspertam, lai pateiktu, ka attiecībās kaut kas nav kārtībā.

Jautājums: Man te palūdza sastādīt trako vietu topu, kur es gribētu seksu. Pie kino un plavas zem zāles mana iztēle apstājās. Padalieties, ja nav noslēpums, kur ir bijis jūsu trakākais sekss!

Atbilde: Kur radošums? Kur kreativitāte? Vietu, kur tu varētu nodarboties ar sekstu, taču ir tik daudz! Plīti, pie griešiem, Vanšu tilta smailē (ak, nē, tur laikam tagad viss apvīts ar dzelonstieplēm), lielajā hadronu paātrinātājā Šveicē, Keguma HES dambī, Rīgas zoodārza tropu mājā pret kādu kīrzaku stiklu, VADC, nododot asinis, Siguldas gaisa tramvajā, parastajā tramvajā utt. Jums jāpaceļ tā latīna augstāk, saproti? Ľauj valū fantāzijai!

Jautājums: Sveiki, ko jūs darītu, ja jūs savu bijušo vēl milat, bet jums ir cīts, un bijušais lūdz otru iespēju, ir labojies un mil jūs?

Atbilde: Ja attiecības ir izjukušas vienreiz, tad tam ir bijis kāds pamatos iemesls, kas draud tās izjaukt vēlreiz. Parasti šim iemeslam pat ir konkrēts vārds un uzvārds... Kā rīkoties? Pārstāj milēt savu bijušo un sāc milēt kaut ko citu. Piemēram, piecus kakus, romantiskās komēdijas un saldējuma turzu. Vai tas ir tik vienkārši? Jā! Lai atveseļotos no šīs slimības, ko sauc par «mīlestību» (starp citu, zinātnieki tiešām ir pierādījuši, ka tā ir slimība, un cilvēks tic visam, ja to ir pierādījuši vārdā neminēti zinātnieki), psihoterapeiți, kas nereti ir tavi draugi, mēdz izrakstīt universālas zāles pret visām kaitēm (izņemot alkoholismu un aknu cirozi). Šīs zāles saucas viskijs. Daudz, daudz viskijs.

Ieklūt pasaulē visvairāk tiražētajā grāmatā nemaz nav tik viegli, kā varētu likties. Pirmais variants – izdomāt pašam savu rekordu un cerēt, ka Ginesa rekordu grāmatas sastādītājiem tas likties interesants, jo ļoti daudzi rekordi vienkārši tiek noraidīti un ignorēti. Otrais variants – pārspēt kādu no jau uzstādītājiem rekordiem.

Daudzi, kas uzstādījuši Ginesa rekordus, pēc tam ir kļuvuši populāri visā pasaulē un, pateicoties savam rekordam, pat atstājusi veiksmīgu karjeru. Tāpēc, ja esi drošs par savām spējām, ir vērts pamēģināt. Ja sekosim mūsu padomiem, tavas izredzes kļūt par Ginesa rekorda īpašnieku tikai palielināsies.

Iesākumā izdomā, kādu rekordu tu varētu pārspēt. Saprotams, ka atsevišķus rekordus pārspēt ir vienkāršak nekā citus, un dažu pārspēšanai nav vajadzīgas pat nekādas prasmes. Ne velti Ginesa rekordu grāmatā ieklūst cilvēki ar, piemēram, garākajiem nagiem, neparastām acīm vai pat ar to, ka viņiem ir vairāk parkstu, nekā ir citiem cilvēkiem. Tas, kas tev pašam sevī var likties nepatīkams, Ginesa rekordu biroja cilvēkiem var šķist unikāls un citiem parādāms. Ja ne ar ko tādu tomēr neizcelies, tad nāksies domāt par kāda jau esoša rekorda pārspēšanu vai pašam sava izdomāšanu. Iespējams, tev ir pasaulē lielākā FHM žurnālu kolekcija. Iespējams, tu kaut ko esi paveicis vēnīgais pasaulē. Ginesa rekordu grāmatā ieklūst pat tādi cilvēki, kas kosmosā nosūta pirmo zirnekļa tīklu... Tāpat tur iekļuvusi pirmā 3D formāta filma.

Kas tev jādara? Iesākumā izdomā, ko vēlies sasniegt. Pārskati iepriekšējos rekordus, jo kādu, iespējams, tu patiesām vari itin viegli pārspēt. Pēc tam apmeklē mājaslapu www.guinnessworldrecords.com un dodies uz sadaļu *Apply Now*, kur varēsi norādīt, kādu rekordu vēlies sasniegt vai pārspēt. Visticamāk, tev būs ļoti ilgi jāgaida, līdz saņems atbildi. Gaidīšana var ilgt līdz pat trim mēnešiem, jo tādu cilvēku, kas vēlas ieklūt rekordu grāmatā, netrūkst. Ja rekordu reģistrētājiem tava ideja likties interesanta, pēc kāda laika saņems

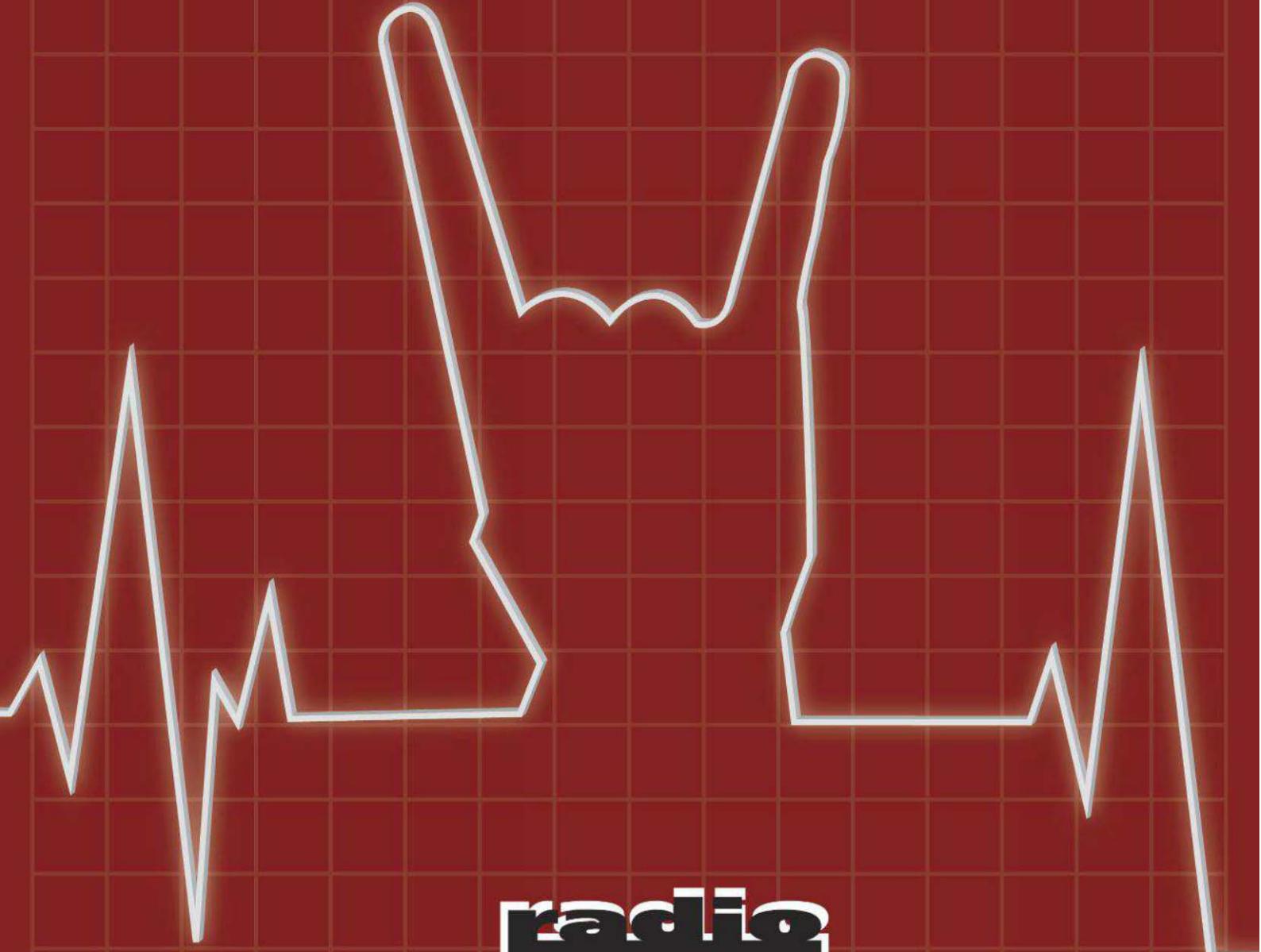
KĀ IEKLŪT GINESA REKORDU GRĀMATĀ

e-pastu ar norādēm, kas tev jādara, lai rekordu uzstādītu. Visu šo informāciju izlaisi rūpīgi, jo noteikumu neievērošana var neļaut uzstādīt rekordu, pat ja teorētiski to būsi izdarījis. Dienā, kad centīsies uzstādīt rekordu, tev būs vajadzīgi vismaz divi liecinieki. Tāpat tev būs nepieciešama videokamera, lai nofilmētu, kā sasniedz rekordu. Lieciniekam pēc tam būs jāparaksta dokuments, ka tiešām esi godīgi uzstādījis rekordu. Kad tas izdarīts, sūti visu nepieciešamo informāciju, video, liecinieku galvojumus par rekorda sasniegšanu uz Ginesa rekordu grāmatas biroju. Pēc tam pēc ilgas gaidīšanas saņems vai nu patikamu ziņu, ka esi iekļuvis Ginesa rekordu grāmatā un vari saņemt apstiprinošu sertifikātu, vai vienkārši nesanems neko, jo tavs rekords atbildīgajām personām būs licies nevērtīgs vai īpaši stulbs.

Lai gan īpaši stulbie rekordi bieži vien tomēr ir tie, kas tiek novērtēti. Iedomājies, tu taču varētu sev pie kermena piekabināt vairāk nekā piecdesmit metāla karotītes? Neizklausās tik vienkārši, bet pacietīgu treniņu rezultātā tas droši vien nemaz nebūtu tik sarežģīti. Kāds virētis minūtes laikā no koka dēliša izvilka 20 ar āmuru iesistas naglas. Šo rekordu labāk necentīties pārspēt, jo viņš to darīja ar zobiem. Ja tomēr vēlies mēģināt pārspēt šo visai stulbo rekordu, liec aiz auss, ka šis vīrietis vēlāk uzstādīja vēl vienu ar zobiem saistītu rekordu – viņš ar zobiem vilka 12 tonnas smagu autobusu... Un ne tikai izkustināja no vietas, bet aizvilkta to

33 metrus tālu. Kāds vācu puisis pērn ieķluva Ginesa rekordu grāmatā, jo pārspēja kāda cita salīdzinoši oriģinālo ideju. Viņš ar vienriteni spēja nobraukt nepilnus deviņus metrus. Nekā sarežģīta? Jā, bet viņš brauca pa rindā saliktu alus pudeļu kaklinjiem... leprieķējo rekordu vācietis pārspēja par nepilnu metru. Tā kā tuvojas rudens un tu neesi gatavs ekstrēmiem trikiem un zobu bojāšanai, varbūt vienkārši iemet aci omes dārziņā. Pērn Ginesa rekordu grāmatā ieķluva vīrietis, kurš savā dārzā atrada 8,15 kilogramus smagu sīpolu. Bet kāds afgāņu vīrietis šī gada sākumā sabiedrībai publicēja savu pēdējo piecu gadu darbu – viņš izveidoja pasaulē lielāko Korānu. Un tas taču pavisam nav sarežģīti. Skaidrs, lai ieklūtu Ginesa rekordu grāmatā, vienkārši ir nepieciešama laba ideja, kas iesākumā var šķist pat visai neinteresanta.

www.radioswhrock.lv

ADRENALĪNA LIELGABALS

AIZMIRSTI PAR IKDIENU! SUBARU BRZ IR KLĀT!

Subaru BRZ, sākot no
22 800 LVL

Visiem Subaru modeļiem
3 GADU BEZMAKSAS SERVISS

Degvielas patēriņš 7,1-7,8 l/100 km un CO₂ izmešu līmenis 164-181 g/km.

Piedzīvojums, kuru neaizmirsīsi

Jauņā Subaru BRZ dzīslās rit Subaru leģendāro sporta auto asinis.

Šis aizmugurējās piedziņas adrenalīna lielgabals, ko dzen uz priekšu unikāls

boksera tipa dzinējs, savalda ceļus un neceļus vienlīdz kaislīgi un precīzi.

Subaru jaunās sporta kupejas teju ideālais izsvarojums un ļoti zemais smaguma
centrs ļauj tev justies kā īstam rallija meistaram katrā pagriezenā.

Aizmirsti par ikdienu, uzticies saviem instinktiem!

SUBARU

Confidence in Motion

www.subaru-latvija.lv